

Tu esi tas,

ko tu
dari

Izvēlies vērtīgu saturu!

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas DARBA PĀRSKATS par 2022. gadu

www.rezeknesbiblioteka.lv

www.instagram.com/rezeknes.biblioteka

www.facebook.com/rezeknesbiblioteka

http://twitter.com/rezcb

www.facebook.com/Rezeknes2Biblioteka

www.facebook.com/RezeknesBernuBiblioteka

Satura rādītājs

Kopsavilkums.....	1
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums	2
2. Finansiālais nodrošinājums	6
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	7
3.1. Veiktie un plānotie telpu remontdarbi	7
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām.....	8
3.3. Jaunu ēku būvniecība.....	8
3.4. Iekārtas, aprīkojums.....	8
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	10
4. Personāls.....	11
4.1. Personāla raksturojums	11
4.2. Apbalvojumi un pateicības	12
4.3. Finansējums personāla attīstībai	13
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	19
5.1. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums.....	20
5.2. E-grāmatu bibliotēka	22
5.3. Bibliomāts (grāmatu pakomāts) – pakalpojuma raksturojums	22
5.4. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums	24
5.5. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	25
5.6. Pakalpojumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām	25
5.6.1. Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā.....	27
5.7. Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši	29
5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība	31
5.9. Medijpratība.....	33
5.10. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	33
5.11. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.....	34
5.12. Iekšzemes un starptautiskais SBA	35
6. Krājums	37
6.1. Krājuma un datubāzu popularizēšana.....	41
6.2. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”	47
6.3. Darbs ar parādniekiem.....	49

6.4. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā.....	50
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	51
7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	51
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu	51
7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana	52
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām .	52
7.5. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes	54
7.6. Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros ...	58
7.7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums	59
7.8. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā	60
7.9. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi	61
8. Novadpētniecība.....	62
8.1 Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes	62
8.2. Novadpētniecības krājums.....	62
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana.....	64
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	72
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā	73
8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi.....	74
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības.....	74
8.8. Plānotās norises “Latviešu Grāmatai 500” ietvaros	75
9. Projekti	77
10. Publicitāte.....	82
10.1. Bibliotēkas tēla veidošana	82
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī	82
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi un izstādes	85
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	91
11. Sadarbības tīkla raksturojums	92
11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	93
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes.....	95
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	95

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	97
12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā	97
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts	100
12. 3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām.....	106
12.4. Sadarbība ar citām iestādēm	106
Pielikumi	107

Kopsavilkums

Darba prioritātes:

- + Kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana bibliotēkas lietotājiem, kā arī sabiedrības informēšana (publicitātes nodrošināšana) par bibliotēkas pakalpojumiem medijos (skat. pielikumu Nr.1 un 5. nodaļu);
- + Kvalitatīva krājuma veidošana (skat. 6. nodaļu);
- + Darbs ar bērniem un jauniešiem (skat. 7. nodaļu, pielikumus);
- + Konsultatīvās un metodiskās palīdzības sniegšana reģiona bibliotekāriem (skat. 12. nodaļu);
- + Bibliotēkāju profesionālā pilnveide un tās veicināšana (skat. 12. nodaļu);
- + Bibliotēku popularizējoši pasākumi (skat. 10. nodaļu);
- + Latviešu Grāmatai 500 plānotās norises (skat. 8.8 apakšnodaļu);
- + Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā (skat. 5.6. apakšnodaļu).

Jauni pakalpojumi:

- + Bibliomāts (grāmatu pakomāts) (skat. 5.3. apakšnodaļu);
- + Sabiedrības izglītojošie pasākumi, tiešsaistes pasākumi (skat. 5. nodaļu, pielikumus).

Nozīmīgi/jauni projekti:

- + Projekta “Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē” ietvaros organizēti izglītojoši pasākumi;
- + Valsts Kultūrkapitāla fonda projekti: “Vārds. Autors. Lasītājs”, VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti” (skat. 9. nodaļu, pielikumus);
- + Latvijas Valsts meži/VKKF Latgales programmas projekts: LBB Latgales reģionālās nodaļas konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot” (skat. 9. nodaļu, pielikumus);
- + Līdzdalība Amerikas Savienotu Valstu vēstniecības finansētā projektā “Give Life to the Book”/”Dodiet dzīvību grāmatai” un Sabiedrības integrācijas fonda finansētā programmā “Mazākumtautību un sabiedrības saliedētības programma” VARAM KOPĀ projektā “Personība” (skat. 9. nodaļu, pielikumus).

Problēmas, to risinājumi:

- + Aizmāršīgie lasītāji. Risinājums: ikmēneša “parādu atlaižu” dienas rīkošana, akcijas “Atnāc un iegūsti! Atlaide parādniekiem” organizēšana (skat. 6.3 apakšnodaļā);
- + Nepietiekamas finansiālās iespējas bibliotēkas aprīkojuma iegādei (skat. 3. nodaļu).

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka (turpmāk tekstā – RCB) ir informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centrs Rēzeknes reģiona iedzīvotājiem un viesiem. RCB ir Rēzeknes pilsētas pašvaldības dibināta iestāde, kas no 2013. gada 1. janvāra darbojas pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” pakļautībā kā tās patstāvīga struktūrvienība.

RCB misija – līdzdalība informācijas un zināšanu sabiedrības veidošanā, reģiona iedzīvotāju mūžizglītības procesa atbalstīšana un veicināšana.

RCB galvenais uzdevums – sniegt bibliotēkas lietotājiem operatīvus un kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus, nodrošinot bibliotēkas krājumu, datubāzu un informācijas sistēmu pieejamību.

RCB funkcijas: nodrošināt reģiona iedzīvotāju bibliotekāro apkalpošanu; nodrošināt Rēzeknes pilsētas pašvaldības bibliotēku uzturēšanu; pārraudzīt un koordinēt filiālbibliotēku darbu; organizēt RCB kopkrājuma komplektēšanu, uzturēšanu, uzskaiti, saglabāšanu un izmantošanu; veidot un uzturēt reģionālo kopkatalogu, datubāzes; organizēt bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus; uzkrāt, apkopot un analizēt profesionālo un statistisko informāciju par bibliotēku darbu reģionā; organizēt bibliotēku darbinieku profesionālās tālākizglītības pasākumus; sniegt metodisko un konsultatīvo palīdzību reģiona bibliotēkām.

Bibliotēka nodrošina piekļuvi informācijai visiem iedzīvotājiem, lai varētu izglītoties, paplašināt redzesloku un atpūsties, izmantojot bibliotēkas krājuma un datubāzu resursus, piedaloties rīkotajos pasākumos un apmeklējot izstādes. Lietotājiem ir pieejami datori un internets, bibliotēka piedāvā iespēju sabiedrībai izglītoties dažādos jautājumos – piem., prasmes lietot datoru, internetu un datubāzes (piedāvātais nodarbību cikls “RCB e-pakalpojumi un abonētās datubāzes iedzīvotājiem”), individuālas konsultācijas par datora un interneta lietošanu, Digitālās nedēļas nodarbību piedāvājums, medijpratības prasmes.

Bibliotēka ir vietējās kopienas kultūras un izglītības centrs, kultūras mantojuma saglabātāja un popularizētāja, tā sadarbojas ar pašvaldību un masu medijiem, lai īstenotu maksimāli visaptverošu sabiedrības informēšanas darbu par iespējām, ko bibliotēka piedāvā. Bibliotēka ar pakalpojumu daudzveidību un izglītojošām aktivitātēm nodrošina iekļaušanos ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā.

RCB ir administratīvais, saimnieciskais un profesionālās vadības centrs divām filiālbibliotēkām: Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēkai un Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēkai, un Ārējam apkalpošanas punktam (Medicīnas bibliotēkai). Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju ietvaros RCB pilda bibliotēku

darba reģionālā metodiskā centra, reģionālā starpbibliotēku abonementa centra un reģionālās depozitārijbibliotēkas funkcijas.

1.1. tabula

Bibliotēku sadarbības modelis

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	X
Jaukta tipa	

1.2. tabula

Rēzeknes un reģiona bibliotēkas

	Rēzekne	Rēzeknes nov.
Iedzīvotāju skaits	28705	30169
<i>* Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati (Datums=01.07.2022)</i>		
Bibliotēku skaits	21	45
<i>t.sk. pašvaldību publiskās bibliotēkas</i>	3	29
skolu bibliotēkas	13	16
augstskolu bibliotēkas	4	
citas	1	

Reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas attiecībā uz Rēzeknes novadu bibliotēkām veiktas saskaņā ar pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs” un Rēzeknes novada pašvaldības 2022. gada 12. decembrī noslēgto līgumu. Galvenie sadarbības virzieni: reģiona iedzīvotāju bibliotēkārā apkalpošana, reģionālā elektroniskā kopkataloga un novadpētniecības materiālu datubāzes veidošana/uzturēšana, starpbibliotēku abonements, depozitārijbibliotēka, konsultatīvā un metodiskā palīdzība. Līgums tiek īstenots sadarbībā ar Rēzeknes novada pašvaldības bibliotēku informācijas

speciālisti, kuras kompetencē ir bibliotekārā darba jautājumi Rēzeknes novadā (saskaņā ar Rēzeknes novada pašvaldību līgumu).

Pārskata periodā turpinājās darbs, īstenojot RCB stratēģiskajā plānā 2021.–2025. gadam definētos uzdevumus. Pārskata gadā akcentējams viens no šī plāna uzdevumiem: “Veikt kultūras un tūrisma ēku rekonstrukciju un labiekārtošanu kultūrtūrisma produktu funkcionalitātes uzlabošanai”, kura rezultātā notika bibliotēku infrastruktūru uzlabošanas pasākumi.

Bibliotēkas aktīvi strādā ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanas virzienā (vairāk skat. pielikumos), un galvenais mērķis, uz kuru tiecamies – sabiedrības izglītošana medijpratībā, prasmīgā bibliotēkas informācijas resursu (grāmatu, periodikas, datu bāzu u.c.) izmantošanā ilgtermiņā.

Bibliotēku akreditācija

Bibliotēku akreditācija pārskata gadā notikusi Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā un tās filiālēs – Rēzeknes 2. bibliotēkā un Rēzeknes Bērnu bibliotēkā. Visas reģiona bibliotēkas ir akreditētas Bibliotēku likumā paredzētajā kārtībā. Centrālā bibliotēka ir Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura darbojas kā koordinējošais metodiskais centrs Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības un Rēzeknes novada pašvaldības bibliotēkām un izglītības iestāžu bibliotēkām. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Vanda Bērziņa, Jeļena Šapkova, Skaidrīte Daņiļēviča, Vineta Baško) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem reģiona galvenās bibliotēkas statusā pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10. un 12. pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 “Bibliotēku akreditācijas noteikumi”.

Slēdziens par Rēzeknes pilsētas Centrālo bibliotēku:

Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir reģiona galvenās bibliotēkas statuss.

Ieteikumi

1. Palielināt finansējumu bibliotēkas krājuma veidošanai.
2. Palielināt finansējumu bibliotēkas darbinieku profesionālajai pilnveidei.
3. Turpināt aprīkojuma nomaiņu, t.sk. iegādāties jaunus grāmatu plauktus abonementā.
4. Izveidot jaunu, mūsdienu prasībām atbilstošu bibliotēkas mājaslapu.
5. Rast iespēju paaugstināt bibliotekārajiem darbiniekiem atalgojumu.
6. Rast iespēju atjaunot datortehniku darbiniekiem.

Slēdziens par Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēku:

Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

Akreditācijas komisijas ieteikumi, lai uzlabotu bibliotekāro darbu:

1. Turpināt datortehnikas un biroja tehnikas nomaiņu.
2. Palielināt finansējumu krājuma veidošanai.
3. Palielināt finansējumu bibliotekāru profesionālajai pilnveidei.
4. Iekārtot velonovietni pie ēkas.
5. Padarīt bibliotēku pieejamu cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Slēdziens par Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēku:

Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

Akreditācijas komisijas ieteikumi, lai uzlabotu bibliotekāro darbu:

1. Turpināt lietotāju apkalpošanas telpu remontdarbus, paredzot funkcionālo telpu iekārtojumu dažādām bērnu vecumgrupām.
2. Turpināt mēbeļu, t.sk. grāmatu plauktu nomaiņu.
3. Izvietot norādi uz bibliotēku.
4. Aktīvāk izmantot SBA iespējas lietotāju pieprasījumu apmierināšanai.

2. Finansiālais nodrošinājums

2.1. tabula

Bibliotēkas izdevumi

	2020	2021	2022
Izdevumi kopā (EUR)	385307	355482	394978
Darbinieku atalgojums (bruto)	185065	186864	192279
Krājuma komplektēšana	19421	17135	16389

Pašvaldības piešķirtais finansējums bibliotēkai ir palielinājies par 11 %. (skat. 2.1 tab.) salīdzinājumā ar 2021. gadu. Bibliotēkas 2022. gada budžets ir bijis atbilstošs bibliotēkas funkciju veikšanai. 2022. gadā vērojams darbinieku atalgojuma pieaugums, savukārt krājuma komplektēšanas finansējums samazinājies, bet ir atbilstošs normatīvajam regulējumam, rēķinot uz vienu administratīvās teritorijas iedzīvotāju.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

3.1. Veiktie un plānotie telpu remontdarbi

Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka

Bibliotēka patreizējās telpās atrodas kopš 2000. gada jūnija. Ar ēkas, kurā izvietota bibliotēka, īpašnieku – SIA “Rall” – 2018. gada 24. maijā noslēgta Vienošanās pie 2013. gada 30. augusta Nedzīvojamo telpu nomas līguma Nr.3.24/6 par Līguma termiņa pagarināšanu uz 5 (pieciem) gadiem, tas ir, līdz 2023. gada 30. augustam. Bibliotēkas telpu kopplatība ir 927 m². Līdz ar ēkas renovāciju (2014. gadā), tajā izbūvēts lifts, ko var izmantot arī bibliotēkas apmeklētāji un darbinieki, labiekārtota jumta terase, ko saviem pasākumiem var izmantot arī bibliotēka, pilnībā pārbūvēts bibliotēkas ieejas mezgls.

Personām ar kustību traucējumiem nodrošināta bibliotēkas pakalpojumu pieejamība CB abonementā, kurā var nokļūt, izmantojot jau agrāk uzstādīto liftu-pacelāju (ēkā jaunizbūvētais lifts šim nolūkam neder, jo tā pieturas izvietotas starpstāvos). Darba apstākļi bibliotēkā ir labi, taču izjūtams telpu trūkums krājuma izvietošanai brīvpieejā, kā arī nav piemērotu telpu depozitārija izvietošanai, pietrūkst tehniska rakstura palīgtelpu (noliktava, garderobe).

2022. gadā lasītavas telpas turpināja piedzīvot patīkamas pārvērtības. Atpūtas zona aprīkota ar papildus sēžammaisiem. Abonementā ir jaunas grāmatplauktu norādes. Bibliotēkai iegādāts bibliomāts ar informācijas resursu saņemšanas un nodošanas funkcijām.

Rēzeknes bērnu bibliotēka

Bērnu bibliotēkas – CB filiāles telpu kopplatība ir 439 m². 2014. gada novembrī pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” bilancē nodotas agrāk pilsētas Dzimtsarakstu nodaļai piederošās telpas 192.96 m² platībā, kuras tā savukārt nodevusi Bērnu bibliotēkas – CB filiāles rīcībā. Bibliotēka pieejama gan cilvēkiem ar kustību traucējumiem, gan māmiņām ar bērnu ratiņiem. Divās bibliotēkas telpās tika veikts remonts.

Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēka

Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā 1970. gadā uzceltā dzīvojamā ēkā - filiāles vajadzībām otrā stāva pielāgotās telpās. Bibliotēkas kopējā platība ir 236.5 m², no tiem lasītāju apkalpošanai ir paredzēti 200 m². Bibliotēkā tika veikta divu logu nomaiņa.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Bibliotēku telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām nav notikusi.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

Jaunu ēku būvniecība nav notikusi.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

3.4.1. tabula

Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums

	Darbiniekiem	Lietotājiem	Kopā	Vērtējums (iegādes gads)
Stacionārie datori - komplekti	23	14	41	2020 – 1 2019 – 3 2018 – 1 2017 – 5 2016 – 6 2015 – 8 2014 – 6 2013 – 6 2012 – 1 2008 – 8
Monitori	4			2022 – 4
	4			2020 – 4

Portatīvie datori	4			2016 – 2 2015 – 1 2012 – 1
Planšetes	1			2015 – 1
Multifunkcionālās iekārtas		3	3	2008 – 3
Printeri	5	2	7	2015 – 1 Vecāki par 2015.g – 6
Kopētāji	1			2017-1
Palielināšanas iekārta		1	1	Vecāka par 2015.g – 1
Telelupa		1	1	Vecāka par 2015.g – 1
Akustiskā sistēma		1	1	2015 – 1
Projektori		4	4	2014 – 1 2006 – 1 Nav datu – 2
Projektoru ekrāni		2	2	Nav datu – 2
Svītrkodu skeneri	9		9	2020 – 1 2011 – 1

				2007 – 1 2006 – 2 2005 – 2 Nav datu – 2
Televizors		1		2010 – 1
Dokumentu smalcinātājs	2		2	2018 – 2

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Būtisks trūkums lietotājiem paredzētās datortehnikas novecošanās (datoru iegādes laiks 2008.–2016. g.). Datoru un interneta izmantošana joprojām ir pieprasīts bibliotekārais pakalpojums, taču aprīkojuma tehniskais stāvoklis bieži vien apdraud tā kvalitatīva izpildījuma iespējas. Sakarā ar ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, 2022. gadā netika iegādāts datortehnikas aprīkojums bibliotēku lietotāju vajadzībām, kas būtiski ietekmē atsevišķu pakalpojumu (piemēram, interneta izmantošana) sniegšanas kvalitāti.

Vērtējot 2. bibliotēkas materiāli-tehnisko stāvokli, jāpiebilst, ka datortehnika bibliotēkā ir novecojusi. Bibliotēkas izvietojums šajā ēkā nepārprotami ir vājā puse. Jāatzīmē, ka bibliotēkas telpas nav pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, ir neizdevīgs telpu izvietojums ēkas ietvaros. Piekļuve bibliotēkai cilvēkiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērnu ratiņiem un gados veciem cilvēkiem netiek nodrošināta.

4. Personāls

4.1. Personāla raksturojums

RCB kopā nodarbināti 25 darbinieki. Pārskata gadā RCB strādāja 19 bibliotekārie darbinieki, no kuriem 12 ir ar 3. profesionālās kvalifikācijas līmeni, 2 ar augstākās kvalifikācijas bibliotekāro izglītību – maģistra grādu, 4 – ar augstāko izglītību citā jomā un 1 bibliotekārs ar vidējo izglītību. Visi bibliotekārie darbinieki nodarbināti pilnā slodzē.

Bibliotekārā darbinieka vidējais vecums ir:

	<20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69
Skaits		1	4	5	7	2

Attēlā: Centrālās bibliotēkas kolektīvs 2022. gada rudenī

Attēlā: Centrālās bibliotēkas kolektīvs 2022. gada pavasarī

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Foto: Valentīns Isakovs

2022. gadā valsts svētku priekšvakarā ar Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības pateicības rakstiem par nozīmīgu ieguldījumu un pašreizējā darbu pašvaldībā tika sveikti ilggadējie Rēzeknes Centrālās bibliotēkas (RCB) darbinieki.

Atbilstoši Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības ilggadējo darbinieku apbalvošanas un apbalvojumu piešķiršanas kārtībai darbiniekiem tika piešķirtas naudas balvas.

15 gadu darba jubilejā pateicības rakstu saņēma Rēzeknes Centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre Ilona Mihailova.

Foto: Ruta Suseja

Foto: Valentīns Isakovs

20 gadu darba jubilejā pateicības rakstu saņēma Rēzeknes Centrālās bibliotēkas Informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītāja-galvenā bibliotekāre Anna Romanovska.

20 gadu darba jubilejā pateicības rakstu saņēma Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tehniskā darbiniece Tatjana Kurašova.

25 gadu darba jubilejā pateicības rakstu saņēma Rēzeknes Centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre Ināra Brokāne.

30 gadu darba jubilejā pateicības rakstu saņēma Rēzeknes Centrālās bibliotēkas abonementa vadītāja Zita Gorsvāne.

40 gadu darba jubilejā pateicības rakstu saņēma Rēzeknes Bērnu bibliotēkas – CB filiāles vadītāja Vija Logina.

Konkursa “Gada sieviete Rēzeknē 2021” nominante, Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēka vadītāja Vija Logina saņēma balvu un diplomu, par nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības izglītošanā, aktualizējot lasīšanas nozīmi.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Pārskata gadā RCB darbiniekiem tika paaugstināts atalgojums par 9 % – 13%. Darbinieku profesionālajai pilnveidei un kompetenču paaugstināšanai pavisam kopā izlietoti 1770 eiro. No pašvaldības budžeta līdzekļiem – 780 eiro (2021. gadā – 259 eiro), projekta “EDIC Austrumlatgalē” ietvaros bibliotekāru profesionālajai pilnveidei izlietotais finansējums – 990 eiro.

Rēzeknes CB direktore Ruta Suseja LBB organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā apmeklēja Somijas bibliotēkas.

Attēlā: Latvijas delegācija pie pilsētas bibliotēkas “Oda” Helsinkos (Somija)

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	27. janvāris	ZOOM platformā	Latgales Centrālā bibliotēka	Kad rakstītais izkāpj no lappusēm/ tiešsaistes seminārs	6 h	Attālināti
2.	27. janvāris	ZOOM platformā	IK “Juridiskais birojs”)	Valsts un pašvaldību iestāžu darbs 2022	4 h	Attālināti
3.	15. marts	ZOOM platformā	Latvijas bibliotekāru izglītības apvienība	Kā bibliotekārs var palīdzēt pusaudzīm apgūt zināšanas?	4 h	Attālināti
4.	28. marts	ZOOM platformā	RISEBA	VARAM programmas “Dari Digitāli” digitālo līderu mācības/ Mācību kurss	16 h	Attālināti
5.	12. aprīlis	ZOOM platformā	LNB	Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Grāmatu pumpuri attēlos raisās”	5 h	Attālināti
6.	21. aprīlis	ZOOM platformā	LNB	Skolu bibliotekāru seminārs	3,5 h	Attālināti
7.	26. aprīlis	ZOOM platformā	LNB	Periodika un novadpētniecība/	4 h	Attālināti

				neformālās izglītības programma		
8.	27. aprīlis	ZOOM platformā	LBB	Latvijas bibliotēku festivāls – 2022 “Bibliotēkas spēks – mācies, dari, iedvesmo!”	5 h	<i>Attālināti</i>
9.	28. aprīlis	Microsoft Team platformā	RigaTechGirls	“Cilvēcīgi par tehnoloģijām”: “Digitālās izaugsmes skolas” īstenotā pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma	56 h	<i>Attālināti</i>
10.	13. maijs	ZOOM platformā	Tietoevry	BIS ALISE kurss “Informācijas meklēšana un cirkulācija”	8 h	<i>Attālināti</i>
11.	27. maijs	ZOOM platformā	Latvijas Kultūras koledža	Atvērtā lekcija publisko bibliotēku darbiniekiem	4 h	<i>Attālināti</i>
12.	jūnijs	Microsoft Team platformā	RigaTechGirls	“Cilvēcīgi par tehnoloģijām”: “Digitālās izaugsmes skolas” īstenotā pedagogu profesionālās	43 h	<i>Attālināti</i>

				kompetences pilnveides programma		
13.	9. jūnijs	ZOOM platformā	Daugavpils pilsētas Kultūras pārvalde	“Publiskā runa. Sabiedrības iesaiste”: Daugavpils pašvaldības projekta “Latgales reģiona kultūras jomas darbinieku kapacitātes celšana II” seminārs	9 h	<i>Attālināti</i>
14.	6. augusts	RCB, Rēzeknes pilsētvidē	Rēzeknes CB/Latvijas Stāstnieku asociācija	VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”	11,5 h	<i>Klātienē</i>
15.	27. augusts	Somija	LBB	Profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas brauciens uz Somijas bibliotēkām	24 h	<i>Klātienē</i>
16.	8. septembris	ZOOM platformā	LNB KAC	“Padziļināts UDK praktikums” Kursi	4 h	<i>Attālināti</i>
17.	9. septembris	Microsoft Team platformā	LBB Latgales nodaļa/Rēzekne s CB	LBB Latgales nodaļas konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē”: iedvesmojot,	5 h	<i>Attālināti</i>

				izglītojot, darot!”		
18.	7. oktobris	ZOOM platformā	LNB BAC	Konference “Aktualitātes bibliotēku nozares un saskarnozaru terminoloģijā”	3 h	<i>Attālināti</i>
19.	19. oktobris	ZOOM platformā	LNB	Seminārs “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa – 2022”	3 h	<i>Attālināti</i>
20.	19. oktobris	LNB	LNB	Profesionālās pilnveides kursi “Nacionālās bibliogrāfijas dati IS ALEPH datubāzēs un PRIMO”	6 h	<i>Klātienē</i>
21.	26. oktobris	Microsoft Team platformā	Centrs “Dardedze”	“Kaitējoša seksuālā uzvedība – vai bērns var kaitēt bērnam?”	10 h	<i>Attālināti</i>
22.	26. oktobris	Microsoft Team platformā	Valmieras bibliotēka	Radošā rakstīšana/ Neformālās izglītības programma	8 h	<i>Attālināti</i>
23.	27. oktobris	ZOOM platformā	LNB KAC	“Dāvinājumi bibliotēkas krājumā” kursi	4 h	<i>Attālināti</i>

24.	27. oktobris	Microsoft Team platformā	Rīga TechGirls	“Iepazīsti tehnoloģijas”/ Mācību programma	48 h	<i>Attālināti</i>
25.	27. oktobris	Microsoft Team platformā	Krāslavas novada bibliotēka	Seminārs “21.gadsimta tendences komunikācijā”	4 h	<i>Attālināti</i>
26.	21. novembris	ZOOM platformā	LNB	“Digitālo rīku jēgpilna izmantošana bibliotēku izglītojošās norisēs”	6 h	<i>Attālināti</i>
27.	24. novembris	ZOOM platformā	LNB	“Autortiesības bibliotēku darbā”	4 h	<i>Attālināti</i>
28.	8. decembris	LNB	LNB	Seminārs “Lauzt robežas – meklēt identitātes”	6 h	<i>Klātienē</i>
29.	9. decembris	LNB	LNB	Profesionālā kvalifikācija (3. līmenis) “Bibliotekārs”		<i>Klātienē</i>

Vairums RCB darbinieku profesionālo (bibliotekāro) izglītību ir ieguvuši pagājušā gadsimta 80. – 90. gados. Šogad ir liels lepnums un gandarījums, ka 4 darbinieki ir nokārtojuši ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas eksāmenu un ir saņēmuši profesionālo kvalifikāciju (3. līmenis) “Bibliotekārs”.

Lai nodrošinātu šo noteikumu izpildi, darbinieki tiek norīkoti uz mācībām tālākizglītībasursos, kurus organizē Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrs un citas ar bibliotēku darbu saistītas institūcijas – tas prasa ievērojamus finansiālos un arī (darba) laika resursus.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

5.1. tabula

RCB darba pamatrādītāji

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepř. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	6569	5321	5874	-19% ; +10 %
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2616	2094	2409	-20% ; + 15 %
Bibliotēkas apmeklējums	81026	61859	70550	-24% ; + 14 %
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	21711	17710	22450	-18% ; +26 5
Virtuālais apmeklējums	96396	88847	86211	-8% ; - 3 %
Izsniegums kopā	159258	120082	161198	-25% ; +34 %
<i>t. sk. grāmatas</i>	102932	88594	98961	-14% ; +12 %
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	26668	26740	37802	-0% ; + 41 %
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	30128	42306	40814	+40% ; - 4 %
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	22%	18%	21 %	-18% ; + 17 %
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	48%	39%	41 %	-5% ; +5 %
Iedzīvotāju skaits <i>Iedzīvotāju skaits</i> <i>* Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati</i> <i>(Datums=01.07.2022)</i>	29392	29022	28705	-1% ; - 1 %

Lietotāju apkalpošana bibliotēkās tiek veikta atbilstoši RCB lietošanas noteikumiem (apstiprināti Rēzeknes pilsētas domē 2013. gada 8. februārī). Rēzeknes pilsētas bibliotēku pakalpojumi vienādi pieejami gan Rēzeknes pilsētas, gan reģiona iedzīvotājiem un, atbilstoši bibliotēkas izmantošanas noteikumiem, arī citu reģionu iedzīvotājiem.

2022. gadā Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas (RCB) un tās filiāļu pakalpojumus izmantojuši 5874 lietotāji (CB – 2292, Bērnu bibliotēkā – 2532, 2. bibliotēkā – 1050). Salīdzinot ar 2021. gadu, bibliotēkas lietotāju kopskaits ir palielinājies par 10 %.

RCB un filiāļu kopējais apmeklējumu skaits 2022. gadā – 70550. Salīdzinot ar 2022. gadu, tas ir palielinājies par 14%.

Virtuālo apmeklējumu skaits 2022. gadā – 86211. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu samazinājies par 3 % (2021. gadā – 88847). Centrālās bibliotēkas lietotāju vidējais apmeklējums (fiziskais) – 15 reizes gadā, 2. bibliotēkā – 12 reizes, Bērnu bibliotēkā – 10 reizes gadā. Vidējais apmeklējums dienā interneta vietnē – 236.

RCB izsniegumu kopskaits 2022. gadā – 161198, tajā skaitā izsniegums no krājuma – 136807 (CB – 85726/61385, Bērnu bibliotēkā – 46259/33282, 2. bibliotēkā – 29213/ 25415).

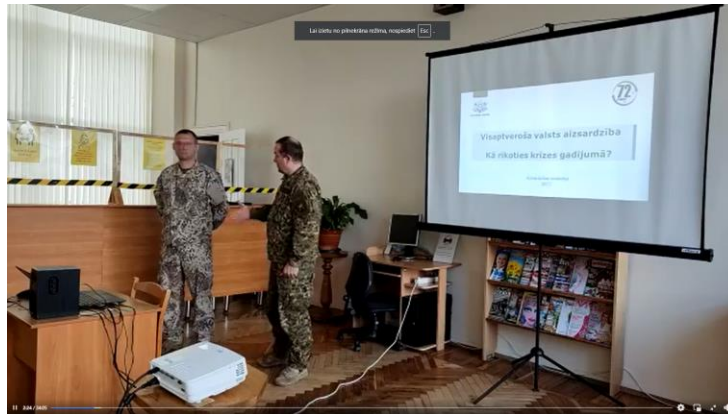
Salīdzinot ar 2021. gadu, izsniegumu kopskaits ir palielinājies par 34 %. Savukārt periodisko izdevumu izsniegumu skaits, salīdzinot ar 2021. gadu ir pieaudzis par 41 %, bet grāmatu izsniegums palielinājies par 12 %.

Vidējais izsniegums uz 1 RCB bibliotēkas lietotāju – 27 vienības (2021. – 23); Centrālajā bibliotēkā – 37 vienības (2021. – 29), 2. bibliotēkā – 28 vienības (2021. – 25), Bērnu bibliotēkā – 18 vienības (2021. – 15).

5.1. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Lasītājiem tika piedāvāti pakalpojumi, kuri ir bijuši jau iepriekšējā gadā vai agrāk. Jauns pakalpojums – grāmatu saņemšana un nodošana bibliomātā. Par iespējām izmantot bibliotēkas pakalpojumus attālināti tika veidoti dažādi publicitātes materiāli, grafiskie attēli.

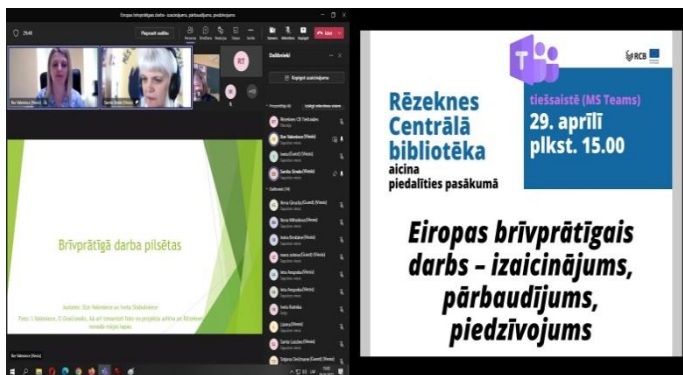
Liela nozīme joprojām bija iespējām sniegt pakalpojumus arī attālināti (piem., pasākumi tiešsaistē) un elektroniski (piem., elektroniskās kopijas publikācijām presē, elektroniskais kopkatalogs ar iespēju pagarināt lietošanas termiņu, pasūtīt grāmatas u. c.). Par iespējām izmantot bibliotēkas pakalpojumus attālināti tika veidoti dažādi publicitātes materiāli, grafiskie attēli.

Attēlā: Informatīvā lekcija par valsts aizsardzību, krīzes situācijām un 72 stundu mugursomu skatāma interneta tiešraidē

2022. gadā CB lasītava sniedza gan attālinātos pakalpojumus (Covid-19 pandēmijas ierobežojuma laikā), gan klātienes pakalpojumus pēc ierobežojumu atcelšanas. Bibliotēkas lietotājiem tika nodrošināta visa veida tematisko uzziņu sniegšana, autorizācijas datu izsniegšana datubāzēm (Letonika, EBSCO, eBook Public Library Collection, Britannica), bibliotēkas e-katalogam un 3TD e-grāmatām, uzziņu sagatavošana un sniegšana no datubāzēm, iespēja saņemt skenētus materiālus no grāmatām, laikrakstiem un žurnāliem.

2022. gada 1. ceturksnī lasītava turpināja 2020. gadā aizsākto tiešsaistes pasākumu organizēšanu (platforma MS Teams). Gada laikā tiešsaistē notika gan lekcijas un diskusijas, gan semināri.

Pilnveidojām 2021. gadā aizsākto darba formu – jautājumu, zīmējumu un fotogrāfiju konkursu organizēšanu RCB Facebook vietnē. Rēzeknes pilsētas svētku ietvaros RCB FB vietnē organizējām fotokonkursu “Mans Rēzeknes stāsts”, projekta “Europe Direct Austrumlatgale” ietvaros tika organizēts jautājumu konkurss “Ko zinām par ES Padomes prezidējošo valsti Čehiju” un fotokonkurss “ES parkā”.

5.2. E-grāmatu bibliotēka

5.2. tabula

E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	2020	2021	2022
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā		323	352
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	147	92	29
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā		1495	1840
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	738	566	345

2022. gadā bibliotēkas lietotājiem turpināts ieteikt un reklamēt “3td e-GRĀMATU bibliotēku” – pakalpojumu, kas reģistrētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem piedāvā bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Regulāri tika atgādināts, ka “3td e-GRĀMATU bibliotēkas” piekļuves datus iespējams saņemt arī attālināti. KIS centra apkopotajā statistikā par aizvadīto gadu, Rēzeknes reģionā 2022. gadā (Rēzeknes pilsēta un Rēzeknes novads) reģistrējušies 29 lasītāji un izsniegtas 345 grāmatas. KISC atsūtītie “3td e-GRĀMATU bibliotēkas” statistikas dati atspoguļo to, ka e-grāmatu lasītāju skaits mūsu novadā ir samazinājies. Lietotāji joprojām dod priekšroku tradicionālajiem uz papīra drukātajiem izdevumiem.

5.3. Bibliomāts (grāmatu pakomāts) – pakalpojuma raksturojums

2022. gada 19. septembrī tika svinīgi atklāts Rēzeknes Centrālās bibliotēkas (RCB) grāmatu pakomāts (Bibliomāts – termins apstiprināts LZA Terminoloģijas komisijā 2022. gada 20. septembrī), lasītājiem piedāvājot jaunu pakalpojumu – bezkontakta grāmatu un citu izdevumu saņemšanu un nodošanu.

RCB reģistrētajiem lasītājiem ir iespēja saņemt un nodot grāmatas un citus izdevumus arī ārpus bibliotēkas darba laika, izmantojot bibliomātu.

Bibliomāta iegāde tika īstenota ar Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības finansiālu atbalstu. Iekārtas piegādi un uzstādīšanu veica uzņēmums “Sigfox Latvija”.

Attēlos: Bibliomāta atklāšana

5.3. tabula

Bibliomāta statistika no 19.10.2022. – 31.12.2022.

Apmeklējums	149
Izsniegumu skaits	27
Nodoto eksemplāru skaits	319
Neizņemto pasūtījumu skaits	0

No 19. septembra līdz gada beigām bibliomātu izmantojuši 149 bibliotēkas lietotāji. Pasūtītas un izņemtas 27 grāmatas, bet nodotas – 319. Jauno pakalpojumu lielākoties izmantojuši nodarbinātās personas un ģimenes ar maziem bērniem. Nodarbinātie lasītāji pārsvarā izņem un nodod grāmatas vakarpusē, kad bibliotēka jau ir slēgta, bet liela daļa – arī no rīta, reti – bibliotēkas darba laikā. Novērojumi liecina, ka veselības aizsardzības un tiešās kontaktēšanās ierobežošanas nolūkā vairāki lietotāji grāmatas izvēlas saņemt bezkontakta režīmā.

Esam dzirdējuši daudz pozitīvu atsauksmju par šo pakalpojumu. Tas ir ātri un ērti, ja cilvēks vēlas saņemt grāmatas, laikā, kad izved pastaigā suni, vai dodas uz vai no darba u. tml.

Pasūtījumi tiek veikti gan kopkatalogā, gan pa telefonu, gan e-pastā. Tie tiek izņemti tajā pašā vai nākamajā dienā.

Par jauno, nozīmīgo bibliomāta pakalpojumu tika sagatavotas un medijiem izsūtītas publikācijas, kā arī publicēta informācija bibliotēkas tīmekļa vietnē un Facebook lapā.

Bibliomāts. Foto no Facebook ieraksta

5.4. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

13 gadus SIA “Rēzeknes slimnīca” telpās 2 reizes nedēļā apmeklētājiem ir atvērts Specializētais

grāmatu izsniegšanas punkts (SGIP) jeb Medicīnas bibliotēka (MB). Tās galvenais uzdevums ir veikt

reģiona medicīnas darbinieku un medicīnas mācību iestāžu studentu bibliotekāro apkalpošanu.

2022. gadā SGIP bija reģistrēti 102 lietotāji (2021.g. – 85 lietotāji), lasītāju apmeklējums – 68

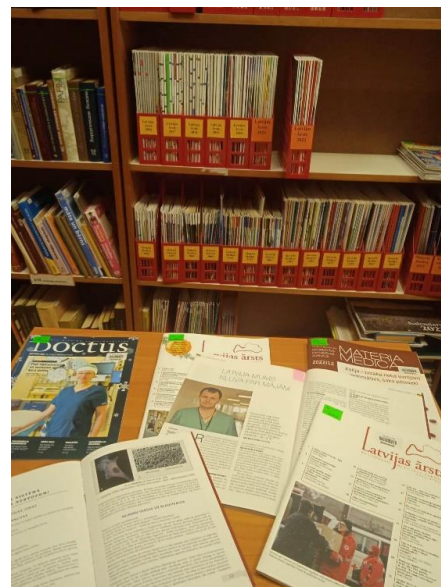
(2021.g. – 496), tas nozīmē, ka apmeklējums palielinājās par 37%, izsniegums – 1448 (2021.g. – 1249), kas ir par 16% lielāks nekā iepriekšējā atskaites periodā. Sniegto uzziņu skaits 335. Visos

statistikas rādītājos ir vērojams palielinājums, kuru var izskaidrot ar Covid-19 pandēmijas izraisīto ierobežojumu atcelšanu.

MB pakalpojumus aktīvi izmanto Rēzeknes veselības aprūpes iestāžu darbinieki un LU P.

Stradiņa medicīnas koledžas Rēzeknes filiāles studenti.

- ***Pakalpojumu sniegšanas vieta (PSV) nav***

5.5. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem nodrošina invalīdu lifts-pacēlājs.

Bibliotēkas lietotājiem ir dažādas invaliditātes grupas. Daži šīs kategorijas lietotāji paši apmeklē bibliotēku, citi kopā ar pavadoņiem, bet citus apkalpo asistents vai sociālais darbinieks.

Asistenta pakalpojums pašvaldībā ir atbalsts ārpus mājokļa personai ar ļoti smagu vai smagu invaliditāti, lai mazinātu invaliditātes sekas, palīdzot personai nokļūt uz vajadzīgo vietu, piemēram, bibliotēku, poliklīniku, veikalu, pastu, banku u. c. Asistenta pakalpojums paredzēts personas mobilitātes un iesaistes sabiedriskajā dzīvē veicināšanai. No valsts budžeta apmaksātu asistenta pakalpojumu un pavadoņa pakalpojumu, kā arī no pašvaldības budžeta apmaksātu aprūpes pakalpojumu nodrošina personas deklarētās dzīvesvietas pašvaldības sociālais dienests.

Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotekārajai apkalpošanai un iekļaušanai sabiedrībā RCB tiek pievērsta liela uzmanība. Personām ar īpašām vajadzībām Centrālajā bibliotēkā ir iespējams izmantot specializēto datortehniku vājredzīgajiem un tekstu palielinošās lupas, ir izbūvēts lifts-pacēlājs, kas nodrošina bibliotēkas pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem, Bērnu bibliotēkā ir izbūvēts panduss, kas atvieglo iekļūšanu bibliotēkā gan cilvēkiem ratiņkrēslos, gan māmiņām ar bērnu ratiņiem.

Savukārt 2. bibliotēka atrodas ēkas 2. stāvā un nav pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Lai daļēji risinātu šo jautājumu bibliotēkas darbinieki turpināja piedāvāt nogādāt grāmatas uz mājām tiem pilsētas Ziemeļu rajona iedzīvotājiem, kuri paši nevar atnākt uz bibliotēku. Pārskata periodā šo pakalpojumu izmantoja trīs cilvēki.

5.6. Pakalpojumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

2022. gadā organizētie pasākumi atsevišķām mērķgrupām:

- Bibliotēkas elektronisko apguves nodarbības jauniešiem Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā;
- Bibliotekāru konsultācijas (palīdzība) maznodrošinātajiem iedzīvotājiem dažādu veidlapu aizpildīšanā iesniegšanai Sociālajā dienestā;
- Bibliotekāru konsultācijas informācijas izguvē, veidlapu aizpildīšanā darba meklētājiem;

- ✚ Bibliotēkās uz noteiktu laiku strādā bezdarbnieki Nodarbinātības valsts aģentūras Rēzeknes filiāles Algoto pagaidu sabiedrisko darbu programmas ietvaros ar mērķi veicināt personas iekļaušanos darba tirgū;
- ✚ Sadarbībā ar Valsts Probācijas dienestu bibliotēka nodrošina sabiedriskā darba izpildes vietu likumpārkāpējiem, kuriem sods nav saistīts ar brīvības atņemšanu un kuri veselības stāvokļa dēļ nevar veikt fiziski smagus darbus;
- ✚ Rēzeknes 2. bibliotēka īsteno grāmatu piegādi mājās Rēzeknes ziemeļu mikrorajona iedzīvotājiem – senioriem un cilvēkiem ar veselības problēmu izraisītiem ierobežojumiem;
- ✚ Nodarbību cikls “RCB e-pakalpojumi un abonētās datubāzes iedzīvotājiem” – nodarbībām var pieteikties jebkuras grupas pārstāvji – pasākuma saturs, praktiskie piemēri tiek pielāgoti konkrētās mērķauditorijas interesēm un vajadzībām.

Nodarbību cikls “RCB e-pakalpojumi un abonētās datubāzes iedzīvotājiem” nodarbībām var pieteikties ikviens. Nodarbību saturs, praktiskie piemēri, tiek pielāgoti konkrētās mērķauditorijas interesēm un vajadzībām. Medijpratības pasākumi. Situācijas raksturojums – iedzīvotāju atsaucība piedalīties izglītojošos pasākumos varētu būt lielāka, interesējošos jautājumus iedzīvotāji noskaidro, pēc nepieciešamības individuāli vērsoties pēc palīdzības, uzdodot jautājumus, lūdzot konsultāciju, izmantojot bibliotēkas sagatavotās publikācijas. Cilvēkiem ne vienmēr ir laiks atnākt uz pasākumu vai vēlme doties ārpus mājas. Izmantot bibliotēkas sagatavotās publikācijas, informatīvos materiālus, kuri pieejami jebkurā laikā, mūsdienās nereti ir ērtāk. Tas saistīts ar iedzīvotāju paradumiem, paaudžu maiņu, arī pandēmijas ietekmi. Tāpēc kvalitatīvu informatīvo materiālu sagatavošana un biežas publikācijas, sevišķi sociālajos tīklos, ir ļoti nozīmīga. Šīm publikācijām jābūt gan izglītojošām, gan informējošām, gan uzmanību piesaistošām. Mūsdienu bibliotēkām ir jāreķinās ar to, ka sabiedrība “dzīvo” internetā un iegūt vajadzīgo informāciju ātri, viegli un kodolīgā formā (bieži vien arī neizejot no vietas, kur cilvēks atrodas!) šobrīd ir pašsaprotami. Situācija liecina par to, ka laiks, kas veltīts izglītojošajam un lasīšanu popularizējošajam darbam publikāciju veidā, ir svarīgs, kļūst aizvien svarīgāks un tam jāvelta pietiekami cilvēkresursi. Informācija un zināšanas, ko bibliotēkās var sniegt, jāpiedāvā tādā formā, pēc kādas ir dabīgs pieprasījums un dabīga interese – ja sabiedrības pieprasījums pēc individuālas konsultācijas ir acīmredzami lielāks nekā pēc masu pasākumiem, uz to atbilstoši jāreaģē. Ja cilvēkam iegūt izglītojošu saturu, kuru radījis bibliotēkars, ir ērtāk publikācijas veidā, arī uz to atbilstoši jāreaģē. Sabiedrība jāuzrunā tādās formās, kuras atbilstoši situācijai ir visefektīvākās.

Augstākminēto iemeslu dēļ (cilvēku laika resursi, paaudžu maiņa un ar to saistītā informācijas ieguves paradumu maiņa, pandēmijas ietekme) jāmainās arī pieejai, kādā bibliotekārs ar savu pakalpojumu un produktu sasniedz sabiedrību.

5.6.1. Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā

Aizvadītajā gadā bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus izmantoja patvēruma meklētāji no Ukrainas.

Centrālās bibliotēkas lasītavā izveidojām plauktu ar žurnāliem un grāmatām “No sirds uz sirdi”, kurā izvietotā literatūra tika paredzēta Ukrainas kara patvēruma meklētājiem. Gada laikā šis plaukts regulāri tika papildināts ar bibliotēkas darbinieku un lasītāju dāvinātām grāmatām un žurnāliem.

Laika periodā no marta līdz decembra beigām bibliotēkā kā lietotāji tika reģistrēti 8 Ukrainas kara patvēruma meklētāji, kuriem sniedzām kopēšanas un datorizdrukas pakalpojumus. Vasarā tikai 3 no tiem vēlējās izņemt grāmatas. Tika izsniegtas 16 grāmatas (no depozitārija), 5 netika atgrieztas.

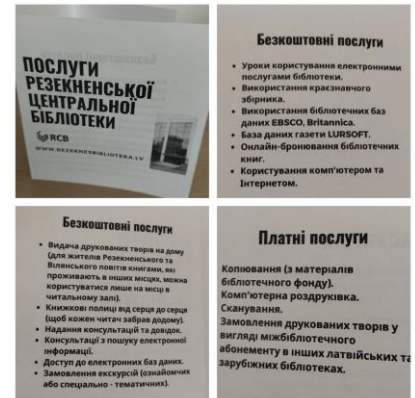
Ukrainas tautas atbalstam 26. aprīlī notika Rēzeknes ukraiņu vokālā ansambļa “Vodograj” koncerts. Ansamblis dibināts 1999. gadā, to vada Tatjana Orlova.

Koncertu apmeklēja vietējie iedzīvotāji. Pasākuma apmeklētāji noklausījās ne tikai jautras un skumjas dziesmas, bet arī interesantus ansambļa dalībnieču stāstus par Lieldienu svinēšanas tradīcijām Ukrainā.

Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā un filiālēs ir pieejamas ukraiņu valodā tulkotas informatīvās lapas par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem. Šī informācija tika nogādāta vietās, kur mitinās patvēruma meklētāji no Ukrainas.

Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā šobrīd ir nodarbināta viena persona-patvēruma meklētāja no Ukrainas. (skat. pielikumu Nr.7)

Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēka sadarbībā ar Rēzeknes valstspilsētas domes pārvaldes “Sociālo dienestu” aprīlī organizēja labdarības akciju ukraiņu patvēruma meklētājiem “Pasniedz roku!”. Akcijas laikā iedzīvotāji tika aicināti ziedot kancelejas un personīgās higiēnas preces. Saziedotās mantas tika nogādātas Sociālā dienesta telpās Rēzeknē, kur tās tika izdalītas ukraiņu ģimenēm.

Attēlā: Labdarības akcijas “Pasniedz roku!” saziēdotās mantas

Tika veiktas bibliotekāru konsultācijas informācijas izguvē, veidlapu aizpildīšanā darba meklējumos. Pārskata periodā turpināja darboties “Grāmatu maiņas punkts”, kas atrodas pie bibliotēkas ieejas. Arī 2022. gadā tas kalpoja par labu vietu norakstīto un iedzīvotāju dāvināto grāmatu maiņai starp bibliotēku un iedzīvotājiem, ko izmantoja arī patvēruma meklētāji no Ukrainas.

Attēlā: Patvēruma meklētāja Gaļina no Ukrainas izmanto 2. bibliotēkas lasītavas pakalpojumus

Rēzeknes Bērnu bibliotēkā tika izsludināta akcija “No sirds uz sirdi” ar aicinājumu dāvināt grāmatas ukraiņu bērniem. Atsaucība no lasītāju puses bija liela – nesa ne tikai grāmatas, bet arī spēles, rotaļlietas. Bibliotēkā ir izveidots dāvinājumu plaukts, no kura iepatikušos grāmatu, rotaļlietu var paņemt un paturēt sev. Bibliotēku regulāri apmeklēja ukraiņu ģimenes ar dažāda vecuma bērniem, izmantojot dāvinātās grāmatas lasīšanai pagaidu mītnes vietās, kā arī pavadīja laiku lasītavā, aplūkojot grāmatas kopā ar mazajiem bērniem, lasot žurnālus, spēlējot galda spēles. Bērnu bibliotēkā bija izveidota tematiska izstāde “Tā es redzu” (ukraiņu rakstnieku grāmatas bērniem). Mēs vēlamies, lai Latvijā nonākušie ukraiņi justos atbalstīti, lasot grāmatas dzimtajā valodā. Aprīlī Rēzeknes Bērnu bibliotēka iesaistījās akcijā “Saulespuķes vienotai Eiropai kopā ar Ukrainu”, kuras laikā bērni iesēja saulespuķes.

5.7. Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši

Uzziņu un informācijas darba galvenais uzdevums 2022. gadā – kvalitatīvu informācijas pakalpojumu pieejamības nodrošinājums. Uzziņu informācijas darbs balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu.

2022. gadā RCB pavisam sniegtas 16442 uzziņas. 2021. gadā RCB pavisam sniegtas 14391 uzziņas. 2022. gadā kopējais sniegto uzziņu skaits palielinājies par 12 %.

Pārskata gadā lietotājiem tika sniegtas visas nepieciešamās konsultācijas par darbu ar RCB elektronisko katalogu, autorizācijas iespējām, elektronisko pastu, par komunālo maksājumu veikšanu. Lasītavas darbinieces ir sniegušas arī konsultācijas datorlietošanas jautājumos un veikušas praktisku apmācību dažādu e-pakalpojumu izmantošanā (internetbanka, saziņa ar valsts institūcijām, e-pasts utt.).

Analizējot 2022. gadā sniegtās konsultācijas, var secināt, ka visvairāk lietotāji interesējušies par grāmatu lietošanas termiņa pagarināšanu, rezervēšanu, par izdevumu pieejamību. Bibliotekāriem nākas palīdzēt rast risinājumus visdažādākajām dzīves situācijām, kas saistītas ar pakalpojumiem interneta vidē: e-dokumentu atvēršana, informācijas meklēšana, CV rakstīšana un noformēšana, fotogrāfiju izdruka u.c.

Gada laikā CB darbinieces gan attālināti, gan klātienē sniedza 7653 uzziņas, 451 novadpētnieciska rakstura uzziņas, 133 – par Eiropas Savienības jautājumiem un 2114 dažādas tematikas bibliogrāfiskās uzziņas. Darbinieces ir sniegušas arī konsultācijas datorlietošanas jautājumos un veikušas praktisku apmācību dažādu e-pakalpojumu izmantošanā (internetbanka, saziņa ar valsts institūcijām, e-pasts utt.). Gada laikā pavisam tika sniegtas 587 šāda rakstura konsultācijas un apmācības (2021. – 154). Tika sniegtas visas nepieciešamās konsultācijas par darbu ar RCB elektronisko katalogu, autorizācijas iespējām, dokumentu parakstīšanu ar elektronisko parakstu, par komunālo maksājumu veikšanu u. c.

Uzziņu informācijas darbs 2. bibliotēkā balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēkas – CB filiāles apmeklētājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, kā arī *Wi-Fi*. Darbā ar datoru bibliotēkas lietotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas. Bieži bibliotēkas darbinieki palīdz dokumentus rediģēt un noformēt. Pārskata periodā bibliotēkā lietotājiem sniegtas 3043 uzziņas un konsultācijas, kopēti, izdrukāti, skenēti 1349 dokumenti un nosūtīts 71 elektronisks dokuments.

Analizējot 2. bibliotēkas, 2022. gadā sniegtās konsultācijas, var secināt, ka visvairāk lietotāji interesējušies par grāmatu lietošanas termiņa pagarināšanu, rezervēšanu, par izdevumu pieejamību. Bibliotekāriem nākas palīdzēt rast risinājumus visdažādākajām dzīves situācijām, kas saistītas ar pakalpojumiem interneta vidē: e-dokumentu atvēršana, informācijas meklēšana, CV rakstīšana un noformēšana u.c. Kopumā aizvadītajā gadā veikta 171 bibliotēkas lietotāju apmācība IT jomā.

Uzziņas tiek sniegtas arī bibliotēkas profilos sociālajos tīklos. Bibliotēkas tīmekļa vietne un profili sociālajos tīklos līdzās iespējai publicēties vietējos drukātajos medijos ir viens no galvenajiem informācijas nodošanas veidiem.

5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Lielākā daļa no bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem veic izglītojošo funkciju. Iedzīvotāju izglītošanā iesaistās gan paši bibliotekāri, gan vieslektori.

Tāpat ar izglītojošu funkciju ir daudzi no bibliotēkas ierakstiem tās lapā sociālajā tīklā Facebook – tiek runāts gan par medijpratību, gan drošību internetā, gan iespējām, ko piedāvā bibliotēkas abonētās datubāzes, tiek stāstīts, kā izmantot bibliotēkas

elektronisko kopkatalogu, ko var atrast Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajā bibliotēkā, kā izmantot 3TD e-grāmatu bibliotēku u. c.

Maijā notika Aizsardzības ministrijas informatīvā lekcija (gan klātienē, gan tiešsaistē), kuru bija sagatavojis Zemessardzes 32. kājnieku bataljona virsleitnants O. Silagailis un vecākais seržants A. Svencis. Klausītāji tika informēti par Zemessardzes darbību, iedzīvotāju iespējām tajā iesaistīties un iedzīvotāju rīcības soļiem ārkārtas situācijā.

Oktobrī bibliotēkā viesojās Latvijas sabiedrisko mediju tiesībsardze, RSU profesore Anda Rožukalne, kura nolasīja lekciju “Kas uzrauga sabiedrības “sargsuni”?”. Lekcijā tika iztirzāti jautājumi par Latvijas sabiedrisko mediju profesionālo ētiku un sabiedrisko mediju ombuda darba virzieniem.

2022. gadā RCB turpināja dalību projektā “Europe Direct Austrumlatgale”. Projekta ietvaros gada laikā notika sekojoši tiešsaistes un klātienes pasākumi, lekcijas/diskusijas un semināri.

- Tiešsaistes lekcija/diskusija “Erasmus+ – atspēriena punkts mērķu sasniegšanai”, lektore Rēzeknes tehnikuma izglītības metodiķe, Erasmus+ projektu vadītāja Svetlana Mikanova;

- Seminārs “Lai top veselīga Eiropa, lai top veselīga Latvija!”, lektore Rēzeknes valstspilsētas Sporta pārvaldes vadītāja vietniece Valentīna Svilāne-Dūda;

- Tiešsaistes pasākums “Eiropas brīvprātīgais darbs – izaicinājums, pārbaudījums, piedzīvojums”, lektore Viļānu vidusskolas direktora vietniece Ilze Valeniece un biedrības “Jaunatnes čemodāns” brīvprātīgo jauniešu mentore Olga Ivanova;

- Jauniešu tustiņš “Dzīvojam zaļi, svinam zaļi!”(Eiropas dienas ietvaros), pasākuma dalībnieki – Rēzeknes nov. Kaunatas pag. jauniešu centra “Buras” dalībnieki;

- Tiešsaistes lekcija/diskusija “Latgaliešu valoda – Eiropas valodu saimes daļa”, lektori: Ruta Cibule (Balvu Centrālās bibliotēkas direktore), Ilga Baziļeviča (Ludzas nov. Pušmucovas pag. bibliotēkas vadītāja), Edmundas Untulis (Skuodas (Lietuva) Tautas teātra režisors, tulkotājs);

- Pasākums “Sadarbības tiltu laiks” kopā ar biedrības “Jaunatnes čemodāns” biedriem.

(skat. pielikumu Nr.12)

5.9. Medijpratība

Tika piedāvātas lekcijas par medijpratību “Kāpēc tik viegli noticēt...” (jebkurai mērķauditorijai) un “Medijpratība – joprojām svarīga” (bibliotekāriem). Bibliotēkas Facebook profilā publicēti ieraksti (ar izglītojošu mērķi) par medijpratības tematiku, tostarp ierakstu sērija “Mācies domāt kritiski” Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļā oktobrī. Tā kā sabiedrības atsaucība apmeklēt izglītojošos masu pasākumus nav liela, lietderīgi turpināt darbu ar bibliotekāru auditorijas izglītošanu, kas ikdienā saskarsmē ar klientiem savas zināšanas var izmantot atbilstoši katras situācijas aktuālajai nepieciešamībai. Tāpat par medijpratības jautājumiem svarīgi veidot sabiedrību uzrunājošas publikācijas, popularizēt kritisko domāšanu un medijpratību veicinošus resursus un bibliotēkas krājuma materiālus. Sabiedrība jāuzrunā tādos veidos, kādos iespējams trāpīgāk aizsniegt auditoriju.

Turpinot publisko lekciju ciklu Latvijas reģionos, 21. oktobrī, Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā notika Latvijas sabiedrisko mediju tiesībsardzes Andas Rožukalnes tikšanās ar iedzīvotājiem.

Tiesībsardze apsprieda šādas tēmas:

- Mediju pašregulācija un profesionālā ētika
- Ko dara un kā strādā sabiedrisko mediju ombuds?
- Kā jebkurš mediju lietotājs var rast atbildes, ja rodas šaubas par sabiedrisko mediju saturu un tā kvalitāti.

A. Rožukalne dalījās ar aktuāliem piemēriem, atbildēja uz klausītāju jautājumiem. Runāja arī par aktuāliem sabiedrisko mediju un mediju profesionālās ētikas jautājumiem – kara un konfliktu žurnālistiku, priekšvēlēšanu atspoguļojumu sabiedriskajos medijos u.c.

5.10. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkā ir pieejami Rēzeknes un Rēzeknes novada izdotie informatīvie pašvaldību izdevumi, aktuālie Valsts institūciju bukleti. Nodrošināta elektroniska pieeja dažādu institūciju resursiem.

Lai nodrošinātu pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamību iedzīvotājiem, lasītavā ir pieejams Rēzeknes pašvaldības izdots bezmaksas informatīvais izdevums “Rēzeknes Vēstnesis” gan latviešu, gan krievu valodā, laikraksti “Diena” un “Latvijas Avīze”.

Nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināta publicitāte bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālo tīklu profilos.

5.11. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

5.3. tabula

BIS ALISE izmantošana

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2022)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2022)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Rēzeknes pilsēta, Rēzeknes novads	59	59	52	49	56	1897	1400

5.4. tabula

Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas Web PAC statistika

Pasūtīti izdevumi	1400
Pieprasīti pagarinājumi	2321
Lietotājs autorizējies	4116
Web PAC apmeklētība: sesiju kopskaits	3919
Web Pac apmeklētība pēc pārlūkiem	146298

Rēzeknes reģiona bibliotēku elektronisko katalogu veido 59 bibliotēkas Rēzeknes pilsētā un Rēzeknes novadā. Modulī BIS ALISE “Komplektēšana” strādā 56 bibliotēkas, “Cirkulācijā” – 52 un SBA – 49. 2022. gadā BIS ALISE bija 1897 (+236 salīdzinot ar 2021. gadu) autorizēti lietotāji un pasūtīto (Web) eksemplāru skaits – 1400 1544. (-144 salīdzinot ar 2021. gadu)

Rēzeknes Centrālā bibliotēka veido/importē jauno grāmatu un citu izdevumu bibliogrāfiskos aprakstus Rēzeknes Centrālajai bibliotēkai un filiālbibliotēkām. Izdevumiem, kuri nav pieejami RCB, bibliogrāfiskie apraksti tiek veidoti/importēti pēc reģiona bibliotēku iesniegtiem sarakstiem. Katalogā iekļaujamie bibliogrāfiskie apraksti tiek sasaistīti ar autoritatīvajiem ierakstiem, papildināti ar anotācijām, tādējādi nodrošinot kvalitatīvāku aprakstu veidošanu. Dažas reģiona bibliotēkas patstāvīgi veido/importē vajadzīgos bibliogrāfiskos aprakstus un pievieno eksemplāra ziņas saņemtajiem periodiskajiem izdevumiem.

Jebkuram bibliotēkas elektroniskā kataloga lietotājam ir pieejama izdevumu meklēšana kopkatalogā – <https://rezekne.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>

Katalogā iespējams noskaidrot, vai meklētais izdevums ir bibliotēkas krājumā, redzēt izdevuma pieejamību – vai tas atrodas plauktā vai izsniegts lasītājam. Daudz lielākas iespējas ir bibliotēkas reģistrētajiem lietotājiem, kuriem tiek piedāvāta iespēja pieslēgties bibliotēkas elektroniskajam katalogam un izmantot autorizētā lietotāja iespējas: skatīt ziņas par saviem izsniegumiem, proti, cik un kādas grāmatas ir izsniegtas, redzēt to izsniegšanas termiņu, pagarināt izsnieguma termiņu, skatīt informāciju par rindām uz izdevumiem, veikt eksemplāru pasūtīšanu, kā arī iestāties rindā uz izsniegtajiem izdevumiem.

5.5. tabula

Autorizētie lietotāji

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	6569	5321	5874	-16% ; +10%
Autorizētie lietotāji kopā	1428	1661	1983	+16% ; 19 %
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	1030	233	322	-77 % ; +38

5.12. Iekšzemes un starptautiskais SBA

RCB Starpbibliotēku abonementa (SBA) galvenā funkcija ir nodrošināt lasītājam viņa pieprasīto grāmatu vai cita veida informāciju gadījumos, kad dokuments nav RCB krājumā. Lai pēc iespējas pilnīgāk apmierinātu lietotāju pieprasījumus, tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2022. gadā tika aktīvi izmantots RCB kopkrājums un SBA pakalpojumi.

Pārskata periodā SBA pakalpojumus izmantojuši 117 lietotāji (+39, salīdzinot ar 2021. gadu). SBA kārtā saņemtas grāmatas no LNB un Rēzeknes reģiona pagastu bibliotēkām. Izpildīti 118 pieprasījumi, no tiem 1 pieprasījumi elektroniskā veidā.

Aktīvākās SBA pakalpojuma izmantotājas bija Audriņi pagasta bibliotēka (125 pasūtījumi), Vērēmu pagasta bibliotēka (52 pasūtījumi), Viļānu pagasta bibliotēka (43 pasūtījumi) un Kaunatas pagasta bibliotēka (35 pasūtījumi). Savukārt mēs visvairāk pasūtījām no Ozolaines pagasta bibliotēkas (16 pasūtījumi).

No Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas krājuma SBA kārtā izpildīti 395 (+86, salīdzinot ar 2021. gadu) pieprasījumi.

Pastāvīgi notiek savstarpēja grāmatu apmaiņa starp RCB un tās filiālēm. Šādā veidā RCB no filiālēm saņemta 41 grāmata (+21, salīdzinot ar 2021. gadu). Savukārt filiālēm no RCB tika izsniegtas 104 grāmatas (+44, salīdzinot ar 2021. gadu).

5.6. tabula

SBA rādītāji

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	91	97	118
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	176	309	395

5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēkas informācijas resursu pieejamību kavē lasītāji, kuri laikus nenodod saņemtos iespieddarbus. Viņi tiek informēti, sūtot īsziņas, sazinoties pa telefonu, sūtām e-vēstules. Katra mēneša pēdējā darba dienā ir atlaižu diena parādniekiem, gadā divas reizes tiek izsludināta akcija “Atnāc un iegūsti”.

Aktuāli ir sociālie riski saistībā ar lietotāju apkalpošanu (risku grupas: bezpajumtnieki, cilvēki ar atkarībām, pusaudži ar uzvedības traucējumiem). Darbs ar šo grupu pārstāvjiem norit paaugstināta stresa apstākļos, tas rada diskomforta un apdraudējuma sajūtu citiem bibliotēkas apmeklētājiem, mazina bibliotēkas kā kultūras iestādes prestižu.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas pamatprincipus, avotus, prioritātes, kā arī prasības dokumentu atlasei, veidojot struktūrvienību krājumus, nosaka komplektēšanas politikas dokuments "Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas kopkrājuma attīstības koncepcija (2021.–2025.)". Dokuments izstrādāts 2020. gadā. Līdz ar šo dokumentu 2021. gadā ir izstrādāti un ieviesti darba praksē "Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas kopkrājuma noteikumi" un "Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas noteikumi par iespieddarbu un citu dokumentu dāvinājumu pieņemšanu un noformēšanu".

6.1. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	19422	17135	16388
<i>t. sk. grāmatām</i>	12287	11000	11752
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	2615	2600	3230
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	7135	6135	4636
Finansējums krājumam uz 1 iedz.skaita pagastā, pilsētā, reģionā	0,65	0,59	0,59
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	23948	21502	20492

Piezīme. Bērnu grāmatas par 2020.–2022. gadu uzrādītas atbilstoši statistikas veidlapā sniegtajiem datiem: iespiestie resursi, kas satur a un formas ziņā atbilst bērnu un jaunieši auditorijai līdz 15–16 g. v. (9. kl.).

Krājuma komplektēšanas finansējuma pamata avots – pašvaldības budžets (74%). Valsts finansēto projektu/programmu "Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām" (COVID-19 seku mazināšanai) un LNB Bērnu literatūras centra mērķprogrammas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" ietvaros Rēzeknes pilsētas centrālās bibliotēkas kopkrājums papildināts ar grāmatām un citiem izdevumiem kopsummā par 1340 eiro. Ļoti liela nozīme RCB kopkrājuma komplektēšanā ir grāmatu dāvinājumiem – tā 2022. gadā 26% (4053 eiro) no RCB grāmatu jaunieguvumiem ir dāvinājumi un bezatlīdzības lietošanā saņemtie izdevumi.

Šogad Krievijas iebrukuma Ukrainā radītās bēgļu plūsmas dēļ Rēzeknes pilsētas bibliotēkas izveidojušas nelielu grāmatu krājumu ukraiņu valodā – pavisam 39 eksemplārus par 98 eiro, pārsvarā grāmatas bērniem, kas saņemtas dāvinājumā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas starpniecību.

Bibliotēkas kopkrājums ir pilnībā rekatalogizēts.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā no 2022. gada 1. līdz 9. decembrim bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) tika veikta Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā (tās struktūrvienībās: Abonementā, Lasītavā, Novadpētniecības nodaļā un Ārējā apkalpošanas punktā (medicīnas bibliotēkā). Bibliotēkas darba laiks un pakalpojumu pieejamība tika ierobežota. Bibliotēkas abonements (2. stāvs) bija slēgts. Lasītavas darba laiks (darba dienās) – no plkst. 11.00 līdz 17.00.

Pārbaude tika veikta, izmantojot BIS ALISE inventarizācijas moduli. Pirmo reizi izmēģinājām iespēju skenēt svītrkodus arī sistēmā – izveidojot datni svītrkodu datņu sarakstā, ko BIS ALISE piedāvāja 2022. gada jaunumos, kas paātrināja inventarizācijas datu apkopošanu.

6.2. tabula

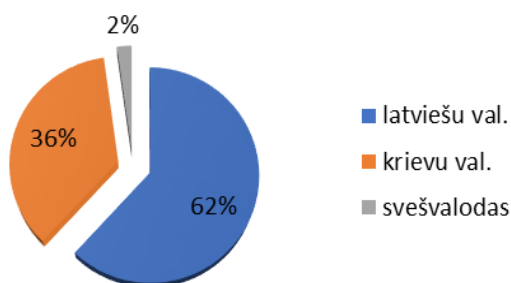
Krājuma rādītāji

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	5448	5022	4112
<i>t. sk. grāmatas</i>	2533	2111	2163
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	339	340	424
<i>t. sk. bērniem</i>	480	586	615
Izslēgtie dokumenti	9925	5649	6068
Krājuma kopskaits	90098	89471	87515
Grāmatu krājuma apgrozība	1,7	1,4	1,2
Periodisko izdevumu apgrozība	2,1	3,7	3,0

Piezīme. Bērnu grāmatas par 2020.–2022. gadu uzrādītas atbilstoši statistikas veidlapā sniegtajiem datiem: iespiestie resursi, kas satur a un formas ziņā atbilst bērnu un jaunieši auditorijai līdz 15–16 g. v. (9. kl.).

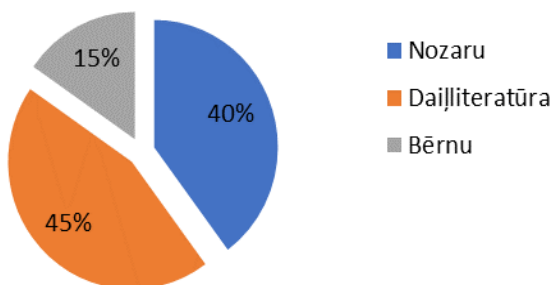
RCB kopkrājumu veido Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku (Rēzeknes 2. bibliotēkas, Rēzeknes Bērnu bibliotēkas) grāmatu un citu dokumentu krājumi, elektroniskās informācijas avoti. RCB kopkrājuma apjoms 2022. gada beigās ir 87515 vienības. 62 % (54190 eks.) no RCB kopkrājuma ir izdevumi latviešu valodā, 36 % (31373 eks.) – krievu un 2 % (1952 eks.) – citās svešvalodās (skat. diagrammu).

sadalījums pa valodām
Rēzeknes PCB kopkrājums

45 % (39214 eks.) no RCB kopkrājuma ir daiļliteratūra, 40 % (34878 eks.) – nozaru literatūra, 15 % (13423 eks.) – izdevumi bērniem (skat. diagrammu). Šie rādītāji apliecina, ka RCB krājuma komplektēšanas un organizācijas politika ir vērtējama pozitīvi. Tā orientēta uz krājuma attīstību, par prioritāti uzskatot krājuma kvalitāti. Krājums ar katru gadu samazinās – tas ir rūpīga darba rezultāts – no kvantitātes uz kvalitāti.

sadalījums pa nozarēm
Rēzeknes PCB kopkrājums

RCB veido datubāzi “Reģionālais e-kopkatalogs”. Datubāzē iekļauti dati par 59 bibliotēkām. Kopējais izveidoto monogrāfisko ierakstu skaits e-katalogā noslēdzot 2022. gadu – 11495.

RCB veido datubāzi reģionālais e-kopkatalogs. Datubāzē iekļauti dati par 59 bibliotēkām. Kopējais ierakstu skaits e-katalogā, noslēdzot 2022. gadu – 16054. Tajā skaitā 4559 novadpētniecības ieraksti, no kuriem 2704 tika eksportēti uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas datubāzi.

Visās bibliotēkās pieejamas datubāzes Letonika un LURSOFT laikrakstu bibliotēka, kurām bezmaksas piekļuvi nodrošina “Kultūras informācijas sistēmu centrs”, kā arī RCB abonēto datubāzi Britannica Public Library Edition, EBSCO eBooks Public Library Collection, ko RCB abonē par saviem līdzekļiem.

6.3 tabula

Bibliotēkā pielietojamo datubāžu izmantojums

Datubāze (DB)	2020	2021	2022
<i>Letonika</i>			
skatījumi	11721	10543	9397
piekļuves sesiju skaits		2254	2354
<i>News.lv</i>			
lejupielāžu skaits	169	138	549
<i>Britannica</i>			
skatījumi	47350	45364	25667
piekļuves sesiju skaits		207	109
<i>Ebsco eBook Public Library Collection</i>			
skatījumi	1198	620	443
piekļuves sesiju skaits		236	91
lejupielāžu skaits		154	89
<i>3td-e-Grāmatu bibliotēka</i>			
skatījumi	738	566	345

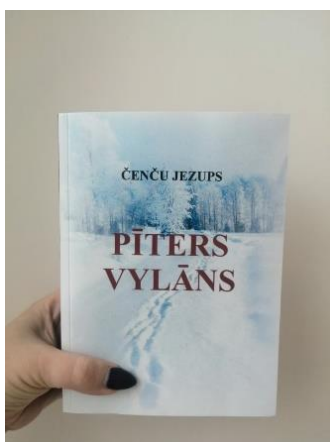
6.1. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Bibliotēkāju sagatavotās publikācijas par grāmatu jaunumiem tika sūtītas vietējām avīzēm “Rēzeknes Vēstis”, “Панорама Резекне” un pašvaldības informatīvajam izdevumam “Rēzeknes Vēstnesis” (*pilntekstus skatīt pielikumā Nr.1*).

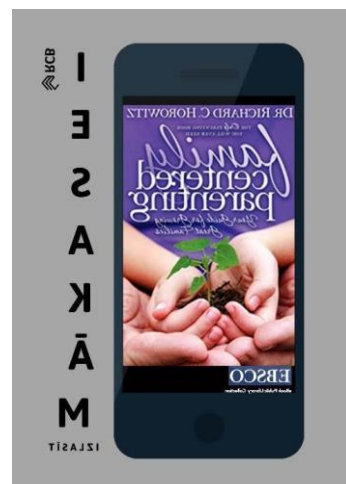
Informācija par bibliotēku piedāvāto datubāzu pieejamību regulāri tika publicēta vietējās avīzēs, bibliotēkas tīmekļa vietnē, sociālajos tīklos, pašvaldības interneta vietnē un citur.

Piemēram, krājuma popularizēšanai katru mēnesi divreiz tiek sagatavoti un publicēti (gan bibliotēkas, gan citos medijos – drukātajos preses izdevumos un interneta vidē) jauno grāmatu apskati, kā arī bibliotēkas tīmekļa vietnē arī jaunieguvumu saraksti. Tiek veidoti un publicēti arī tematiskie grāmatu apskati. Par datubāzēm tiek veidotas publikācijas gan bibliotēkas tīmekļa vietnē, gan bibliotēkas Facebook lapā, gan arī citos medijos.

Iedzīvotājiem ir iespēja pieteikties nodarbībām par bibliotēkas e-pakalpojumiem un piedāvātajām datubāzēm. Bibliotēkas Facebook lapā krājums un datubāzes tiek popularizētas ar vairāku regulāru ierakstu sēriju palīdzību – “Iesakām izlasīt”, “Bibliotekārs iesaka”, “Jau pie mums”, “Padoms no grāmatas” u. c.

ej.uz/vysta-smieris

Centrālās bibliotēkas abonementā visbiežāk izmantotais bibliotēkas krājuma popularizēšanas veids ir tematiskas izstādes. 2022. gadā jaunieguvumu popularizēšanai tika izliktas 23 “Jaunumu” izstādes. Jau esošā krājuma atspoguļošanai tika sagatavotas un izliktas 40 dažādas tematiskas grāmatu izstādes. Lasītājus visvairāk ieinteresēja “Jaunumu” izstādes un sekojošās tematiskās izstādes: “Dzīve – romāna sižets”, “Harmonijā ar vecumu”, “Likteņu kaleidoskops” un “Laime, Happiness, Счастье, Joie, Ευτυχία, Glück ”. Valentīndienā aicinājām uz „randiņu” ar noslēpumaino grāmatu, kurai pievienots pārsteigums. Atnākot uz bibliotēku, bija iespējams izvēlēties kādu no šai dienai īpaši iesaiņotajām grāmatām.

RCB regulāri gatavo digitālo jauno grāmatu izstādi, kura skatāma abonementa ziņu ekrānā.

2022. gadā atlasīts un atsevišķi izvietots daiļliteratūras krājums latgaliešu valodā, grāmatu muguriņas marķētas ar dzeltenu uzlīmi. Tādā veidā tiek popularizēts šis krājums, kā arī atvieglots bibliotekāru darbs, izvēloties lietotājiem piemērotu grāmatu latgaliski.

Tika reklamētas un ieteiktas visas Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā pieejamās datubāzes. Abonementa darbinieces 2022. gadā 97 lietotājiem piešķīra E-kataloga autorizācijas datus, Letonika.lv – 79, Britannica – 83 un eBook Public Library Collection – 83.

Lai popularizētu lasītavas krājumu un bibliotēkas Novadpētniecības nodaļā apkopotos materiālus, tika sagatavotas 26 tematiskas izstādes no cikla “Latgale un latgalieši”: “To nedrīkst aizmirst!” (Audriņu traģēdijas upuru piemiņas diena), ”Latgales vēstures pētnieks” (Tadeušam Puisānam – 100), “Latgaliešu

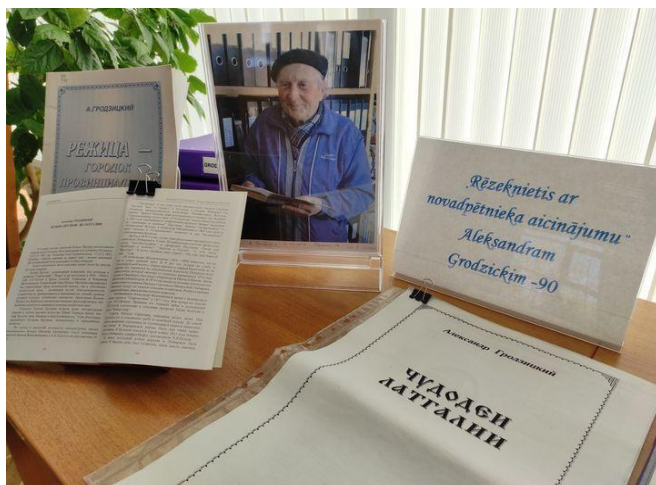
valodas pētnieks” (A. Breidakam – 90), “Viss notiek sabalansēti” (Laimai. Kotai – jubileja), “Par savu valodu, par savu zemi” (Vladislavam Ločam – 110), “Mōras Zemei – 25”, “Kai bolta sudroba dzeiteņa...” (Antonam Matvejānam – 85), “Izcils fiziķis un konstruktors” (Konstantinam Počam – 110), “Ar Latgales pētnieka misiju” (Boļeslavam Brežgo – 135), “27. aprīlis – Latgales kongresa diena”, “Valodnieks un literāts no Varakļāniem” (Pēterim Strodam – 100), “Rēzeknietis ar novadpētnieka aicinājumu” (Aleksandram Grodzickim – 90), “Rēzeknes parku stāsti”, “Valodnieks, Latgales kultūras un literatūras vēsturnieks” (Miķelim Bukšam – 110), “Dialogā ar mālu” (Viktoram Ušpelim – 65), “Dzīve pēc izdzīvošanas: ebreju Rēzekne”, “Trūcības un nemiera gars” (Seimanim Putānam – 130), “Literatūrzinātnieks, pedagogs un literatūrkritiķis” (Vitoldam Valeinim – 100), “F. Trasuna muzejam “Kolnasāta” – 30”, “Stāv Rēzeknes pakalnā Māra”, “Somu kinoklasīķis no Latgales” (Teuvo Tulio – 110), “ARPC “Zeimuļs” – 10”, “Trimdas latgaļu patriarhs” (Bonifācijam Briškam – 120), “Latgales apgaismotājs” (Gustavam Manteifelim – 190), “Svešumā ar Latgali sirdī” (Aleksim Rubulim – 100), “Keramiķim un dzejniekam Voldemāram Vogulam – 70”, “Latviešu Leonardo” (Aleksandram Stankevičam – 90), “Sīrsnīgais latgalietis” (Pēterim Jurciņam – 90), “Nāciet pie manis...” (Ivanam Zavoloko – 125).

Voldemāram Vogulam – 70

Teuvo Tulio – 110

Aleksandram Grodzickim – 90

Pēterim Jurciņam – 90

Citas lasītavas krājumu popularizējošas izstādes:
 “Gribi tici, gribi- nē!”, “Retās slimības”, “Kad krīt un ceļas priekšskars” (Teātra diena), “Trejlapu zaļais āboliņš”, “1945.g.25. martu pieminot”, “Lieldienīņa nākšus nāca”, “Krāsaini sapņi, tērpi un grāmatas”, “Ko sēsi, to pļausi”, “Smelsim veselību dabā!”, “Amerikāņu rakstnieku daiļliteratūra”, ”Klāt Rēzeknes pilsētas svētki!”, “Ieliec vasaru burciņā!”, “Laimīgie dzer kafiju un lasa dzeju”, “22. septembris – Baltu vienības diena”, “Ar Latviju sirdī”, “Rudens klāt. Laiks rokdarbiem!”, “Ziemsvētku gaidās”, “Silti sveicieni no...pagājušā gadsimta”.

“Krāsaini sapņi, tērpi un grāmatas”

“Silti sveicieni no ...pagājušā gadsimta”

“Trejlapu zaļais āboliņš”

“Smelsim veselību dabā!”

Pie krājumu popularizējošiem pasākumiem jāmin arī rēzeknietes Marinas Streļčenokas dzejas krājuma “Родина чувств” (“Jūtu dzimtene”) prezentācija un FB vietnē organizētā jautājumu viktorīna par latgaliešu grāmatām.

Jūnijā notika pasākums “Latgalīšu grāmotas runoj”, kura mērķis bija popularizēt latgaliešu autorus un grāmatas latgaliešu valodā. Pasākuma dalībniekiem tika piedāvāta plaša literatūras izstāde, kurā tika eksponētas grāmatas un periodiskie izdevumi latgaliešu valodā, kas pieejami bibliotēkas krājumā.

Dzejas dienu ietvaros jau ceturto gadu pēc kārtas notika pasākums “Laimīgie dzer kafiju un lasa dzeju 4”. Arī 2022. gadā šis tradicionālais pasākums guva atsaucību gan vietējo dzejnieku, gan dzejas mīļotāju vidū un par to liecināja kuplais pasākuma apmeklētāju skaits.

Pārskata periodā 2. bibliotēkā, popularizējot grāmatu krājumu, tika sagatavotas 77 tematiskas izstādes.

Attēlā: Izstāde “Mana turku kafija”, kas veltīta rakstnieces Laimas Kotas jubilejai

Bibliotēku nedēļā bibliotēkas apmeklētājus priecēja tematiskā izstāde “Kompliments grāmatai”, ko veidoja tās grāmatas, kuras lasītājus ir īpaši uzrunājušas, un par kurām viņi ir pauduši savas domas komplimentu veidā.

Attēlā: Tematiska izstāde “Kompliments grāmatai”

Lai veicinātu datubāzu izmantošanu lietotāju vidū, bibliotēkā norit to popularizēšanas aktivitātes: pasākumi, preses relīzes par bibliotēkas pakalpojumiem bibliotēkas tīmekļa vietnē, vietējos laikrakstos, bibliotēkas sociālajos tīklos, plakāti par e-resursiem gan elektroniskā, gan drukātā formātā, individuālas sarunas ar bibliotēkas apmeklētājiem.

Tāpat kā iepriekšējos gadus, arī pārskata periodā filiāle piedāvāja iespēju bibliotēku lietotājiem saņemt piekļuvi un izmantot datubāzes. Ikviens jebkurā laikā un vietā varēja brīvi izmantot visu vietnes saturu, tostarp uzzīņu un tulkošanas resursus un latviešu literatūras pilntekstu bibliotēku. Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas tiešsaistes datubāzes: Letonika, News, EBSCO, Britannica un “3td e-GRĀMATU bibliotēka”.

Attēlā: Datubāzu popularizējošais pasākums “Esi digitāls”

6.2. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Trešo gadu pēc kārtas tiek īstenots projekts “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”. Projekta mērķis ir atbalstīt grāmatniecības nozari un pastarpināti grāmatu autorus, tulkotājus un ilustratorus, kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar kvalitatīviem pēdējo gadu izdevumiem un nodrošināt tiem plašāku Latvijas iedzīvotāju pieejamību. “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) izstrādāta un realizēta programma, ko finansē Latvijas Republikas Kultūras ministrija (KM).

Saskaņā ar programmas nolikumu 2022. gadā programma tika īstenota divas reizes gadā.

Pēc Kultūras ministrijas izstrādātā rīcības plāna projekta 1. posmā Rēzeknes Centrālā bibliotēka saņēma 7 grāmatu eksemplārus 131,43 eiro vērtībā, Rēzeknes 2. bibliotēka – 13 grāmatu eksemplārus 132,05 eiro vērtībā, bet Rēzeknes Bērnu bibliotēka – 13 eksemplārus 131,80 eiro vērtībā.

Projekta 2. posmā Rēzeknes Centrālā bibliotēka saņēma 11 grāmatu eksemplārus 132 eiro vērtībā, Rēzeknes 2. bibliotēka – 11 grāmatu eksemplārus 134 eiro vērtībā, bet Rēzeknes Bērnu bibliotēka – 16 eksemplārus 134 eiro vērtībā.

RCB saņemtās grāmatas popularizējām. Bibliotēkas tīmekļa vietnē tika publicēti abu projekta posmu grāmatu apskati: “Jauno grāmatu plauktā nonāk projekta ietvaros iegūtās grāmatas”

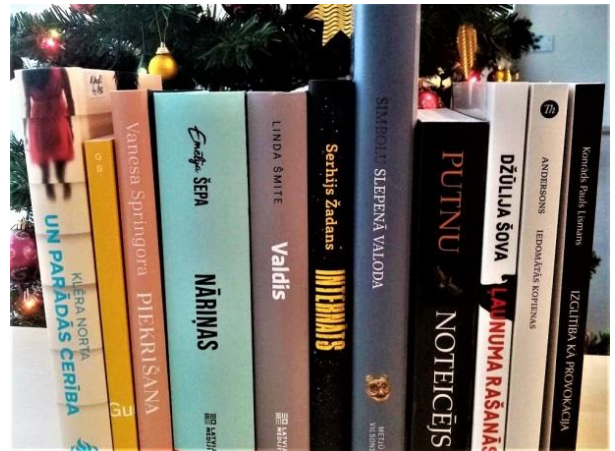
<https://ej.uz/6d6b>

un “Jauno grāmatu plauktā nonāk projekta 2. posma ietvaros iegūtās grāmatas”.

<https://ej.uz/jmhr>

Vietējā presē tika publicēti raksti gan par projektu, gan projekta grāmatu apskati, piemēram: Gorsvāne, Z. (2022, 19. jūlijs). Pateicoties projektam, iepirkta grāmatas. Rēzeknes Vēstis, 25, 10.

Gorsvāne, Z. (2022, 20. decembris). Par iepirktajām grāmatām. Rēzeknes Vēstis, 99, 10.

Rēzeknes 2. bibliotēka, pateicoties Latvijas Nacionālās bibliotēkas projektam “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma Latvijas publiskajām bibliotēkām 2022”, pārskata periodā krājumā saņēma 24 grāmatas par summu 266,20 eiro.

Attēlā: Facebook lapas publikācijas foto par projektu “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma Latvijas publiskajām bibliotēkām 2022”

6.3. Darbs ar parādniekiem

Gadu gadiem aktuāla problēma, kas ietekmē bibliotēkas informācijas resursu pieejamību, ir lietotāji, kuri laikus nenodod grāmatas. Parādniekus biežāk informējam, sūtot īsziņas, izmantojot Lattelecom pakalpojumu “SMS apziņošana”, zvanot pa telefonu, sūtot vēstules pa e-pastu..

No 2017. gada Rēzeknes pilsētas bibliotēkās – Centrālajā, 2. bibliotēkā, Bērnu bibliotēkā, Specializētajā grāmatu izsniegšanas punktā (Medicīnas bibliotēkā), katra mēneša pēdējā darba diena ir atlaižu diena lasītājiem, kuri nav laikus nodevuši grāmatas. 2022. gadā šo iespēju izmantoja 194 lietotāji, atlaides kopsumma – 372,89 €. Lielākās atlaižu summas bija 40,76 € (2 grāmatas no 2018. gada) un 17,10 € (5 grāmata no 2021. gada). Tika atgrieztas 389 grāmatas.

Bibliotēku nedēļas laikā Rēzeknes pilsētas bibliotēkas izsludināja akciju “Atnāc un iegūsti. Atlaide parādniekiem”. Šo iespēju izmantoja 21 lietotājs, atlaides kopsumma – 6,58 €, tika atgrieztas 19 grāmatas.

Arī tuvojoties Ziemassvētkiem, Rēzeknes pilsētas bibliotēkas – Centrālā, 2. bibliotēka, Bērnu bibliotēka, Specializētais grāmatu izsniegšanas punkts (Medicīnas bibliotēka), no 19. decembra līdz nākamā gada 7. janvārim izsludināja akciju “Atnāc un iegūsti. Atlaide parādniekiem”. Akcijas laikā no aizmārsīgajiem lietotājiem, kuri ieradās bibliotēkā un nodeva grāmatas, kavējuma soda nauda netika iekasēta. Šajā laikā tika dota iespēja

atjaunot bibliotēkas abonementu arī tiem lasītājiem, kuri nav varējuši nomaksāt soda naudu par laikus nenodotajām grāmatām. Akcijas noslēgumā veiktais rezultātu apkopojums liecina, ka šo iespēju izmantoja 72 lietotāji, atlaides kopsumma – 108,31 €. Lielākās atlaides summas bija 27,54 € (1 grāmata no 2015. gada) un 14,45 € (1 grāmata no 2019. gada). Akcijas laikā tika atgriezta 141 grāmata. Jāuzsver, ka abas grāmatas tika nodotas bibliotēkā.

Diemžēl daudz labu grāmatu tā arī netiek atgriezta bibliotēkas krājumā. Gadu noslēdzot ir fiksēti 63 lasītāji-parādnieki (2021. – 41).

2. bibliotēkā pārskata periodā atlaižu laika iespējas izmantoja 296 lietotāji. Bibliotēkā tika nodoti 454 informācijas resursi par summu 183,49 €.

6.4. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā

Lai uzturētu krājuma kvalitāti, nozaru literatūru tiek komplektēts, vadoties no apmeklētāju pieprasījuma un bibliotēkas profila, izvērtējot izdevumu saturu. Kopumā secinot, Latvijā nozaru literatūrā pietrūkst jaunu, kvalitatīva satura izdevumu, piemēram, par pedagoģiju, par sociālo darbu, arī juridiskās literatūras. Bērnu literatūras iegādē prioritāte ir oriģinālliteratūrai, saturiski augstvērtīgām tulkotām grāmatām, attīstošām galda spēlēm, izdevumiem, kas rosina bērnus uzzināt, mācīties, darboties, attīstīties.

Regulāri tiek strādāts pie fiziski nolietotu grāmatu apmaiņas pret labākā stāvoklī esošām. Tās tiek iegūtas, izvērtējot iedzīvotāju dāvinājumus.

Ņemot vērā bibliotēkas lietotāju nacionālo sastāvu un kopienas vajadzības, krājums tiek komplektēts ar informācijas resursiem arī angļu un krievu valodā.

2022. gadā CB lasītavā tika izvērtēts grāmatu krājums, daudzas grāmatas tika novirzītas uz bibliotēkas abonementu, kur tās tagad ir pieejamas ņemšanai uz mājām.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bibliotēkāros pakalpojumus bērniem un jauniešiem līdz 18 gadu vecumam nodrošina gan Centrālā bibliotēka, gan abas tās filiāles – Bērnu bibliotēka un pilsētas 2. bibliotēka. Visaktīvāk darbs ar šīs vecuma grupas lasītājiem norit Bērnu bibliotēkā, kur tā ir pamata mērķauditorija, un 2. bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā. Centrālās bibliotēkas pakalpojumus izmanto vecāko klašu skolēni. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem (01.07.2022.) Rēzeknē dzīvesvieta reģistrēta 5282 iedzīvotājiem vecumā līdz 18 gadu vecumam. 2022. gadā Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā (RCB) un filiālēs reģistrēto bērnu un jauniešu kopskaits bija 2286. Šīs vecumgrupas iedzīvotāju bibliotekārais aptvērums – 43% (palielinājās – 4%).

Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēkā-CB filiālē (Bērnu bibliotēka) klienti vecumā līdz 18 gadiem – 1803 (jeb 71% no bibliotēkas lietotāju kopskaita), pilsētas 2. bibliotēkā – 333 (jeb 32% no lietotāju kopskaita), Centrālās bibliotēkas (CB) abonementā un lasītavā – 273 (12% no lietotāju kopskaita). Lietotāju vecumā līdz 18 gadiem apmeklējumu kopskaits RCB un filiālēs – 22769, (tajā skaitā Bērnu bibliotēkā – 16998 (75%), 2. bibliotēkā – 3789 (16%) , CB – 1982 (9%) apmeklējumi. Vidēji katrs šīs vecuma grupas lietotājs apmeklējis bibliotēku 10 reizes gadā.

Kopējais izsniegumu skaits RCB un filiālēs lietotājiem līdz 18 gadu vecumam bija 40846 iespiedvienības jeb 25% no kopējā izsnieguma, tajā skaitā Bērnu bibliotēkā – 35220, 2. bibliotēkā – 4475, CB – 1151. Vidējais izsniegums bērniem un jauniešiem vecumā līdz 18 gadiem – 18.

Bibliotēkas darba ar skolēniem galvenā misija ir veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, piedāvāt daudzveidīgas neformālās izglītības iespējas, veicinot izglītotas, progresīvas nākotnes sabiedrības pamata veidošanos, un nodrošināt kvalitatīvas informācijas pieejamību ikvienam bibliotēkas lietotājam. 2022. gadā veikts nozīmīgs darbs, gatavojoties Bērnu bibliotēkas atkārtotai akreditācijai. 2022. gada 2. novembrī Bibliotēku akreditācijas komisija apmeklēja bibliotēku, iepazinās ar tās darbu, dokumentāciju, telpu fizisko stāvokli un secināja, ka Bērnu bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem un piešķir vietējās nozīmes bibliotēkas statusu (2022. gada 1. decembrī izsniegta apliecība 377B).

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu

Jaunas idejas darbā ar bērniem un jauniešiem tiek gūtas semināros, konferencēs un pieredzes apmaiņas braucienos uz citām bibliotēkām.

Noderīga informācija darbam ar bērniem sniegta Centrālās bibliotēkas organizētajos bibliotēku darbinieku semināros. Bērnu bibliotēkas darbiniece Meldra Gailāne reģiona bibliotekārus iepazīstināja ar profesionālās pilnveides seminārā “Kad rakstūtais izkāpj no lappusēm” gūtajām zināšanām, kā arī stāstīja par Riga TechGirls digitālās izaugsmes meistarklasi “Cilvēcīgi par tehnoloģijām”. Bibliotekāre Meldra Gailāne sniedza konsultāciju Bērzgales bibliotēkas bibliotekārei par darbu ar BIS ALISE.

7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana

Krājums tiek komplektēts saskaņā ar 2020. gada 15. decembrī apstiprināto „Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas kopkrājuma attīstības koncepciju (2021.–2025.)” lietotājiem līdz 18 gadu vecumam, atbilstoši vecumgrupu interesēm, dažādos iespaiddarbu formātos (grāmatas, grāmatas-rotāļlietas, seriālizdevumi). 2022. gadā RCB un filiālēs lietotāji līdz 18 gadiem vidēji veidoja 71% no lasītāju kopskaita. 79% reģistrēto lietotāju šajā vecumgrupā izmanto Bērnu bibliotēkas pakalpojumus. Bērnu bibliotēkas krājuma komplektēšanas prioritāte – mērķauditorijas (bērnu līdz 16 gadu vecumam) interesēm atbilstoša jaunākā oriģinālliteratūra un tulkotās literatūras izdevumi, grāmatas jauniešiem komplektē Centrālā bibliotēka. Vecākiem un pedagogiem tiek abonēti periodikas izdevumi un iegādāti atsevišķi izdevumi nodarbībām ar bērniem lasītprasmes un izziņas procesa veicināšanai. Šogad krājums papildināts ar tradicionālajiem informācijas resursiem, abonēti mērķauditorijas interesēm atbilstoši 32 preses izdevumi. RCB un filiāļu jaunieguvumos grāmatas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem (B/J) bija 465 eksemplāri jeb 21%. 2022. gada beigās Bērnu bibliotēkā izdevumi pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem (B/J) bija 10078 eksemplāri jeb 47% procenti no kopkrājuma. Dokumenti latviešu valodā (62%), krievu valodā (36%), pārējās svešvalodās (2%). Dokumentu (fizisko vienību) skaits uz vienu lasītāju – 8,4. Krājuma apgrozība – 2,2. Grāmatu krājuma apgrozība – 2. Izvērtējot krājumu, izslēgti 1040 eksemplāri nolietotu, saturā novecojušu un maz pieprasītu izdevumu.

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Aizvien biežāk informācijas iegūšanai tiek izmantotas iespējas e-vidē, samazinot pieprasījumu pēc tradicionāliem uzziņu literatūras izdevumiem. Uzziņu un informācijas pakalpojumu sniegšana darbā ar bērniem un jauniešiem notiek regulāri. Apkalpojot lietotājus, tiek sniegtas informatīvas, tematiskas, precizējošas uzziņas. 2022. gadā vispieprasītākās bija uzziņas, kas saistītas ar daiļliteratūru. Tika sniegtas

dažādas tematiskās uzziņas – gadskārtējie svētki, izziņas izdevumi pirmsskolas vecuma bērniem, dažādas enciklopēdijas, matemātikas formulas, ģeogrāfija, veselīgs dzīvesveids u.c. Šādas uzziņas pārsvarā tiek sniegtas skolēnu referātu, projektu, zinātniski pētniecisko darbu izstrādei un zināšanu papildināšanai. RCB struktūrvienībās klātienē un attālināti bērniem un jauniešiem sniegtas 5259 uzziņas, tajā skaitā 105 par novadpētniecības jautājumiem, sniegtas 388 individuālās konsultācijas informācijas tehnoloģiju izmantošanā. Salīdzinot ar Covid-19 pandēmijas laiku, palielinājās bibliotēkas datoru un interneta izmantošana (Bērnu bibliotēkā izmantoti 986 reizes). Lai precīzi sniegtu atbildes uz pieprasītajām uzziņām, bibliotēkā tiek izmantoti visi pieejamie resursi – datubāzes, uzziņu krājums, preses izdevumi, kā arī brīvpieejas interneta resursi. Bibliotēkā bieži iegriežas pieaugušie, lai izmantotu e-pakalpojumus. Šiem klientiem tiek sniegtas individuālas IT konsultācijas, veicot maksājumus internetā, izdrukājot transporta, kultūras pasākumu biļetes, internetbanku maksājumu apliecinājumus. Ikdienā tiek sniegti izdrukas, kopēšanas un skenēšanas maksas pakalpojumi. Visu gadu bērniem un vecākiem tiek atgādināts par iespēju datubāzes “Letonika”, “Britannica PLE”, “3td e-GRĀMATU bibliotēka”, EBSCO izmantot attālināti. RCB autorizācijas dati piešķirti 648 bērniem un jauniešiem, no tiem 559 apmeklē bērnu bibliotēku.

Jaunu klientu piesaistīšanai, informācijpratības veicināšanai notiek skolēnu un pirmsskolas vecuma bērnu grupu ekskursijas un pārrunas. 2022. gadā Bērnu bibliotēku iepazīšanās ekskursijā apmeklēja 13 skolēnu un pirmsskolas iestāžu audzēkņu grupas (227 apmeklētāji), Centrālajā bibliotēkā - 6 grupas (71 apmeklētājs), bet 2. bibliotēkā - 4 grupas (82 apmeklētāji).

Februārī Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas 9.a, 10.a, 10.b klases un Rēzekne 2. vidusskolas 8.a klases skolēniem (4 grupas, 62 dalībnieki) tiešsaistē Google Meet notika bibliotēkā stunda “Bibliotēkas elektroniskie resursi jauniešiem”. Viens no mērķiem bija informācijas meklēšanas prasmju veicināšana. Iepazīšanās ar e-katalogu, autorizācijas datu saņemšana, informācijas meklēšana, nepieciešamo izdevumu pasūtīšana, lietošanas termiņa pagarināšana. Individuālajā darbā ar bērniem runājam par apdraudējumiem internetā, piedāvājam portālu <http://www.drossinternets.lv>.

Informācija par bibliotēku un rīkotajiem pasākumiem tiek publicēta RCB tīmekļa vietnē www.rezeknesbiblioteka.lv un www.facebook.com. Bērnu bibliotēkas profilā. Bibliotēkas tēla veidošanā, sniegto pakalpojumu un informācijas resursu popularizēšanā tiek izmantoti sociālie tīkli (facebook.com), publicēti raksti vietējos laikrakstos “Rēzeknes Vēstis”, “Панорама Рёзекне”, “Vietējā Latgales Avīze”. 2022. gadā Bērnu bibliotēkas darbinieki sagatavojuši 138 bibliotēku un tās pakalpojumu piedāvājumu

popularizējošas publikācijas. Regulāri tiek gatavoti publicitātes materiāli: atgādnēs, bukleti, informācijas lapiņas. Bibliotēkas standā pastāvīgi pieejama informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, maksas pakalpojumiem, brīvpieejas datubāzēm, plānotajām aktivitātēm, citu kultūras iestāžu organizētiem pasākumiem bērniem un jauniešiem.

7.5. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Lai veicinātu bērnu un jauniešu interesi par grāmatām un lasīšanu 2022. gadā Rēzeknes bibliotēkās notika daudzveidīgi pasākumi. Bibliotēkas piedalījušās valsts mēroga lasīšanas veicināšanas projektos: Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā, Skaļās lasīšanas sacensībā, Bibliotēku nedēļā, Dzejas dienās, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā.

Bērnu bibliotēkā un 2. bibliotēkā turpināja darboties lasītveicināšanas projekta “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ekspertu komandas. Bibliotēka aicināja iesaistīties lielus un mazus lasītājus, kā arī vecākus šajā lasīšanas piedzīvojumā. Kopā piedalījās 231 dalībnieks.

Attēlā: “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” dalībiece Sandra Lubgāne saņem savu dāvanu

2022. gada 25. maijā Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā notika Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību 2. kārtā, kurā piedalījās 8 skolēni no Rēzeknes reģiona. Audzēkņus atbalstīja bibliotekāri, pedagogi, klasesbiedri un draugi.

Trīs minūšu laikā bija gan jāpastāsta par sevi un grāmatas izvēli, gan arī izteiksmīgi jānolasa grāmatas fragments. Vērtēšanas ekspertiem bija sarežģīts un atbildīgs darbs, jo bērni bija atraisīti un droši, ar labām balsīm, skaidru dīkciju un prasmi veidot emocionālu kontaktu ar auditoriju.

Attēlā: Rēzeknes reģiona skaļās lasīšanas sacensības fināla uzvarētāja Arnita Tuče kopā ar saviem atbalstītājiem

Pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi, pateicoties savu skolotāju uzņēmībai, ir bieži viesi bibliotēkā, nākot ekskursijās, aplūkojot grāmatas un spēlējoties. 2022. gadā Bērnu bibliotēkā organizēti 35 pasākumi pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem. Notiek arī ārpus bibliotēkas pasākumi, kad bibliotekāri ciemojas pie pirmsskolas un skolas vecuma bērniem, 2022. gadā tādi bijuši 6 pasākumi.

Augustā, 7. Latgales stāstnieku festivāla laikā, bibliotēkā notika bērnu un jauniešu rīts ar modināmajiem stāstiem un stāstniekiem Gunti Pakalnu un Vilhelmīni Jakimovu, kurā piedalījās 15 dalībnieki. Pasākuma apmeklētāji noklausījās dažādus stāstus, iepazīna stāstniecības kustību un zināmākos stāstniekus Latvijā. Bērni un jaunieši atzina, ka stāsti bija interesanti un pasākums jauks, neskatoties uz to, ka Guntis Pakalns stāstīja spoku stāstu, kura beigās klausītājus nobiedēja.

2022. gadā pirmsskolas vecuma bērniem veiksmīgākie bija Dzejas dienu pasākumi “Dzejolišu groziņš” sadarbībā PII “Auseklītis”, “Skani raiti, dzejolīti!” sadarbībā Katoļu PII, “Uzzīmē dzejoli Rainim” sadarbībā PII “Rotaļa”, “Dzejas dienas dzejoliši” sadarbībā PII “Namiņš”. Bērnu bibliotēkā pasākuma dalībnieki uzzināja, kas ir Dzejas dienas, kādi ir slaveni latviešu dzejnieki, aplūkoja dzejas grāmatas. Kopā ar skolotājām un bibliotekārēm devās uz Raiņa Kultūras un atpūtas parku, lai zīmētu ilustrācijas dzejoļiem uz asfalta un skandētu dzeju pie Raiņa pieminekļa. Rēzeknes 2. bibliotēkā, sadarbojoties ar Rēzeknes 5. pamatskolu, Rēzeknes 6. pamatskolu, PII “Pasaka” un PII “Māriņa”, rīkoja iepazīšanās ekskursijas bērniem un jauniešiem. Ekskursijas laikā ciemiņi ne tikai iepazīnās ar bibliotēku un tās sniegtajiem pakalpojumiem, bet arī varēja zīmēt, doties pa zaķa pēdām, nodoties priekiem Pictionary Air spēlē.

Ik gadu bibliotēkā ciemojas ARPC “Zeimuļš” vasaras nometnes “Mazo princešu un džentlmeņu skola” (vadītāja Olita Kuksa), “Zeimuļa izgudrotāju ciems” (vadītāja Eleonora Ivanova), un sporta nometnes “SEDNA” “Karstais ledus” (vadītāja Aļona Pavlova), pavadot dienu ar grāmatām, spēlēm un veicot interesantus eksperimentu uzdevumus. (skat. pielikumu Nr.16)

Bibliotēkas krājuma satura atklāsmei un lasītāju plaša interešu loka veidošanai visām vecumgrupām organizētas tematiskas izstādes (Bērnu bibliotēkā – 111, 2. bibliotēkā – 32 izstādes).

2022. gads šokēja visus ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, kas ietekmēja arī bibliotēkas darbu. Tā kā bija nepieciešamas grāmatas Latvijā nonākušajiem Ukrainas kara bēgļiem, tika izsludināta akcija “No sirds uz sirdi” ar aicinājumu dāvināt grāmatas ukraiņu bērniem. Atsaucība no lasītāju puses bija liela – nesa ne tikai grāmatas, bet arī spēles, rotaļlietas. Bibliotēkā ir izveidots dāvinājumu plaukts, no kura iepatikušos grāmatu, rotaļlietu var paņemt un paturēt sev. Bibliotēku regulāri apmeklēja ukraiņu ģimenes ar dažāda vecuma bērniem, izmantojot dāvinātās grāmatas lasīšanai pagaidu mītnes vietās, kā arī pavadīja laiku lasītavā, aplūkojot grāmatas kopā ar mazajiem bērniem, lasot žurnālus, spēlējot galda spēles. Bērnu bibliotēkā bija izveidota tematiska izstāde “Tā es redzu” (ukraiņu rakstnieku grāmatas bērniem). Mēs vēlamies, lai Latvijā nonākušie ukraiņi justos atbalstīti, lasot grāmatas dzimtajā valodā. Aprīlī Rēzeknes Bērnu bibliotēka un 2. bibliotēka iesaistījās akcijā “Saulespuķes vienotai Eiropai kopā ar Ukrainu”, kuras laikā bērni iesēja saulespuķes.

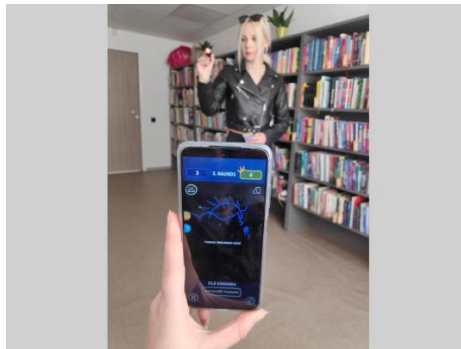
Bērnu bibliotēka un Rēzeknes 2. bibliotēka piedalījās projektā “Dodiet dzīvību grāmatai”, kurš tapa ar ASV vēstniecības Latvijā atbalstu. Projekta ietvaros bija nepieciešams atlasīt tekstus no grāmatām publiskajiem lasījumiem, organizēt tematiskas grāmatas izstādes, zīmējumu konkursu. Pirmais projekta pasākums notika Rēzeknes Ziemeļu mikrorajona parkā ar Džefa Kinnija “Grega dienasgrāmatas” lasījumiem bērniem, savukārt bibliotēkā bija skatāma tematiska izstāde “Gregs Hiflijs – parasts un neparasts puika”.

Bērnu bibliotēkā notika zīmējumu konkursa “Mans amerikāņu grāmatu draugs” noslēguma un izstādes atklāšanas pasākums. Pēc šiem pasākumiem bija liela interese par amerikāņu autoru grāmatām.

Attēlā: Projektā “Dodiet dzīvību grāmatai” Rēzeknes Ziemeļu mikrorajona parka pasākuma afiša

Ko var darīt bibliotēkā? Lasīt grāmatas un ne tikai! Aprīlī Rēzeknes 2. bibliotēkā norisinājās jautrs, izzinošs un aizraujošs kvests “Piedzīvojuma mozaīka”, kura laikā jauniešiem bija iespējams iepazīties ar izklaides iespējām bibliotēkā, kā arī spēles veidā uzzināt par piedāvātajām iespējām un pakalpojumiem.

Attēlā: Kvesta “Piedzīvojuma mozaīka” dalībniece

Ar dzejas grāmatu izstādi bērniem “Saulainais dzejas stūrītis” Rēzeknes 2. bibliotēkā iesākās Dzejas dienu mēnesis – septembris. Dzejas dienu ietvaros, Ziemeļu mikrorajona parkā tiks rīkota dzejas zibakcija “Dzeja uz trotuāra”. Zibakcijas laikā garāmgājējiem uz lapiņām tika izdalītas dažādu autoru dzejas rindas, kuras bija jāuzraksta uz trotuāra.

Attēlā: Zibakcijas “Dzeja uz trotuāra” dalībniece

2022. gadā Bērnu bibliotēkas facebook.com profilā tika piedāvāti vairāki konkursi un viktorīnas – “Savel lielu Sniegavīru”, “Pastāsti man...”, Starptautiskajai dzimtās valodas dienai veltīts konkurss, “Joks joka galā”, “Nākotnes bibliotēka” un “Es nāku no bērnības”. Jauns izziņas izdevumu popularizēšanas veids – reizi mēnesī tika sagatavoti un publicēti video, kā bibliotēkas darbiniece Lāsma Leiņa-Sviridenko kopā ar lasītājiem veic dažādus eksperimentus, iedvesmojoties no žurnālu un grāmatu publikācijām. Par šiem video bija liela interese, un bija eksperimenti, ko bērni lūdza atkārtot kopā ar viņiem bibliotēkā.

Bibliotēkas apmeklētāju atzinību izpelnījās Latvijas mākslinieku ceļojošās izstādes: mākslinieces Agijas Stakas zīmējumu izstāde “Putni” un Neonillas Medvedevas ilustrācijas Andras Manfeldes grāmatai “Uzzīmē baltu lietu!”.

Rudenī, ražas novākšanas laikā, pie Bērnu bibliotēkas ieejas brīvā dabā notika radošā darbnīca “Rudens kompozīcija”, kurā dalībnieki no rudens veltēm veidoja Miķeļdienas ziedu un augļu dekoru, uzzināja, kā veidot kompozīcijas. Kopīgā darbošanās attīsta sadarbības prasmes, rosina jaunas idejas un ļauj apgūt jaunas iemaņas.

Maijā iepazīties ar RCB bija ieradušies Rēzeknes novada Kaunatas pagasta jauniešu centra “Buras” dalībnieki, septembrī bibliotēkas abonementu un lasītavu apmeklēja SkalaDar Multifunkcionālā atbalsta un izaugsmes centra bērni, pirmo reizi ar bibliotēku iepazīnās arī Rēzeknes 2. vidusskolas 1. klases skolēni, bet oktobrī – Rēzeknes 2. vidusskolas 3. klases skolēni. Decembrī Rēzeknes 2. vidusskolas 1. klases skolēniem tika organizēta tematiska rīta stunda “Gaidot Ziemassvētkus”.

7.6. Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros

Pārskata periodā turpinājās sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola 2030)” ietvaros. Visi bibliotēkas organizētie pasākumi un ikdienas darbs nesaraunami saistīts ar skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs notiekošo mācību darbu. Katras tēmas apgūšanas laikā bibliotēkā ierodas bērni, vecāki un skolotāji ar nepieciešamās literatūras pieprasījumiem. Tika gatavotas tematiskas grāmatu kopas izmantošanai nodarbībās (“Lasām, klausāmies, vērtējam”: Bērnu žūrijas 2021 – grāmatu kolekcija skaļai lasīšanai PII “Auseklītis”, “Pirkstiņdarbi un spēles mazajiem”: izstāde-grāmatu kopa nodarbībām PII “Māriņa”, “Lasu, lasu pasaciņu”: izstāde-grāmatu kopa lasīšanai grupiņā

Katoļu PII. Sadarbībā ar skolas bibliotekāri Dzidru Germovu organizēta izstāde-grāmatu kopa “Mazais spociņš un citi” skaļās lasīšanas nodarbībām Rēzeknes pamatskolas-attīstības centra 1. klasē.

Vecāko klašu (Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas 9.a, 10.a, 10.b un Rēzeknes 2. vidusskolas 8.a) skolēniem novadītas 4 tiešsaistes (Google Meet) bibliotēkārās stundas “Bibliotēkas elektroniskie resursi jauniešiem”.

7.7. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēkas darbs ar bērniem un jauniešiem notiek visciešākajā sadarbībā ar pilsētas izglītības, kultūras iestādēm un sabiedriskajām organizācijām. Katrai RCB struktūrvienībai ir izveidojies savs sadarbības partneru loks, tomēr paši galvenie un nozīmīgākie sadarbības partneri ir lasītāji, viņu vecāki un skolotāji. Bērnu bibliotēka darba plānošanā sadarbojas ar Rēzeknes pilsētas Izglītības pārvaldes pilsētas skolu bibliotēkāju metodisko apvienību (vadītāja Vita Mežore), vispārizglītojošo skolu (Rēzeknes sākumskolas, Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzijas, Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas, 2. un 4. vidusskolas, 3., 5., 6. pamatskolas, Rēzeknes internātpamatskolas-attīstības centra) un pirmsskolas iestāžu (Katoļu PII, PII “Auseklītis”, PII “Namiņš”) pedagogiem. Uzticami sabiedrotie ir Austrumlatgales radošo pakalpojumu centra (ARPC) “Zeimuļš” speciālisti (metodiķe Olga Strode, pulciņu vadītājas). Bērnu bibliotēka tika prezentēta plašai pilsētnieku auditorijai, piedaloties ARPC “Zeimuļš” 10 gadu jubilejas pasākumā “Svinēsim kopā!”, popularizējot bibliotēku, grāmatas un radošas aktivitātes bērniem. Sadarbībā ar “Studijas ART” vadītāju Jeļenu Antonovu bibliotēkā notika bērnu radošo darbu izstādes.

Visām bibliotēkām ļoti nozīmīga sadarbība ar pilsētas pašvaldības bezmaksas informatīvo izdevumu “Rēzeknes Vēstnesis”, preses izdevumiem “Rēzeknes Vēstis”, “Пагопама Резекне”, “Vietējā Latgales avīze” un citiem masu medijiem, kas publicē informāciju par bibliotēku aktualitātēm. Bibliotēku sadarbība ar pilsētas izglītības un kultūras iestādēm un sabiedriskām organizācijām vairo bibliotēku atpazīstamību un popularitāti, ļauj pilnveidot un dažādot bērnu un jauniešu bibliotekāro apkalpošanu mūsu pilsētā. (skat. 5. lpp.)

Rēzeknes 2. bibliotēkā, sadarbojoties ar Rēzeknes 5. pamatskolu, Rēzeknes 6. pamatskolu, pirmsskolas izglītības iestādi “Pasaka” un pirmsskolas izglītības iestādi “Māriņa”, rīkoja iepazīšanās ekskursijas bērniem un jauniešiem. Ekskursijas laikā ciemiņi ne tikai iepazīnās ar bibliotēku un tās sniegtajiem pakalpojumiem, bet arī varēja zīmēt, doties pa zaķa pēdām, nodoties priekiem Pictionary Air spēlē.

Attēlā: Pirmskolas izglītības iestādes “Pasaka” audzēkņi apskata bibliotēku

Attēlā: Rēzeknes 6. pamatskolas 3.a klases skolēni aplūko Retro grāmatas

7.8. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

2022. gadā Bērnu bibliotēkas darbinieces piedalījušās 26 tālākizglītības pasākumos, tajā skaitā 4 RCB un reģiona bibliotekāru profesionālās pilnveides semināros, kuros kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus apmeklējušās kolēģes dalās iespaidos ar citiem bibliotekāriem.

Jaunas zināšanas par tēmām, kas skar profesionālo izaugsmi darbā ar bērniem, gūtas apmeklējot LNB Bērnu literatūras centra organizēto Pavasara konferenci bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Grāmatu pumpuri attēlos raisās”, apgūstot programmas “Dari digitāli” mācību kursu digitālajiem līderiem, kompetences pilnveides programmu “Cilvēcīgi par tehnoloģijām”, “Digitālās izaugsmes skola” (M. Gailāne), Latvijas Bibliotekāru biedrības Latgales nodaļas konferenci “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!”, semināru “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram”. Profesionālai izaugsmei, vispārējā redzesloka paplašināšanai kalpoja pieredzes apmaiņas braucieni uz

Rēzeknes novada bibliotēkām. Viena darbiniece veiksmīgi nokārtojusi eksāmenu Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrā profesionālās tālākizglītības apmācību programmā “Bibliotēku zinības”, iegūstot bibliotekāra 3. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. 2022. gadā bibliotekāru tālākizglītība specializācijā vērtējama kā pietiekama.

7.9. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Liela daļa pusaudžu aprobežojas ar informācijas gūšanu internetā. Daudzi bērni lasīšanu uztver kā smagu un neinteresantu pienākumu, nereti arī bērnu vecākiem trūkst izpratnes par lasīšanas nozīmību, tāpēc darbā ar bērniem un jauniešiem izmantojam visas iespējas, lai bērni iepazītos ar bibliotēku un grāmatu pasauli. Lai arī arvien problemātiska ir skolēnu nodrošināšana ar izdevumiem no skolu ieteicamās literatūras sarakstiem, tomēr lielu uzslavu pelnījuši sākumskolu un pamatskolu skolotāji, kuri dod bērniem šādus sarakstus, jo bērnu vecāki cenšas skolas vasaras uzdevumu izpildīt, reģistrējot bērnus bibliotēkā, tādējādi lielākā daļa bērnu izlasa vismaz bērnu literatūras klasikas minimumu. Daudzi bērni turpina lasīt jaunākās grāmatas, kļūst par pastāvīgiem klientiem un iesaistās arī Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas darbā. (*skat. 3. punktā*).

8. Novadpētniecība

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi:

- + novadpētniecības krājuma veidošana, uzturēšana;
- + reģionālās novadpētniecības datubāzes veidošana, uzturēšana;
- + analītisko ierakstu imports un eksports starp Rēzeknes Centrālās bibliotēkas un Latvijas Nacionālās bibliotēkas informāciju sistēmām;

Novadpētniecības informācijas un aktualitāšu popularizēšana;

- + darbs ar interesentiem (novadpētniecības rakstura uzziņu sniegšana, bibliogrāfisko sarakstu veidošana u. tml.);
- + novadpētniecības tematikai veltītu publikāciju sagatavošana;
- + novadniekiem un novadpētniecības tematikai veltītu izstāžu un pasākumu organizēšana.

Pārskata perioda prioritātes:

- + pilnvērtīga un ilgtspējīga krājuma komplektēšana;
- + elektroniskās datubāzes veidošana, uzturēšana;
- + novadpētniecības krājuma popularizēšana;
- + novadpētniecības digitālo resursu veidošana un popularizēšana;
- + novadniekiem un novadpētniecības tematikai veltītu izstāžu un pasākumu rīkošana.

8.2. Novadpētniecības krājums

RCB novadpētniecības krājumu veido monogrāfiskie izdevumi par Rēzekni, Rēzeknes novadu, novadniekiem, novadnieku daiļliteratūras darbi un zinātņu nozaru darbi, Latgales Kultūras centra izdevniecībā izdotās grāmatas, personāliju un tematiskās mapes, kartogrāfiskie dokumenti, attēldokumenti, audio un video materiāli, sīkiespiedumdarbi (pasākumu programmas, bukleti u.c.). 2022. gadā tika turpināts darbs pie novadpētniecības krājuma pastāvīgas papildināšanas. Tika komplektēti materiāli par institūcijām, zīmīgiem notikumiem, vietām, arhitektūras, kultūras un vēstures objektiem Rēzeknē un Rēzeknes novadā, kā arī personām un organizācijām, kuru liktenis vai darbība saistīta ar reģionu. Tika krāti materiāli arī par Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku vēsturi, darbiniekiem un aktuālajiem notikumiem, kas saistīti ar bibliotēku dzīvi. Novadpētniecības krājums

pārskata gadā tika papildināts ar 26 monogrāfiskajiem izdevumiem, tika izveidotas 8 jaunas novadpētniecības mapes, savukārt kopējais krājumā iekļauto dokumentu skaits bija 2286.

Novadpētniecības materiālu krājums (monogrāfiskie izdevumi, audiovizuālie izdevumi, attēldokumenti, kartogrāfiskie dokumenti, novadpētniecības mapes) ir izvietots brīvpieejā novadpētniecības sektorā bibliotēkas 3. stāvā (lasītavas telpā). Materiālu krājums ir izvietots plauktos. Periodisko izdevumu raksti, sīkiespiedumi, afišas un citi tematiski atbilstoši materiāli tiek grupēti un glabāti novadpētniecības mapēs. 2022. gadā tika turpināts darbs pie mapju satura izvērtēšanas un vizuālā stāvokļa uzlabošanas.

2022. gadā tika turpināta RCB novadpētniecības digitālo resursu veidošana un popularizēšana. Novadpētniecības tēmu popularizēšanai digitālajā vidē RCB tika izveidotas vairākas virtuālas izstādes. Tapusi izstādes formāta novitāte – virtuālā ekskursija/ekspedīcija. Tika izveidotas divas virtuālās ekskursijas – “Tiekamies parkā!” un “Atpakaļ skolā”. 2022. gada februārī tika izveidota virtuālā izstāde “Veltījums Latgales ielai Rēzeknē”, kas veltīta senākajai un kultūrvēsturiskajām vērtībām bagātākajai ielai Rēzeknē. Virtuālā ekskursijas un izstādes tika publicētas un ir pieejamas RCB vietnē www.rezeknesbiblioteka.lv sadaļā “Virtuālas izstādes”.

Digitālo resursu izmantošana popularizēšanai, bibliotēkas lietotājiem tika ieteikts meklēt informāciju arī LNB Digitālajā bibliotēkas resursos periodika.lv un “Zudusī Latvija”, kā arī digitalizētajos Latgales laikrakstos.

2022. gadā tika turpināts darbs pie novadpētniecības krājuma izvērtēšanas, papildināšanas, kā arī reģionālās novadpētniecības datubāzes veidošanas un uzturēšanas. Regulārs ikdienas darbs ietver jaunāko preses izdevumu izpētīšanu, novadpētniecībai aktuālās informācijas atlasīšanu un bibliogrāfisko aprakstīšanu. Tika aprakstītas jaunākās aktuālās publikācijas no reģionālajiem laikrakstiem “Rēzeknes Vēstis”, “Резекненские вести”, “Latgales Vietējā Avīze”, “Rēzeknes Novada Ziņas”, “Панорама Резекне”, vietējā informatīvā izdevuma “Rēzeknes Vēstnesis”, Latvijas mēroga laikrakstiem, žurnāliem, grāmatām, kā arī elektroniskajiem resursiem. Noslēdzot 2022. gadu, kopējais ierakstu skaits bibliotēkas novadpētniecības datubāzē – 104686 (2021. gadā – 99933). Pārskata gadā novadpētniecības datubāzē izveidoti 4753 ieraksti. Katru mēnesi tika nodrošināts datu eksports uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas datubāzi. Pārskata gadā eksportēto ierakstu skaits bija 2704 (2021. gadā – 2705). 2022. gadā tika organizēti praktikumi “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA” Rēzeknes novada pagastu bibliotekāriem, ar mērķi izglītēt kolēģus par analītisko ierakstu veidošanu un veicināt reģionālās novadpētniecības datubāzes paplašināšanu un ierakstu pilnveidošanu. Rezultātā, 2022. gadā Rēzeknes

novada pagastu bibliotēkās tika izveidoti 174 jauni analītiskie ieraksti un no Nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājumizdevumu datubāzes importēti 170 ieraksti, tādējādi papildinot reģionālo novadpētniecības datubāzi par 344 ierakstiem.

Pārskata gadā no novadpētniecības materiālu krājuma (sigla kopkatalogā – 2N) tika izsniegti 917 eksemplāri (nozaru literatūra – 676, daiļliteratūra – 239, bērnu un jaunākā skolas vecuma literatūra – 2). Pēc lasītāju, novadpētnieku, žurnālistu un citu interesentu pieprasījuma 2022. gadā Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā un filiālēs kopumā tika sniegtas 467 novadpētniecības uzziņas. No tām Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā – 368, Rēzeknes 2. bibliotēkā – 74 un Rēzeknes Bērnu bibliotēkā – 25. Apmeklētāji ir interesējušies par Latgales vēsturi un pētniecību, pilsētas kultūrvēsturiskajiem objektiem, iestādēm, ielām, aktuāliem pasākumiem Rēzeknē un novadā, novadniekiem, viņu daiļradi u.tml.. Uzziņas par novadpētniecības tēmām tika sniegtas arī telefoniski un e-pasta sarakstē, elektroniski tika sūtīti ieskenētie materiāli.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Novadpētniecības darba popularizēšana notiek veidojot izstādes, tematiskus pasākumus, publicējot aktuālo informāciju bibliotēkas mājaslapā <https://www.rezeknesbiblioteka.lv>, bibliotēkas sociālajos tīklos (<https://www.facebook.com>, <https://twitter.com>), kā arī vietējo masu medijos (reģionālajos laikrakstos: “Rēzeknes Vēstis”, “Rēzeknes Vēstnesis”, “Latgales Vietējā Avīze”, “Панорама Резекне”). 2022. gadā vietējā presē tika publicētas 155 bibliotēkas darbinieku un žurnālistu sagatavotas publikācijas par aktualitātēm bibliotēkā, ievērojamiem novadniekiem, zīmīgiem notikumiem gan Rēzeknē, gan Rēzeknes novadā, kā arī grāmatu jaunumiem.

Novadpētniecības tēmu popularizēšanai, 2022. gada jūlijā tapis plašs, informatīvs raksts vietējam informatīvajam izdevumam “Rēzeknes Vēstnesis” (Girucka, I. (2022, 30. jūlijs). Rēzeknes parku stāsti. Rēzeknes Vēstnesis, 14, 19.). Publikācijā aprakstīti Rēzeknes pilsētas parki, to vēsture, tagadne, spilgtākie fakti, salīdzinājumā attēlotas senas un mūsdienu parka fotogrāfijas. Regulāri tika sagatavotas publikācijas vietējiem masu medijiem par gaidāmajām izstādēm un aktivitātēm RCB, tostarp novadpētniecības tematikā.

Novadpētniecības tēmu popularizēšanai e-vidē RCB tika izveidotas vairākas virtuālas izstādes. Tapusi izstādes formāta novitāte – virtuālā ekskursija/ekspedīcija. Tika izveidotas divas virtuālās ekskursijas – “Tiekamies parkā!” un “Atpakaļ skolā!”, kas videoformātā iepazīstina ar Rēzeknes pilsētas

parkiem un skolām, sniedz ieskatu to vēsturē un tagadnē, kā arī atklāj svarīgākos un interesantākos faktus. Virtuālās ekskursijas ir publicētas un pieejamas RCB vietnē:
“Tiekamies parkā”

<http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/virtualas-izstades/rezeknes-parki>

“Atpakaļ skolā!”

<http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/virtualas-izstades/rezeknes-skolas>

2022. gada februārī tika izveidota virtuālā izstāde “Veltījums Latgales ielai Rēzeknē”, kas veltīta senākajai un kultūrvēsturiskajām vērtībām bagātākajai ielai Rēzeknē. Virtuālajā izstādē ir pieejama informācija par Latgales ielas vēsturi, attīstību pēdējā desmitgadē, nozīmīgākajiem arhitektūras un mākslas objektiem, fotogrāfiju galerija un saistītās bibliogrāfijas uzskaitījums (informācija par Latgales ielu RCB e-katalogā, novadpētniecības datubāze un internetā). Virtuālā izstāde tika publicēta un ir pieejama RCB vietnē

<http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/virtualas-izstades/rezeknes-ielas-sts>

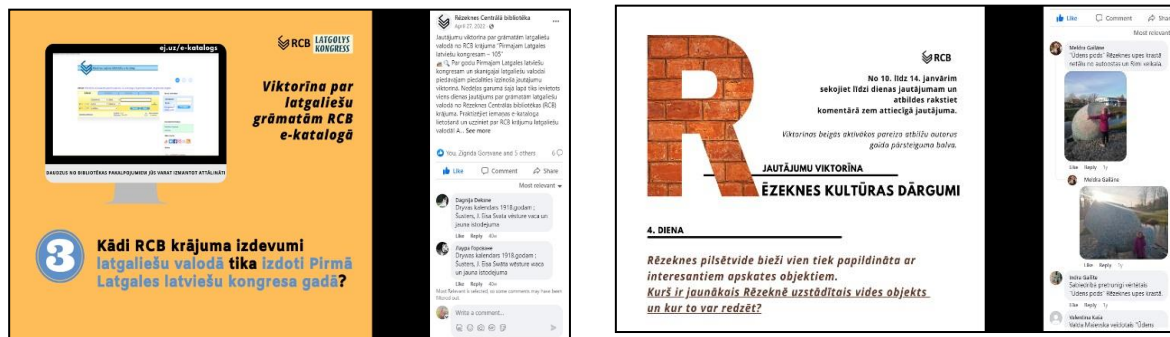
Sabiedrības intereses piesaistīšanai un interaktīvas sadarbības veicināšanai, RCB Facebook vietnē norisinājās vairāki konkursi un viktorīnas saistībā ar novadpētniecības tematiku. Jautājumu viktorīnā “Rēzeknes kultūras dārgumi” RCB Facebook vietnē nedēļas garumā tika publicēts viens dienas jautājums par

Rēzeknes pilsētas kultūras vērtībām: sakrālās kultūras pieminekļiem, ievērojamiem rēzekniešiem, nozīmīgiem arhitektūras objektiem u. tml. Jautājumu viktorīnā “Pirmajam Latgales latviešu kongresam – 105” tika uzdoti jautājumi par grāmatām latgaliešu valodā un ar kongresu saistīto literatūru RCB krājumā. Aktīvākie viktorīnu dalībnieki saņēma pārsteiguma balvas no bibliotēkas.

Fotogrāfiju konkursā “Brauc, Jānīti, šai zemē...” RCB aicināja iesūtīt fotogrāfijas vasaras saulgriežu tematikā, kas iemūžinātas Rēzeknē vai Rēzeknes novadā. Savukārt fotogrāfiju konkursā “Es

un Māra” RCB aicināja iesūtīt fotogrāfijas pie Latgales atbrīvošanas pieminēkļa “Vienoti Latvijai” (tautā dēvētās “Latgales Māras”) dažādos laika posmos, godinot pieminēkļa atjaunošanas 30. gadu jubileju. Fotokonkursu kreatīvākās un interesantākās bildes pēc attiecīgo konkursu beigām tika apkopotas fotoizstādēs.

2022. gadā RCB tika sagatavotas 39 izstādes, aktualizējot Rēzeknei, Rēzeknes novadam un Latgalei būtiskas tēmas, izceļot novadnieku devumu un lokāla mēroga vēsturiskus notikumus. Tika turpināts izstāžu cikls “Latgale un latgalieši”.

Novadpētniecības tēmai veltītās izstādes 2022. gadā:

- ✚ “To nedrīkst aizmirst!” (1942.g. janvāra Audriņu traģēdiju pieminot): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Viss notiek sabalansēti...” (Laimai Kotai – jubileja): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Latgales vēstures pētnieks” (Tadeušam Puisānam – 100): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Latgales valodas vēstures pētnieks” (Antonam Breidakam – 90): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Par savu valodu, par savu zemi” (Vladislavam Ločam – 110): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Mōras Zemei” – 25!”: tematiska izstāde;
- ✚ “Dzejniekam A. Skalbem - 100”: tematiska izstāde;
- ✚ “Kai bolta sudroba dzeiteņa...” (Antonam Matvejānam – 85): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;

- ✚ “Izcils fiziķis un konstruktors no Latgales” (Konstantinam Počam – 110): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “1949. gada 25. martu pieminot” (25. marts – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena): tematiska izstāde;
- ✚ “Atgriešanās” (veltījums literātu kopai “Latgales ūdensroze”): tematiska izstāde;
- ✚ “Teātris aicina”: tematiskā izstāde;
- ✚ “27. aprīlis – Latgales kongresa diena”: tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Ar Latgales pētnieka misiju” (Boļeslavam Brežgo – 135): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Valodnieks un literāts no Varakļāniem”(Pēterim Strodam – 130): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Karš liecinieku atmiņās” (veltījums Otrā pasaules kara cīnītājiem un upuriem): tematiska izstāde;
- ✚ “Rēzeknietis ar novadpētnieka aicinājumu” (Aleksandram Grodzickim – 90): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ Valodnieks, Latgales kultūras un literatūras vēsturnieks” (Miķelim Bukšam – 110): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Dialogā ar mālu” (Viktoram Ušpelim – 65): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Dzīve pēc izdzīvošanas: ebreju Rēzekne” (4. jūlijs – Ebreju genocīda upuru piemiņas diena) : tematiska izstāde;
- ✚ “Trūcības un nemiera gars” (Seimaņam Putānam – 130): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Literatūrzinātnieks, literatūrkritiķis un pedagogs” (Vitoldam Valeinim – 100): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Rēzeknes pilsētas svētku vēsture”: tematiska izstāde;
- ✚ “Pirmajam pasaules latgaliešu saietam – 30” (11. – 13. augusts): tematiska izstāde;
- ✚ “F. Trasuna muzejam “Kolnasāta” – 30”: tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Stāv Rēzeknes pakalnā Māra” (1992. g. 13. augustā tika atklāts piemineklis “Vienoti Latvijai”): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Somu kinoklasiķis ar Latgales saknēm”(Teuvo Tulio – 110): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;

- ✚ “ARPC “Zeimuļs” jau 10!” : tematiska izstāde;
- ✚ “Atskats uz Dzejas dienu pasākumiem Rēzeknē”: tematiska izstāde;
- ✚ “Svešumā ar Latgali sirdī” (Aleksim Rubulim – 100): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Rēzeknes novada sakrālais mantojums”: tematiska izstāde;
- ✚ “Trimdas latgaļu patriarhs” (Bonifācijam Briškam – 120): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Latgales apgaismotājs” (Gustavam Manteifelim – 190): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ "Emociju šķērēs" (dzejniecei Inetai Atpilei-Juganei – jubileja): tematiska izstāde;
- ✚ “Keramiķim un dzejniekam Voldemāram Vogulam – 70”: tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Rēzeknes goda pilsoņi”: tematiska izstāde;
- ✚ “Latviešu Leonardo” (Aleksandram Stankevičam – 90): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Sirsnīgais latgalietis” (Pēterim Jurciņam – 90): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”;
- ✚ “Nāciet pie manis, izslāpušie!” (Ivanam Zavoloko – 125): tematiska izstāde no cikla “Latgale un latgalieši”

Rēzeknes pilsētas un novada kultūrvēsturisko vērtību aktualizēšanai, kā arī vietējo radošo personību un organizāciju atbalstam un popularizēšanai, RCB tika organizēti interaktīvi un radoši pasākumi un aktivitātes.

Pārskata gada laikā RCB notika vairāki tikšanās pasākumi un dzejas lasījumi sadarbībā ar vietējo literātu kopu “Latgales ūdensroze”. 2022. gadā notika pirmā literātu kopas atkalredzēšanās klātienē pēc ilgāka pārtraukuma (saistībā ar Covid-19 ierobežojumiem). Gada pārskata laikā lasījumos piedalījās gan dzejas cienītāji, gan vietējie dzejas autori un radošas personības, kas iepazīstināja ar saviem radošajiem veikumiem.

Par godu F. Trasuna muzeja “Kolnasāta” 30. gadu jubilejai tika organizēta aktivitāte “Izzinoša pastaiga pa F. Trasuna ielu Rēzeknē”. Pastaigas laikā varēja iepazīties ar RCB novadpētniecības

materiāliem un uzzināt par vienu no ievērojamākajām personībām Latgales un Latvijas vēsturē, mūsu novadnieku Franci Trasunu.

Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) projektā “VARAM KOPĀ” RCB tapa izzinošs pasākums-nodarbība jauniešiem “Personība”. Nodarbībā jaunieši tika informēti par Latvijā pazīstamām, godājamām mazākumtautību (MT) izcelsmes personībām, kuras dzimušas vai citādi bijušas saistītas ar Rēzekni un/vai Rēzeknes novadu un sniegušas vērtīgu ieguldījumu Latvijai kultūras jomā. Rezultātā, dalībnieki paplašināja zināšanas par ievērojamām MT izcelsmes personībām Latvijas kultūrtelpā. Kopumā tika veicināta Rēzeknes un Rēzeknes novada izcilo personību apzināšana un popularizēšana sabiedrībā, īpaši jauniešu vidū.

2022. gadā RCB varēja apskatīt vairākas vietējo mākslinieku, novadnieku radošās izstādes. Tas savukārt sekmēja vietējo radošo personību atbalstu un popularizēšanu sabiedrībā. Skatāma bija arī novadpētniecības tematikai aktuāla izstāde “Rēzeknes novada sakrālais mantojums” (māksliniece – rēzekniete Viktorija Grappa). Izstādē varēja aplūkot Rēzeknes novada baznīcu attēlojumus akvareļtehnikā, kas tapuši Rēzeknes novada pašvaldības 2020. gada Radošo darbu projekta konkursa rezultātā. Gleznu izstāde iedvesmoja RCB novadpētniecības materiālu izstādes “Rēzeknes novada sakrālais mantojums” izveidi.

Pārskata gadā arī RCB filiāļu bibliotēkās tika organizētas novadpētniecības tēmai aktuālas izstādes un pasākumi.

Rēzeknes 2. bibliotēkā tapa vairākas ar novadpētniecību un novadniekiem saistītās izstādes un aktivitātes:

- ✚ “Mana turku kafija” (rakstniecei Laimai Kotai – jubileja): tematiska izstāde;
- ✚ “Divi sarunājas – es un grāmata” (izglītības darbiniecei Valdai Čakšai – jubileja): tematiska izstāde;
- ✚ “Latgales kongresa vienotājspēks” (27. aprīlis – Latgales kongresa diena): tematiska izstāde;
- ✚ “Teika par Latgali” (Valodniekam Miķelim Bukšam – 110): tematiska izstāde;
- ✚ “Iedvesmojošā Latgale” (pirms 10 gadiem nācis klajā žurnāls “A12 – ceļš uz Latgali”): tematiska izstāde;
- ✚ “Tava un mana Rēzekne”: foto akcija sociālajā vietnē Facebook.com (pilsētas svētku ietvaros);

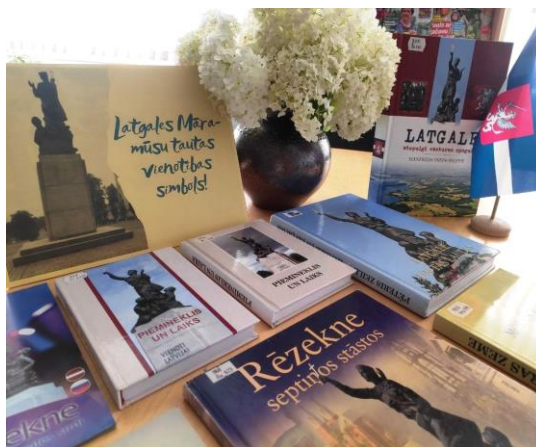
- ✚ “Piena ceļš” (pirms 65 gadiem darbu uzsāka Rēzeknes piena konservu kombināts): tematiska novadpētniecības izstāde;
- ✚ “Starp dzejas rindām...” (dzejniecei Inetai Atpilei-Juganei – jubileja): tematiska izstāde...

Rēzeknes Bērnu bibliotēkā bija skatāmas ar novadpētniecību un novadniekiem saistītās izstādes:

- ✚ “Latgales ievērojamie ļaudis”: tematiska izstāde no cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Latgales rakstu gaismā. Dzejniekam novadniekam Andrim Vējānam – 95”: literatūras izstāde no cikla “Latviešu rakstnieki – jubilāri”;
- ✚ “Latgales kongresa dienas Rēzeknē atcerei”: tematiska izstāde no pasākumu cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Rēzekne – mūsu dzimtā, skaistā pilsēta”: tematiska izstāde no cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Rēzeknes dzejnieki – bērniem”: tematiska izstāde no cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Lobuo i nalobuo” – novadniece, dzejniece Ineta Atpile-Jugane” (veltījums Inetas Atpiles-Juganes dzimšanas dienai): tematiska izstāde.

Attēlā: Novadpētniecības izstāde “Rēzekne – pilsēta izaugsmei!”

Attēlā: Novadpētniecības izstāde “Latgales Māra – mūsu tautas vienotības simbols!”

Tuvojoties Rēzeknes valstspilsētas svētki augustā Rēzeknes 2. bibliotēka aicināja Facebook lapā piedalīties fotoakcijā “Tava un mana Rēzekne”.

Attēlā: Fotoakcijas "Tava un mana Rēzekne" aicinājums facebook.com bibliotēkas lapā

Bibliotēkā bija ieradušies apskatīt grāmatas latgaliešu rakstu valodā novadpētnieks Ivars Logins un sabiedriskais darbinieks, žurnālists Dainis Mjartāns. Viņi bija atceļā no ekspedīcijas Stoļerovas pagastā, kur noritēja tikšanās ar novadpētnieku Jezupu Selicki un priesteri Julianu Butānu.

Attēlā: Novadpētnieks Ivars Logins un sabiedriskais darbinieks, žurnālists Dainis Mjartāns

Rēzeknes Bērnu bibliotēkā bija skatāmas ar novadpētniecību un novadniekiem saistītās izstādes:

- ✚ “Latgales ievērojamie ļaudis”: tematiska izstāde no cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Latgales rakstu gaismā. Dzejniekam novadniekam Andrim Vējānam – 95”: literatūras izstāde no cikla “Latviešu rakstnieki – jubilāri”;
- ✚ “Latgales kongresa dienas Rēzeknē atceri”: tematiska izstāde no pasākumu cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Rēzekne – mūsu dzimtā, skaistā pilsēta”: tematiska izstāde no cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Rēzeknes dzejnieki – bērniem”: tematiska izstāde no cikla “Latgale vieno”;
- ✚ “Lobuo i nalobuo” – novadniece, dzejniece Ineta Atpile Jugane” (veltījums Inetas Atpiles Juganes dzimšanas dienai): tematiska izstāde.

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Nozīmīgākie sadarbības partneri 2022. gadā:

- ✚ Sadarbībā ar Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības aģentūru “Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs”, Rēzeknes teātri “Joriks” un Rēzeknes Nacionālo biedrību kultūras namu tapis Sociālās integrācijas fonda projekta “VARAM KOPĀ” pasākums-izzinoša nodarbība “Personība”, kuras rezultātā tika veicināta Rēzeknei un Rēzeknes novadam nozīmīgo personību apzināšana un popularizēšana sabiedrībā;

- ✚ Sadarbībā ar vietējo mākslinieci Viktoriju Grappu RCB organizēta gleznu izstāde “Rēzeknes novada sakrālais mantojums” (Rēzeknes novada baznīcu attēlojumi akvareļtehnikā, kas tapuši Rēzeknes novada pašvaldības 2020. gada radošo darbu projekta konkursa rezultātā);
- ✚ Sadarbībā ar vietējiem laikrakstiem “Rēzeknes Vēstis”, “Резекненские Вести”, “Панорама Резекне” tika aktualizēti RCB jaunumi, pasākumi, izstādes u.tml. Vietējajā bezmaksas informatīvajā izdevumā “Rēzeknes Vēstnesis” tika publicēts novadpētniecībai tematikai nozīmīgs raksts (Girucka, I. (2022, 30. jūl.). Rēzeknes parku stāsti. *Rēzeknes Vēstnesis*, 14, 19.);
- ✚ Sadarbībā ar Latgales Kultūras centra izdevniecību, novadpētniecības krājums regulāri tiek papildināts ar Latgales Kultūras centra izdevniecībā izdotajām grāmatām.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

2022. gadā tika attīstītas virtuālās izstādes un datu kopas. 2022. gadā RCB mājaslapā tika publicētas divas virtuālās ekskursijas, kas ir jauninājums RCB izstāžu formātā. Tapušas virtuālās ekskursijas “Tiekamies parkā!” un “Atpakaļ skolā!” , kā arī virtuālā izstāde “Veltījums Latgales ielai Rēzeknē”.

2022. gada tika rīkota izzinoša pastaiga pa F. Trasuna ielu Rēzeknē. Pastaigas laikā neformālā gaisotnē dalībnieki tika informēti par izcilo novadnieku F. Trasunu un iepazīstināti ar saistītajiem RCB materiāliem.

2022. gadā RCB tika vadīta izzinoša, izglītojoša nodarbība “Personība” (SIF projekts “VARAM KOPĀ”), kuras rezultātā tika veicināta Rēzeknes un Rēzeknes novada izcilo personību apzināšana un popularizēšana, kā arī jauniešu vecuma grupas iedzīvotāju iesaistīšana bibliotēkas pasākumos.

Tika rīkoti un vadīti informatīvi praktikumi “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA” Rēzeknes novada pagastu bibliotekāriem, ar virsmērķi veicināt reģionālās novadpētniecības datubāzes paplašināšanu un ierakstu pilnveidošanu, kā rezultātā 2022. gadā reģionālā novadpētniecības datubāze tika papildināta par 344 ierakstiem.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Tehnoloģiju laikmetā liela daļa informācijas lietotājiem ir pieejama internetā, tā arī ir populārākā informācijas ieguves vieta, tādēļ novadpētniecības materiālu (novadpētniecības mapju, izdevumu u.c.) izmantojums, kā arī interese par tiem samazinās. RCB turpina sekot laikam un tendencēm, attīstīt digitalizēto resursu veidošanu un popularizēt novadpētniecību digitālajā vidē.

Virtuālās izstādes kā novadpētniecības tēmas popularizējošs formāts ir veiksmīgs jauninājums, taču šādu resursu veidošanā bieži nākas saskarties autortiesību ierobežojumiem – ne visus vēlamos materiālus bibliotēka drīkst publicēt savā tīmekļa vietnē. Izstādes tiek veidotas ievērojot autortiesību ierobežojumus, tiek veidotas atsauces uz izmantoto literatūru un interneta resursiem.

Lietotājiem joprojām trūkst prasmju orientēties LNB resursos: digitālajā bibliotēkā periodika.lv, resursā “Zudusī Latvija”, digitalizētajos Latgales laikrakstos. Konsultācijas par informācijas meklēšanu tika sniegtas gan klātienē, gan attālināti (pa tālruni, e-pasta saziņā).

Neskatoties uz plašo materiālu klāstu un ieguldīto darbu novadpētniecības krājuma popularizēšanā, sabiedrības interese par novadpētniecību varētu būt lielāka, tādēļ aktuāla paliek novadpētniecības tēmu un informācijas popularizēšana sabiedrībā. Tas tiek īstenots, izmantojot masu medijus (novadpētniecības izstāžu, pasākumu reklamēšana, tematisko rakstu publicēšana) un dažādās prezentācijas un iesaistes formas (virtuālas izstādes, datu kopas, konkursi, viktorīnas u.tml.), kas padara informāciju viegli pieejamu un spēj ieinteresēt dažādu vecuma grupu pārstāvjus.

8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

- ✚ Novadpētniecības materiālus jāturpina popularizēt digitālajā vidē;
- ✚ Jāattīsta sadarbības joma – jaunu sadarbības partneru meklēšana un piesaiste;
- ✚ Regulāri jāseko novadpētniecības darba aktualitātēm. Jāapgūst nepieciešamās prasmes resursu apstrādē, darbā ar informāciju. Jānodarbojas ar profesionālo pilnveidi;
- ✚ Jāturpina bibliotēkas vēstures apzināšanu un bibliotēkas darba dokumentēšanu;
- ✚ Jāaktualizē LNB iniciētais pasākumu cikls “Latviešu grāmatai 500”. Jāplāno un jārealizē ar grāmatas 500-gadi saistītas darbības un reģionālās aktivitātes.

8.8. Plānotās norises “Latviešu Grāmatai 500” ietvaros

2022. gada 9. septembrī notikusī LBB konference iezīmēja virzību uz pirmās latviešu grāmatas 500 gadu jubileju, akcentējot tādu ievērojamu Latgales personību devumu Latgales grāmatniecībā, kā V. Seile (vēsturnieka, Mg.arhiv. Kaspara Stroda lekcijā “Starp izglītību un politiku: sabiedriskā darbiniece Valērija Seile”), F. Trasuns (asociētās profesores, Dr.philol. Angelikas Juško-Štekeles lekcijā “Franča Trasuna devums latgaliešu folkloristikā”) un V. Locis (LNB metadatu redaktors Vinetas Ločmeles lekcijā “Vladislava Loča dzīve un darbība”), M. Bukšs (Balvu Centrālās bibliotēkas direktors Rutas Cibules lekcijā “Muns aba Bolvu Centraluos bibliotekas stuosts par Mikeli Bukšu”).

2022. gadā LNB tika apmeklēts informatīvs seminārs “Latviešu grāmatai 500”. Seminārā notika tikšanās ar LNB speciālistiem, tika saņemti ieteikumi vērtīgās grāmatas atpazīšanai bibliotēku krājumos, kā arī sniegta cita lietderīga informācija saistībā ar latviešu grāmatas 500-gadi. Saņemtā informācija un pieredze tika nodota RCB, filiālbibliotēku un novada pagastu bibliotēku kolēģiem ikgadējajā Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārā gada nogalē, ar mērķi 2023. gadā aktualizēt latviešu grāmatas 500-gades atzīmēšanas pasākumu un izstāžu rīkošanu, kā arī apzināt savu bibliotēku krājumu retos un vērtīgos eksemplārus.

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēkās tika ieplānotas dažādas izstādes un pasākumi 2023. gadam, akcentējot latviešu grāmatas 500-gadi un 2023. gada tēmu – grāmatu un ideju izplatīšana un izdošana. Tika izveidots cikls “Latviešu grāmatai 500”, kurā ietvertas RCB un filiālbibliotēku izstādes un aktivitātes. Īpaši tika izcelts latgaliskais – latgaliešu rakstība, grāmatniecība, izdevējdarbība un literatūra, kā arī cildināti latgaliešu autori un citas izcilas personības, kuras ieguldījušas šo jomu attīstībā Latgalē. Ciklā “Latviešu grāmatai 500” iecerētais RCB:

- ✚ “Latviešu grāmatniecības gadsimtu silueti”: tematiska izstāde;
- ✚ “Grāmatas vārds dzejā”: tematiska izstāde;
- ✚ “Latgaliešu literārās valodas attīstības ceļš”: tematiska izstāde;
- ✚ „Grāmatas vārds aforismos, domugraudos”: tematiska izstāde;
- ✚ “Tautas gara sargātājs”: tematisks pasākums (Vladislava Loča izdevniecības darba aizsākumu (1943) atcerei);
- ✚ “Myusu vierteiba. Skaiti latgaliski!”: tematiska izstāde;
- ✚ “Izklīdušie. Latviešu trimdas literatūra”: tematiska izstāde;
- ✚ “Grāmatas vārds nosaukumos”: tematiska izstāde;
- ✚ “Latgaliešu prozas mozaīka”: tematiska izstāde;

- ✚ “Literatūras almanaham “Olūts” – 30!”: tematiska izstāde;
- ✚ “Rēzeknes Lasāmvieta”: izzinoša pastaiga;
- ✚ “Grāmatas vārds vēstures griežos”: tematiska izstāde;
- ✚ “Grāmatas vārds – rakstu savu grāmatu”: tematiska izstāde;
- ✚ Grāmatizdevēja un Latgales Kultūras centra izdevniecības dibinātāja, vadītāja Jāņa Elkšņa jubilejai veltītās tematiskās izstādes “Latgaliešu rakstītā vārda sargātājs”;
- ✚ “Ar Latgali sirdī”;
- ✚ “Tāvu zemes kalendaram – 85”: tematiska izstāde;
- ✚ “Lobuos sāklis siejies”: tematisks pasākums (preses darbinieka Eduarda Kozlovskā 145. dzimšanas dienas atcerei).

Ciklā “Latviešu grāmatai 500” iecerētais Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēkā:

- ✚ ”Grōmotu apcirkņu gaismā”: tematiska izstāde (latgaliešu grāmatu izdevējam Jānim Elksnim – jubileja).

Ciklā “Latviešu grāmatai 500” Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēkā iecerētais:

- ✚ “Latviešu bērnu grāmata laiku lokos”: tematiska izstāde;
- ✚ “Latgaliešu autori – bērniem”: tematiska izstāde;
- ✚ “Latgales Kultūras centra izdevniecība – novada gara gaismai”: tematiska izstāde;
- ✚ “Latviešu grāmatizdevējam Ansim Gulbim – 150”: tematiska izstāde.

9. Projekti

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas īstenotie projekti 2022. gadā

Bibliotēkas 2022.gadā izstrādātie projekti, kam plānots papildus finansējums:

9.1. tabula

“Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms (eiro)	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
“Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē”	Rēzeknes novada pašvaldība/ Eiropas komisija	3 000,-	Līdzdalības pasākumu programma Rēzeknes novada pašvaldības monitorētā projektā. Mērķis: informēt pēc iespējas plašāku iedzīvotāju loku par Eiropas Savienības aktualitātēm, mudināt cilvēkus iesaistīties ES procesos, apzināties iespējas, ko piedāvā dalība Eiropas Savienībā. Norises laiks: 01.01. – 31.12.	Atbalstīts
“Vārds. Autors. Lasītājs”	Valsts Kultūrkapitāla fonds	2000,-	Pieejas tikšanās ar autoriem. Mērķis: veicināt lasīšanas kultūras vērtību popularizēšanu un pieejamību dažādām paaudzēm, organizējot tikšanās ar latviešu grāmatu autoriem Rēzeknes pilsētā.	Atbalstīts

			Norises laiks: 01.05. – 30.11.	
VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”	Valsts Kultūrkapitāla fonds/Tradicionālās kultūras nozare	1680,-	Mērķis: veidot atpazīstamu un radošu platformu Latgales ādas apstrādes meistara amata prasmi izzināšanai un dokumentēšanai, tai skaitā pievēršoties vietas un amata vēsturei un ar to saistītajiem stāstiem, lai caur stāstniecību popularizētu šī amata tradīcijas un prasmes, sekmētu to pārmantojamību nākamajās paaudzēs. Norises laiks: 01.03. – 30.09.	Atbalstīts
LBB Latgales reģionālās nodaļas konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot”	Latvijas Valsts meži/VKKF Latgales programma	600,-	Mērķis: nodot jaunas zināšanas un labās prakses piemērus Latgales bibliotēku darbiniekiem par Latgales literatūru, valodu, kultūrvēsturi, grāmatniecību, akcentējot nozīmīgu Latgales personību lomu un nozīmi mūsdienās un sekmēt konferencē gūto zināšanu pārmantojamības ilgtspēju jaunu ideju īstenošanā bibliotēkās un tālāk vietējās kopienās. Norises laiks: 01.07. –	Atbalstīts

			30.09.	
--	--	--	--------	--

Literatūras nozarē atbalstīts projekts **“Vārds. Autors. Lasītājs”**, gūstot 2000 eiro lielu finansiālo atbalstu. Projekta mērķis – popularizēt oriģinālliteratūru un nodrošināt literāro pasākumu pieejamību plašai sabiedrībai Rēzeknes pilsētā un reģionā, veicināt latviešu autoru atpazīstamību un sabiedrības interesi par latviešu literatūru. Projekta īstenošanas laikā no 2022. gada maija līdz novembrim bija iespēja tikties ar Lauru Vinogradovu, Ingu Žoludi, Ivetu Troaliku, Ingunu Baueri, Māri Bērziņu un tuvplānā iepazīt autoru personības un daiļradi. Visas tikšanās vadīja kultūras žurnāliste Liega Piešiņa. *(skat. pielikumu Nr. 9)*

Tradicionālās kultūras nozarē atbalstīts projekts **“VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”**”, gūstot 1680 eiro lielu finansiālo atbalstu. Projekta mērķis: lai veicinātu stāstnieku kustības attīstību nacionālā mērogā, kā arī atpazīstamību Latgalē, 2022. gada 5. – 6. augustā plānots VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti” Rēzeknē. Festivāla virstēma – ādas apstrādes un darinājumu meistara amata godā celšana. Festivāla mērķis – veidot atpazīstamu un radošu platformu Latgales ādas apstrādes un darinājumu meistara prasmju izzināšanai un dokumentēšanai, tai skaitā pievērsties vietas un amata vēsturei un ar to saistītajiem stāstiem, lai caur stāstniecību popularizētu šī amata tradīcijas un prasmes, sekmētu to pārmantojamību nākamajās paaudzēs *(skat. pielikumu Nr.8)*.

Vairāk par projektu LBB Latgales reģionālās nodaļas konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot”: <https://ej.uz/m9ib> *(skat. pielikumu Nr.13)*.

Piedaloties projektos, esam sekmējuši bibliotēkas kā kopienas sabiedriskā un kultūrizglītojošā centra izaugsmi, devuši iespēju pilsētniekiem (un ne tikai) dažādēt savas brīvā laika pavadīšanas iespējas, iegūt jaunas zināšanas un sajūties kā aktīviem kopienas sabiedriskās un kultūras dzīves veidotājiem. Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) 2022. gada 1. kultūras projektu konkursā atbalstīti divi Rēzeknes Centrālās bibliotēkas (RCB) projekti – literatūras un tradicionālās kultūras nozarē – par kopējo summu 3680 eiro.

2022. gadā Rēzeknes pilsētas bibliotēkas iesaistījušās citu institūciju sagatavotu projektu īstenošanā:

9.2. tabula

Projekta nosaukums	Iniciators	Aktivitātes	Materiālais ieguvums	Ieguvums naudas izteiksmē (eiro)
Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija -2022	LNB BLC	Darbs ar ekspertiem, pasākumi lasīšanas veicināšanai	Grāmatu kolekcija	545,-
“Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”	Kultūras ministrija/LNB		Grāmatu kolekcija	798,-
Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkās	Kultūras un informācijas sistēmu centrs		Bezmaksas DB: LETONIKA, News.lv. DB ar atvieglotiem abonēšanas nosacījumiem: Britannica PLE, LETA arhīvs	
“Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība “ (2.bibliotēka)	LNB BLC	Grāmatas, lasīšanu popularizējoši pasākumi sadarbībā ar skolu bibliotēkām		

Projekts "Startup4Youth"	Biedrību "Jaunatnes Čemodāns"	Ar deju – par bibliotēkām! Jauniešiem deja ar grāmatu, Rēzeknes Centrālās bibliotēkas prezentācija ārzemju jauniešiem.		
Amerikas Savienotu Valstu vēstniecības finansēts projekts "Give Life to the Book"/"Dodiet dzīvību grāmatai"	Aģentūra "Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs"	Aktivitātes Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā un filiālēs/Seminārs par bibliotēkas datubāzēm Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā		Atlīdzība lektorei
Sabiedrības integrācijas fonda finansēta programma "Mazākumtautību aun sabiedrības saliedētības programma" VARAM KOPĀ projekts "Personība"	Aģentūra "Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs"	Pasākums - nodarbība jauniešiem "Personība" Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā. Nodarbības laikā jaunieši tika informēti par Latvijā pazīstamām, ievērojamām latviešu un mazākumtautību (MT) izcelsmes personībām, kuras ir sniegušas vērtīgu ieguldījumu Latvijai kultūras jomā.		Atlīdzība lektorei

Ieguvums no dalības šajos projektos ne vienmēr ir bijis materiālas dabas vai naudas vērtībā izmērāms. Piedaloties tajos, esam sekmējuši bibliotēkas kā kopienas sabiedriskā un kultūrizglītojošā centra izaugsmi, devuši iespēju pilsētniekiem (un ne tikai) dažādot savas brīvā laika pavadīšanas iespējas, iegūt jaunas zināšanas un sajūties kā aktīviem kopienas sabiedriskās un kultūras dzīves veidotājiem.

Fotomirkļus no dalības projektā skatīt pielikumā Nr.10 un Nr.11

Ar deju – par bibliotēkām! <https://ej.uz/jiw2>

10. Publicitāte

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana

Bibliotēka visa gada garumā aktīvi sagatavo publikācijas par krājumu, pakalpojumiem, pasākumiem. Šī informācija tiek atspoguļota gan bibliotēkas tīmekļa vietnē www.rezeknesbiblioteka.lv, gan pašvaldības portālā www.rezekne.lv, vietējā laikraksta “Rēzeknes Vēstis” tīmekļa vietnē www.rv.lv, gan bibliotēkas profilos sociālajos tīklos www.facebook.com/rezeknesbiblioteka, <https://twitter.com/rezcb>.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

2022. gadā ziņu publikāciju kopskaits Rēzeknes Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē bija 167, no tām Centrālās bibliotēkas 98, 2. bibliotēkas 22, Bērnu bibliotēkas 47. Tas ir vairāk nekā iepriekšējā gadā, vislielākais ziņu publikāciju skaita pieaugums bija 2. bibliotēkai (no 12 2021. gadā līdz 22 2022. gadā). Bibliotēkas tīmekļa vietnē tika publicētas 4 virtuālās izstādes, 36 jaunieguvumu saraksti, 4 periodikas saraksti.

Bibliotēka turpināja uzturēt un ar saturu papildināt profilus sociālajos tīklos Facebook un Twitter. Iedzīvotāji izmantoja bibliotēkas profilus sociālajos tīklos komunikācijai ar bibliotēku (grāmatu izmantošanas termiņa pagarināšana, konsultācijas, grāmatu rezervēšana, elektronisko kopiju pasūtīšana, interese par autorizācijas datiem elektroniskajam kopkatalogam, citi jautājumi).

Rēzeknes Centrālā bibliotēka iesaistās dažādās akcijās, kas notiek un/vai tiek atspoguļotas sociālajos tīklos, piem., 2022. gadā tā bija dalība LibDay projektā, kura aktivitātes tika atspoguļotas Facebook.com. [#LibdayLV 2022](https://www.facebook.com/LibDayLV2022) (skat. pielikumu Nr.3)

Ar bibliotēkas Facebook lapas palīdzību tika reklamēta 3td e-grāmatu bibliotēka, bibliotēkas jaunieguvumi, datubāzes, gada garumā tika uzturētas rubrikas “Iesakām izlasīt”, “Bibliotekārs iesaka” un “Jau pie mums”. Iedzīvotāji tika informēti par interesantām publikācijām periodikā, ar ierakstiem tika reaģēts uz aktuāliem notikumiem vietējā un plašākā sabiedrībā. Ar Facebook lapas palīdzību tika popularizēts bibliotēkas novadpētniecības darbs un materiāli. Publikācijas par novadniekiem sociālajos tīklos joprojām gūst ļoti lielu atsaucību un iesaisti.

Izvērtējot publikāciju skatījumus bibliotēkas tīmekļa vietnē, jāsecina, ka vislielākā un neatslābstošākā interese saglabājas par virtuālajām izstādēm, kurās iekļauti arī citāti no grāmatām, ne vien to apraksts.

Bibliotēkas Facebook lapā vislielākā interese vērojama par fotogalerijām jeb ierakstiem, kuros ir vizuālie materiāli, sevišķi plašākas fotoreportāžas, ieskats radošo darbu izstādēs, arī par publikācijām, kas saistītas ar vietējā sabiedrībā labi zināmām personībām.

10.1. tabula

Bibliotēkas Facebook lapas TOP 5 ieraksti. Kritērijs – vislielākā auditorijas iesaiste

Vislielākā auditorijas iesaiste jeb mijiedarbība (engagements) (reakciju (“Patīk” u.c. emocijikonas), komentāru, dalīšanās, klikšķu uz ieraksta skaits)

Nr.p.k.	Ieraksts	Aktīvo darbību skaits – iesaiste
1.	Bibliomāta atklāšana (ar vairākiem foto)	1300
2.	Bibliotekārēm pasniegti pateicības raksti darba jubilejās (ar vairākiem foto)	750
3.	Par gaidāmo rotu izstādi (ar afišu un saiti)	721
4.	Bibliotēkas darbinieki piedalās Lielajā talkā (ar vairākiem foto)	691
5.	Bibliotekāres noliek ziedus pie pieminekļa “Vienoti Latvijai” (ar vairākiem foto)	667

10.2. tabula

Sociālo tīklu saturvienību skaits

	Saturvienību skaits
	2022
Facebook	575
Instagram	–
TikTok	–
YouTube	–
Twitter	12

Saviem sekotājiem tika piedāvāta foto akcija, uzmanību piesaistošas, atraktīvas, kompozicionāli interesantas publikācijas un video. Regulāri informējām par iespējām, ko darīt, ko lasīt, ko skatīties, kā izglītoties mājās. Tika darīts viss, lai iedzīvotāji neaizmirst par bibliotēku un tās pakalpojumiem. Kopumā Bibliotēkas Facebook lapai ir 240 sekotāju.

Bibliotēkas tīmekļa vietnei latviešu valodā tika sagatavoti gan jauno grāmatu apskati, gan radošo darbu izstāžu apskati, piemēram, “Adatiņa dabu rada”, “Tepat aiz Vijas Provejas loga”, “Būt klāt”, “Silvijas Potašas raibā pasaule”, tematisko grāmatu izstāžu apskati, piemēram, “Atceramies arī latviešu

RCB abonementā Bibliotēku nedēļai tika sagatavotas virtuālās izstādes “Dzejas un prozas debitanti”.

- ✚ latviešu rakstnieku dzejas debiju izlase
<https://ej.uz/uchj>
- ✚ latviešu rakstnieku prozas debiju izlase
<https://ej.uz/tf5f>
- ✚ ārzemju rakstnieku prozas debiju izlase
<https://ej.uz/sk9e>

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi un izstādes

Bibliotēku nedēļas ietvaros Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā (RCB) pēc 2 gadu pārtraukuma, ko izraisīja pandēmijas Covid-19 ierobežojumi, notika čaklāko un aktīvāko lasītāju godināšanas gada balvas “LASIs 2021” pasākums. Čaklākie bibliotēkas lasītāji tika godināti deviņās nominācijās: ”Čaklākais grāmatu lasītājs”, ”Čaklākais periodikas lasītājs”, ”Ģimene bibliotēkā”, ”Zinošākais e-pakalpojumu izmantotājs”, ”Čaklākais datorlietotājs”, ”Aktīvākais tiešsaistes pasākumu dalībnieks”, ”Jaunietis bibliotēkā”, ”Kreatīvākais bibliotēkas palīgs” un ”Aktīvākais bibliotēkas konkursu dalībnieks”.

Pasākumu skanīgāku un krāsaināku padarīja akordeonista Vladimira Morozova un radošās Ingas Kaļvas-Miņinas muzikālie priekšnesumi.

- ✚ UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” ietvaros jūnijā notika pasākums “Manas ģimenes, manas dzimtas stāsts”, kurā klātesošos mudinājām pētīt, dokumentēt un izstāstīt savu dzimtu vēsturi. Pasākumā noklausījāmies vairākus interesantus un aizkustinošus rēzekniešu stāstus par savu dzimtu saknēm, likteņiem vēstures griežos un gadu desmitos saglabātajām vērtībām.

- ✚ “Randiņš ar noslēpumaino grāmatu”: jauks un intriģējošs pasākums – Valentīndienas akcija.

- ✚ 27. maijā notika tikšanās ar rakstnieci Lauru Vinogradovu. Pasākums tapis VKKF projektā “Vārds. Autors. Lasītājs”. Galvenais projekta mērķis ir popularizēt oriģinālliteratūru un nodrošināt literāro pasākumu pieejamību plašai sabiedrībai Rēzeknes pilsētā un reģionā. Veicināt latviešu autoru atpazīstamību un sabiedrības interesi par latviešu literatūru.

- ✚ 4. augustā RCB notika tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku.

- ✚ 30. septembrī Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar rakstnieci Ingu Žoludi.

- ✚ 20. oktobrī RCB notika tikšanās ar rakstnieci Ingunu Baueri.

- ✚ 15. novembrī RCB aicināja uz tikšanos ar rakstnieku Māri Bērziņu.

- ✚ Skaļās lasīšanas čempionāts.

- ✚ Visas projekta “Give Life to the Book”/”Dodiet dzīvību grāmatai” aktivitātes.

- ✚ VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”.
- Liels stāstu vakars “Vakardīns nadadzeisi, nu reitdīns naaizbiegsi”.

Bibliotēkas lietotāji ir iecienījuši izstādes, kuras pārstāv ciklu “Radošie lasītāji”, kas uzsākts abonementā 2019. gadā. Cikls veidots ar mērķi parādīt bibliotēkas lasītāju mākslinieciskos talantus. 2022. gadā tika eksponētas 6 šādas izstādes:

- no 17. janvāra līdz 28. februārim (RCB) abonementā skatāma Irinas Antonovas fotoizstāde “Neparastie rēzeknieši”

- no 1. līdz 28. februārim (RCB) abonementā skatāma Marijas Isupovas un Alijas Protoševičas ādas rotu izstāde “Brīnumrotas”

- no 2. līdz 31. maijam (RCB) abonementā skatāma Vijas Provejas foto izstāde “Tepat aiz loga”

- ✚ no 1. līdz 30. septembrim (RCB) abonementā skatāma Lauras Līgas Gorsvānes fotoizstāde “Manas dvēseles miers”

- ✚ no 1. līdz 30. septembrim (RCB) abonementā vēl varēja aplūkot Bronislavas Seleckas kabatas kalendāru kolekcijas izstādi “Gads aiz gada”

- ✚ no 1. novembra līdz 14. decembrim (RCB) abonementā skatāma Daces Baltkājes, Rasas Deksnas, Ievas Johansones (Johansson), Grētas Garjānes un Annas Garjānes radošo darbu izstāde “Pa dzīparu...”.

- ✚ Februārī Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēkā bija skatāma rokdarbnieces Monikas Šņukutes adīto cimdu izstāde “Tautiešam apsolīju”.

- ✚ Bibliotēkā jūnijā bija aplūkojama Valda Onužāna gleznu izstāde “Sirds aicinājums”

- ✚ 3. decembrī tiek atzīmēta Starptautiskā diena cilvēkiem ar invaliditāti, kas atgādina mums par to, ka nedzīvojam izolētā sabiedrībā. Ar cieņpilnu attieksmi mums ir jāizturas pret cilvēkiem mums līdzās. Bibliotēkā no 25. novembra līdz 9. decembrim bija skatāma Rēzeknes sociālā dienesta Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra dalībnieku radošā izstāde “Sapņu lidojums”.

Viennozīmīgi vislabāk interneta lietotāju interesi piesaista vizuāli uzrunājoša informācija (fotogrāfijas, grafiski attēlots saturs), tam seko virtuālās izstādes par sabiedrību interesējošām tēmām un arī tematiskas publikācijas par aktuāliem jautājumiem.

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Lai informācija sasniegtu mērķi – lietotājus, nepieciešams skaidrs un vizuāli pievilcīgs vēstījums. Svarīga loma – cilvēkresursu apjomam, profesionalitātei un finansējumam. Lai publicitātes vajadzībām sagatavotu kvalitatīvu vizuālo informāciju (elektronisko resursu lietotājs ir prasīgs gan kvalitātes, gan informācijas pieejamības ātruma ziņā), ir vajadzīgs arī atbilstošas kvalitātes aprīkojums, kam attiecīgi nepieciešams atbilstošs finansiālais ieguldījums. Nākotnē plānots iegādāties jaunu aprīkojumu foto un video sižetu veidošanai.

Virtuālo izstāžu veidošanā nereti nākas atdurties pret autortiesību ierobežojumiem – ne visu, pēc kā ir liels pieprasījums, bibliotēka drīkst publicēt savā tīmekļa vietnē.

Šis bija perfekts laiks, lai reklamētu pakalpojumus, kuri pieejami elektroniski un attālināti, ideāls brīdis, lai uzrunātu esošos un potenciālos lasītājus tur, kur viņi pavada laiku, – internetā. Viens no pandēmijas laika izaicinājumiem, kuram kopumā ir pozitīvs rezultāts, – apgūt pasākumu rīkošanu tiešsaistē. Tā ir arī šobrīd noderīga prasme ilgtermiņā, arī tad, kad darbs un sabiedrības dzīve ir atgriezies ierastajās sliedēs un viss pārsvarā atkal notiek klātienē, bet tiek izmantota opcija tiešsaistes pasākumiem, konferencēm utt.

Pieaugot publicitātes apjomam un apzinoties tās nozīmīgumu, kā arī laiku, kas nepieciešams kvalitatīvu publikāciju sagatavošanai, tam jāvēlti pietiekami cilvēkresursi un laika resursi.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

2022. gadā RCB un tās struktūrvienību – 2. bibliotēkas un Bērnu bibliotēkas sadarbības partneru tīkls ir bijis plašs un daudzveidīgs. Katrai RCB struktūrvienībai ir izveidojies savs sadarbības partneru loks, tomēr paši galvenie un nozīmīgākie sadarbības partneri ir lasītāji.

Pašvaldības līmenī notikusi sadarbība ar Rēzeknes pilsētas pašvaldību, publicitātes jomā bibliotēka sadarbojas ar pašvaldības Komunikācijas un ārējās sadarbības nodaļu.

Pašvaldības aģentūru “Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs” (kuras pakļautībā darbojas RCB), Rēzeknes Tūrisma attīstības centru, Rēzeknes pilsētas izglītības pārvaldi, skolām un bērnudārziem. Sadarbība notikusi ar Rēzeknes reģiona bibliotēkām, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrību, Nodarbinātības valsts aģentūras Rēzeknes filiāli, Rēzeknes Pensionāru dienas centru, Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Rēzeknes filiāli.

Latgales Kultūras Centra izdevniecība regulāri dāvina bibliotēkai grāmatas, savukārt bibliotēka cenšas popularizēt izdevniecībā izdotās grāmatas, rīkojot izstādes un citus pasākumus.

2022. gadā nenotika izdevniecības grāmatu prezentācijas pasākums.

Latgales Druka pēc savstarpējas vienošanās nodod bezatlīdzības lietošanā (dāvina) bibliotēkai uzņēmumā iespiestos reģionālos preses izdevumus.

Latgales bibliotēkas ir pastāvīgas sadarbības partneres gan informācijas apmaiņas, gan ikdienas kontaktu ziņā. Rēzeknes CB jau vairākus gadus veic starpnieka funkcijas, izplatot novada bibliotēkām Latgales Kultūras Centra izdevniecības dāvinātās grāmatas.

Nozīmīgs Rēzeknes Centrālās bibliotēkas sadarbības partneris ir Latvijas Stāstnieku asociācija. Sadarbība sekmējusi veiksmīgu pasākumu organizēšanu un norisi (VII Latgales Stāstnieku festivāls “Omotu stuosti” Rēzeknē) un ievērojami piesaistījusi sabiedrības interesi kultūras jomas aktivitātēm.

Svarīgs RCB sadarbības partneris ir Latvijas bibliotekāru biedrība (LBB). 2022. gada konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!” sekmējusi Latgales bibliotekāru kopienu spēcīgāšanu un aktivizēšanu kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanai, saglabāšanai un nodošanā nākamajām paaudzēm, kā arī kolēģu labās prakses piemēru iepazīšanu un jaunu ideju iedvesmu nākotnē. Sadarbībā ar LBB bibliotēkā tiek īstenota ikgadējā “Bibliotēku nedēļa”, kas savās aktivitātes parāda bibliotēkas nozīmi sabiedrībā un ieguldījumu Latvijas kultūrtelpā.

11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

- 21. aprīlī sadarbībā ar Rēzeknes 2. vidusskolas pasniedzēju, sertificētu NLP meistari, NLP pasniedzēju Ilgu Gorsvāni notika seminārs “Labo domu pēcpusdiena”, kas noritēja Bibliotēku nedēļas laikā.

- Sadarbībā ar Rēzeknes novada pašvaldību no 1. līdz 30. jūlijam (RCB) abonementā aplūkojama Aleksandra Lebeda foto izstāde “Rēzeknes novada sakoptākā sēta 2021”.

- Sagaidot Rēzeknes pilsētas svētkus no 1. līdz 31. augustam (RCB) abonementā skatāma dizainera, pasniedzēja, Latgales fotogrāfu biedrības valdes locekļa foto izstāde “Rēzekne Ērika Zlatkus objektīvā”.

2022. gadā lasītavas organizētos pasākumus atbalstīja, piedalījās to organizēšanā un norisē Rēzeknes tehnikuma mācībspēki (tiešsaistes pasākums “Erasmus+ – atspēriena punkts mērķu sasniegšanai”), Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzija, Rēzeknes Valsts 1.ģimnāzija, biedrība “Jaunatnes čemodāns” (pasākums “Sadarbības tiltu laiks”), Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola (“Erasmus+ – atspēriena punkts mērķu sasniegšanai”), Rēzeknes nov. Kaunatas pagasta jauniešu centrs “Buras” (“Svinam zaļi, dzīvojam zaļi” – jauniešu tusiņš svinot Eiropas dienu), literātu kopa “Latgales ūdensroze” (Adventes lasījumi un Dzejas dienu pasākums), Rēzeknes 2. vidusskola (tematiskā rīta stunda “Gaidot

Ziemassvētkus”), Balvu Centrālā bibliotēka, Ludzas nov. Pušmucovas pag. bibliotēka (lekcija/diskusija “Latgaliešu valoda – Eiropas valodu saimes daļa”), Rēzeknes valstspilsētas domes Sporta pārvalde (seminārs “Lai top veselīga Eiropa, lai top veselīga Latvija!”), Viļānu vidusskola (pasākums “Eiropas brīvprātīgais darbs – izaicinājums, pārbaudījums, piedzīvojums”), laikraksts “Rēzeknes Vēstis” (pasākumu, aktivitāšu, izstāžu publicitātes nodrošināšana un apskatu veidošana par notikušiem pasākumiem).

Organizējot darbu, Rēzeknes 2. bibliotēkai gadu gaitā ir izveidojies savs sadarbības partneru loks:

- ✚ Organizējot “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības”, projektā iesaistās gan Rēzeknes valstspilsētas skolas, gan Rēzeknes reģiona skolas;
- ✚ Organizējot “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” darbu, liela nozīme kā sadarbības partneriem ir bibliotēkas lasītājiem, Rēzeknes pašvaldībai un Latvijas Nacionālajai bibliotēkai;
- ✚ Izmantojot BIS ALISE SBA pakalpojums, sadarbība noris ar Rēzeknes reģiona bibliotēkām;
- ✚ Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēka sadarbībā ar Rēzeknes valstspilsētas domes pārvaldes “Sociālo dienestu” organizēja labdarības akciju ukraiņu patvēruma meklētājiem “Pasniedz roku!”;
- ✚ Bibliotēkas informatīvie atbalstītāji ir pašvaldības bezmaksas informatīvais izdevums “Rēzeknes Vēstnesis”, laikraksti “Rēzeknes Vēstis”, “Резекненские Вести”, “Панорама Резекне”;
- ✚ Sadarbojoties ar Rēzeknes novada Griškānu pagasta pirmsskolas izglītības iestādes “Sprīdītis” vecāko grupiņu, bibliotēkā bija aplūkojama bērnu radošo darbu izstāde “Mana mīļākā grāmata”;
- ✚ Sadarbojoties ar radošo darbnīcu “Divas saulespuķes”, bibliotēkā bija aplūkojama izstāde “Aizvakar bija augusts”;
- ✚ Sadarbība ar Rēzeknes 5. pamatskolu, Rēzeknes 6. pamatskolu, pirmsskolas izglītības iestādi “Pasaka” un pirmsskolas izglītības iestādi “Māriņa”, kuru audzēkņi nāk uz bibliotēku ekskursijās un apmeklē bibliotēkas rīkotos pasākumus.

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

- No 1. līdz 30. aprīlim (RCB) abonementā un lasītavā skatāma Olgas Rečes gleznu izstāde “Būt klāt”. Olga Reče ir māksliniece un pedagoģe. No 1994. gada strādā par skolotāju Balvu mākslas skolā. Ārpus pamatdarba kopš 2008. gada vada gleznošanas studiju “Olīves”.

- No 3. līdz 29. oktobrim (RCB) abonementā skatāma Solvitas Seržantes grafīta zīmējumu izstāde “Noticēt sev!”. Solvita Seržante (ex .Strode) dzimusi Rēzeknē, bērnību pavadījusi Viļānos, šobrīd dzīvo Rīgā.

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

No 14. līdz 20. novembrim norisinājās Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa. Šo projektu Ziemeļvalstīs administrē biedrības Norden asociācija, bet Latvijā – Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā sadarbībā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu Literatūras centru. Šoreiz Ziemeļvalstu Literatūras

nedēļas tēma – “Daba Ziemeļvalstīs”. Piedāvātais fragments pieaugušajiem bija no romāna “Zuša evaņģēlijs”, kuru sarakstījis zviedru rakstnieks Patriks Svensons.

14. novembrī plkst. 16.00 (RCB) lasītavā ar Krēslas stundas lasījumu iesākās Ziemeļvalstu literatūras nedēļa. Telpā bija uzburta īpaša Latvijas dabas atmosfēra. Sveču gaismā fragmentu lasīja bibliotekāres un Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas 10. un 11. klases skolnieces. Pasākuma otrajā daļā varēja aplūkot fotogrāfijas, kurās fiksēti Norvēģijas, Dānijas un Somijas skaistie, pasakainie un burvīgie skati. Liels paldies bibliotēkas lietotājam Dainim un kolēģēm Sanitai un Rutai par fotogrāfijām no viņu personīgā arhīva!

Pasākuma dalībnieki varēja apskatīt arī Ziemeļvalstu literatūras nedēļai veltītu tematisku grāmatu izstādi “Daba Ziemeļvalstīs”. Izstādē bija eksponētas gan daiļliteratūras grāmatas, kuras caurstrāvo mīlestība pret ziemeļu dabu, gan nozaru literatūra par dabu ziemeļvalstīs.

Krēslas stundas lasītājas nobaudīja piparmētru tēju ar medu, ābolu un aveņu ievārījumu, ābolus, kā arī pašceptu ābolu pīrāgu. Pasākuma noslēgumā dalībnieces izlasīja latviešu tautasdziesmas par Latvijas skaisto dabu. Katrai valstij ir sava burvība, bet Latvijas daba ir skaista visos gadalaikos!

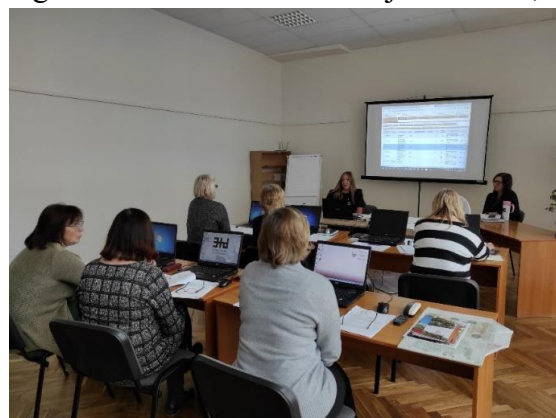

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Rēzeknes Centrālā bibliotēka darbojas kā koordinējošais metodiskais centrs 32 pašvaldību publiskajām un 29 mācību iestāžu bibliotēkām Rēzeknes pilsētā un Rēzeknes novadā. RCB metodisko un konsultatīvo darbu vada un koordinē CB Metodiskā un bibliogrāfiskā darba nodaļa, iesaistot šajā darbā visus RCB galvenos speciālistus, atbilstoši amatu aprakstos paredzētajiem pienākumiem. Metodiskā darba galvenie virzieni 2022. gadā: Rēzeknes pilsētas pašvaldību bibliotēku profesionālā vadība; bibliotēkārā darba koordinācija pilsētā; metodiskā palīdzība un konsultāciju sniegšana par dažādiem bibliotēkārā darba jautājumiem reģiona bibliotēkām; piedalīšanās bibliotēkārā darba attīstības plānošanā; organizatorisko un metodisko pasākumu veikšana, bibliotēku darba pieredzes analizēšana un apkopošana; tālākizglītības pasākumu organizēšana ierobežotos apstākļos.

Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju ietvaros sniegtas 102 konsultācijas reģiona bibliotēku darbiniekiem, organizēti 11 profesionālās pilnveides pasākumi (skat. 12.1 tabulu) (semināri, izbraukuma seminārs un praktikumi). Centrālās bibliotēkas speciālisti regulāri snieguši konsultācijas par bibliotēkārā darbu ne tikai filiālbibliotēkām, bet arī pilsētas mācību iestāžu (Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas, Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas, J. Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskolas, Rēzeknes tehnikuma, Rēzeknes internātpamatskolas-attīstības centra, Rēzeknes 2., 4., 6. vidusskolu) bibliotēku darbiniekiem, Rēzeknes novada bibliotēkāriem, citu iestāžu bibliotēkām (Latgales Kultūrvēstures muzeja lasītavai, Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Rēzeknes filiāles bibliotēkai) un individuāliem interesentiem. Konsultāciju tematika: bibliotēkas krājums un katalogi, darbs ar BIS ALISE un Skolu ALISE (informācijas meklēšana un atlase, cirkulācija, krājuma uzskaitē un norakstīšana, seriālizdevumu rekatalogizācija, inventāra grāmata, inventarizācija), informācijas meklēšana LNB katalogos, novadpētniecības darbs. Konsultācijas pēc pieprasījuma tiek sniegtas gan klātienē, gan pa tālruni un e-pastu. Kopā sniegtas 102 konsultācijas reģiona bibliotēku darbiniekiem no 43 bibliotēkām.

2022. gadā RCB darbinieki piedalījušies 3 pašu organizētos profesionālās pilnveides pasākumos: semināros, izbraukuma seminārā. Tika rīkoti 4 praktiskumu reģionu bibliotēku bibliotekārēm par “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA” (grupā pa 6 cilvēki), 2 par “Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE”.

2022. gadā notika 2 Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku semināri, tika apspriestas dažādas RCB un reģiona bibliotēku darba aktualitātes. Viens notika attālināti, kur tika runāts par: “Medijpratība: Kāpēc tik viegli noticēt...”, “Jauninājumi novadpētniecības darba popularizēšanā”, “Virtuālās izstādes RCB”, “Finanšu drošību digitālajā vidē”, “Kā bibliotekārs var palīdzēt pusaudzīm apgūt zināšanas” utt.

Otrs Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs notika klātienē, tika apspriestas dažādas aktuālas tēmas: “Izmaiņas novada bibliotēku tīkla darbībā”, “Vēstījums no reģionu galveno bibliotēku metodiķu semināra”, “Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa 2022” utt.

2022. gada 9. septembrī tiešsaistes platformā “MS Teams” notika Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) Latgales nodaļas konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!” Konferenci organizē LBB Latgales nodaļa, Rēzeknes Centrālā bibliotēka ar Latvijas valsts mežu un Valsts kultūrkapitāla fonda Latgales kultūras programmas, LBB, “Europe Direct Austrumlatgalē” un Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības atbalstu.

LBB Latgales reģionālās nodaļas konferencē īpaši tika uzsvērti nozīmīgi Latgales personību loma un nozīme kultūras, valodas, literatūras un grāmatniecības attīstībā Latgalē un Latvijā, akcentējot jaunu zināšanu un pieredzes pārnesi bibliotekāru paaudžu maiņas kontekstā.

Konferences diena bija papildīta ar profesionālo kompetenču paaugstināšanas iespējām, pirmajā sesijā uz klausot Angelikas Juško-Štekeles lekciju “Franča Trasuna devums latgaliešu folkloristikā”, vēsturnieka Kaspara Stroda lekciju “Starp izglītību un politiku: sabiedriskā darbiniece Valērija Seile”, Vinetas Ločmeles lekciju “Vladislava Loča dzīve un darbība”, Marutas Latkovskas lekciju “Romāni latgaliešu rakstu valodā (1939. – 2021. g.)”.

Savukārt konferences otrās sesijas svarīgākais akcents – pašu bibliotekāru ieguldījums un savstarpējā pieredzes apmaiņa lokālā mantojuma saglabāšanā un starpnovadu sadarbībā, jo daudzu izcilu personību un reģiona vēsturē nozīmīgu notikumu “ģeogrāfija” reti aprobežojas ar vienu pagastu, ciemu vai novadu, bibliotekāru uzdevums ir nodot informāciju plašam sabiedrības lokam. Ne mazāk svarīgi ir izprast arī šodienas situāciju – izvērtēt padarīto un iezīmēt nākotnes perspektīvu Latgales kultūras vērtību (valodas, literatūras, izcilu personību utt.) apzināšanā un popularizēšanā.

Konferencē tiešsaistē piedalīties bibliotekāri no Latgales reģiona un citiem Latvijas novadiem.

Gada noslēguma seminārs 15. decembrī – bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides brauciens uz Maltas, Kaunatas un Mākoņkalna pagasta bibliotēkām.

Attēlā: Rēzeknes Centrālās bibliotēkas un filiāļu darbinieki

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts

12.1. tabula

RCB organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	15. marts	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	RCB darbinieku vietējais seminārs <i>RCB “Apaļā galda sarunas”</i> <i>Lekcija “Nūjošana-sporta veids veselībai un dzīvespriekam”</i> <i>Praktiska nūjošanas nodarbība svaigā gaisā</i>	19	4,5
2.	8. aprīlis	Tiešsaiste. Platforma MS Team	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs “Medijpratība: Kāpēc tik viegli noticēt...” “Jauninājumi novadpētniecības darba popularizēšanā” “Virtuālās izstādes RCB” “Finanšu drošību digitālajā vidē” Kā bibliotekārs var palīdzēt pusaudzīm apgūt	62	5

				zināšanas” utt.		
3.	17. maijs	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums reģiona bibliotēkām “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA” Avotu atlases principi pirms novadpētniecības ierakstu veikšanas sistēmā BIS ALISE Analītisko ieraktu veidošana un priekšmetošana Datu importēšana (caur Z39.50) un rediģēšana Avotu pilntekstu saišu pievienošana analītikas ierakstiem	7	4
4.	19. maijs	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums reģiona bibliotēkām “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA”	7	4

5.	26 .maijs	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums reģiona bibliotēkām “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA”	6	4
6.	31. maijs	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums reģiona bibliotēkām “Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA”	6	4
7.	23. augusts	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums “Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE” - <i>Darbs ar moduli Cirkulācija</i> - <i>Informācijas meklēšana BIS ALISE</i>	2	3,5 h
8.	24. augusts	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums “Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE” <i>Darbs ar moduli Cirkulācija Informācijas meklēšana BIS ALISE</i> - <i>Jauno grāmatu apstrāde</i> - <i>Bibliotēkas profila</i>	1	3,5 h

				<i>(uzņēmuma lapas) veidošana uz uzturēšana Facebook.com</i>		
9.	8. septembris	Tiešsaiste. Platforma MS Team	Rēzeknes CB ar Latvijas valsts mežu un Valsts kultūrkapitāla fonda Latgales kultūras programmas, LBB, "Europe Direct Austrumlatgalē" un Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības atbalstu	Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) Latgales nodaļas konference "Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!"	200	5 h

10.	19. oktobris	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Praktikums “Darbs ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE” - <i>Darbs ar moduli</i> <i>Cirkulācija</i> <i>Informācijas meklēšana</i> <i>BIS ALISE</i>	1	2,5 h
11.	15. novembris	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs: <i>Izmaiņas novada</i> <i>bibliotēku tīkla darbībā</i> <i>Vēstījums no reģionu</i> <i>galveno bibliotēku</i> <i>metodiķu semināra</i> <i>“Korektora draudzīgie</i> <i>ieteikumi”</i> <i>“Medijpratība – joprojām</i> <i>svarīga”</i> <i>"Cilvēcīgi par</i> <i>tehnoloģijām": Rīga</i> <i>TechGirls organizētā</i> <i>digitālās izaugsmes</i> <i>meistarklase kultūras un</i> <i>mākslas nozaru</i> <i>pārstāvjiem</i> <i>Aktuālītātes</i> <i>komplektēšanā:</i>	56	5 h

				<i>padziļinātais UDK, dāvinājumi bibliotēkas krājumā</i> <i>Pasākumu cikls "Latviešu grāmatai 500"</i> <i>"Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa 2022"</i> <i>Tikšanās ar rakstnieku Māri Bērziņu. Sarunu vadīs kultūras žurnāliste Liega Piešiņa VKKF projektā "Vārds. Autors. Lasītājs."</i>		
12.	Pieredzes apmaiņas brauciens	Malta, Kaunata	Rēzeknes CB/EDIC Austrumlatgalē	Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides brauciens uz Maltas, Kaunatas un Mākoņkalna pagasta bibliotēkām	22	3,5 h

12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Skolu bibliotēku darbinieki tika aicināti piedalīties reģiona rīkotajos semināros, kad bija atbilstošās tēmas skolu bibliotēku darba profilam. Regulāri tika sniegtas konsultācijas un palīdzība darbā ar BIS Alise, notika regulāra uzraudzība par elektroniskajā kopkatalogā veikto ierakstu kvalitāti. Tika sniegta palīdzība krājumu inventarizācijās, kā arī statistikas ievades neskaidrajos jautājumos. Ar e-pasta palīdzību regulāri tika nodota profesionālā informācija.

12.4. Sadarbība ar citām iestādēm

RCB kā reģiona galvenā bibliotēka metodiskā un konsultatīvā darba jomā veiksmīgi sadarbojas ar pašvaldību iestādēm, kā arī ar partneriem citās Latvijas pilsētās. Novadā, notiekot kādas bibliotēkas darbinieku maiņai, veiksmīgi tiek uzsākts konsultatīvais darbs starp bibliotēkām, jo kolēģes ir atsaucīgas, zinošas un izpalīdzīgas.

Apkopoja

Zigrīda Gorsvāne,

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas

Metodiskās un bibliogrāfiskās nodaļas vadītāja/direktores vietniece

27.02.2023.

Pielikumi

Publikāciju pilnteksti no periodiskajiem izdevumiem

RĒZEKNĒ IR GRĀMATU PAKOMĀTS!

No pirmdienas, 19. septembra, Rēzeknes Centrālā bibliotēka (RCB) lasītājiem piedāvā jaunu pakalpojumu – bezkontakta grāmatu un citu izdevumu izsniegšanu un nodošanu grāmatu pakomātā. Tas domāts tam, lai ikviens bibliotēkas lasītājs varētu gan saņemt, gan nodot grāmatas jebkurā sev vēlamā laikā.

bai un aģentūras "Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs" direktorei Kristīnei Kokorevičai, kas atbalstīja ideju par grāmatu pakomāta iegādi, un šim nolūkam tika piešķirts trīs ar pusi tūkstoši eiro liels finansējums! Paldies uzņēmumam "Sigfox Latvija" un tā pilnvarotajam Didzim Tupureinam par pakomāta piegādi un uzstādīšanu!"

Kā radās doma par grāmatu pakomātu? RCB direktore Ruta Sušēja pastāstīja: "Pandēmijas laikā bibliotēkas bija slēgtas un mēs nedrīkstējām izsniegt grāmatas, bet lasītāji vēlējas lasīt. Tad, mikstinoties epidemioloģiskās drošības noteikumiem, tika pieļauts, ka grāmatas lietotājiem drīkst izsniegt bezkontakta veidā. Un tad jau katrā bibliotēkā pielāgojās, kā nu kurā varēja. Bija pat tādi gadījumi, kad bibliotekāres nolika grāmatas uz soliņa pie bibliotēkas un tad pa logu skatījās, lai lasītājs tās paņem. Mūsu gadījumā bija tā, ka mēs grāmatas nolikām kāpņu telpā uz palodzes un arī skatījāmies, lai lasītāji tās paņem.

Tad Latvijā bibliotēkas sāka iegādāties grāmatu pakomātus. Šī pieredze tika aizgūta no Lietuvas. Pirmais grāmatu pakomāts Latvijā tika uzstādīts Bauskas Centrālajā bibliotēkā 2021. gada aprīļa sākumā. Un šobrīd Latvijā jau ir vairāk nekā 20 pakomāti. Pie mums ir kāds 24. vai 25. pakomāts uzstādīts.

Tāpēc jāsaka liels paldies Rēzeknes valstspilsētas pašvaldī-

Kā tad pakomāts darbojas?

Lai saņemtu grāmatu vai žurnālu, jāpiezvana uz bibliotēku **pa tālruni 64622061** vai jāuzraksta e-pastā: rezcb@rezeknesbiblioteka.lv, ka vēlas izņemt konkrētu grāmatu. E-pasta vēstulē noteikti ir jānorāda tālruņa numurs. Bibliotekārs pasūtīto grāmatu ievietos pakomātā, bet uz lasītāja tālruni atnāks kods. Trīs dienu laikā šīs grāmatas ir jāizņem.

Grāmatas pakomātā var arī nodot.

Bibliotēkas darbinieces uzsvēra, ka īpaši tiek gaidītas tās grāmatas, kuras lasītāji sev zināmu iemeslu dēļ nespēj nodot vai aizmirsuši tās nodot.

Vēl jāpiebilst, ka grāmatu pakomāts ir aizsargāts, ir videonovērošanas kamera.

Bet lasītājiem tā tiešām ir lieliska dāvana!

Aija MIKELE-STRUŠELE
Eduarda UTĀNA foto

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 74 (2022, 23. septembris), 10. lpp.

"RAKSTĪŠANAS PROCESĀ GRIBAS KO JAUNU"

Maija beigās Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā VKKF atbalstītā projekta "Vārds. Autors. Lasītājs" ietvaros notika tikšanās ar rakstnieci Lauru VINOGRADOVU. Sarunu ar rakstnieci vadīja kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.

Laura Vinogradova ir publicējusi prozas grāmatīņas bērniem "Snipulis no Snipulciema" (2017), "Mežpasakas. Par Meža Susuri, skudrām, Vilceni un Pūces Bērnu" (2019) un "Mežpasakas. Par Zalktēnu un stimu meitenēm" (2019), grāmatu "Lapsa. Pasaka pieaugušajiem" (2017), stāstu krājumus "Izelpas" (2018) un "Lāču kalns" (2018) un garstāstu "Upe" (2020), par kuru 2021. gadā saņēma Eiropas Savienības balvu literatūrā (*The European Union Prize for Literature* – EUPL).

Laura ir dzimusi laukos, Popes pagastā, un, tagad, dzīvojot Rīgā ar ģimeni, viņai visvairāk pietrūkst saskarsmes ar zemi. "Dzīvē visvairāk pietrūkst dobītes, kur iegrūst rokas zemē. Tāpēc mājās bieži pārstādu puķes," teica rakstniece.

*Ar rakstnieci vēlējas
nofotografēties
arī viņas
grāmatu lasītāja
Irbe Bārbala.*

Viņa pastāstīja, ka savulaik skolā mīļākais priekšmets bija algebra, taču studēt uzņēmējdarbību RTU viņa izvēlējās tāpēc, ka tur devās mācīties māsiņa. Un drīz vien saprata, ka izvēlēta profesija neiet pie sirds. Kādu laiku Laura strādāja bankā, tad aizgāja prom no šīs vides "sevi meklēt". "Atcerējos, ka vislabāk bērībā man patika grāmatas," stāstīja Laura Vinogradova.

Rakstīt viņa sāka ap trīsdesmit gadiem. Mācījās arī Literārās akadēmijas Prozas meistarklasē. Bija iestājusies arī Dzejas meistarklasē, bet to pameta: "Izlasīju Vizmas Belševicas Kopotos rakstus un sapratu, ka labāk neuzrakstīšu. Pārliecinošāk jutos prozā. Rakstīšanas procesā gribas ko jaunu."

Protams, bija jautājums, kā tiek rakstīti darbi. Izrādās, garstāsta "Upe" tapšanā ieguldīts liels pētniecisks darbs zvejniecībā. Laurai nācās izpētīt, kā uz kuģa jūtas zvejnieks, kā izpaužas viņa darbs, pat bija centusies saprast, kā zvejnieki kopj roku ādu utt.

Vai Laura plāno uzrakstīt romānu? "Liekas, ka romāns ir tas lielais darbs, uz ko tiekties. Bet lai to rakstītu, vai nu uzreiz jāņem dzimta, vai nu tas jāraksta ļoti izstiepti. Man nav intereses ne par vienu, ne otru variantu," atbildēja rakstniece.

Laura atzinās, ka jau kādu gadu viņa neko neraksta. "Es nezinu, varbūt neko neuzrakstīšu... Lai gan ir interesanta ideja, bet tur ir sarežģīti... Cilvēki man nevēlas atklāties. Neatklāšu, kam netieku klāt..." teica Laura Vinogradova.

Viņa ir gājusi arī 800 km garo Santjago ceļu (viens no slavenākajiem svētkojošumu maršrutiņiem Eiropā). "Man bija nenormāli daudz tulznu. Man patik iet, bet nevaru daudz iet, jo sāp potītes. Kāpēc man to vajadzēja? Gaidīju, ka būs brīnums, ka Santjago ceļš izdziedēs. Nenotika. Bet tas ir skaists brīdis, kad esi aizgājis līdz galam."

Jautāta par to, ko rakstniece pašlaik lasa pati, Laura Vinogradova teica, ka dēlam viņa lasa grāmatas par Hariju Poteru. Bet pati nesen ar lielu interesi izlasīja Lindas Nemieras "Rīgas raganas", Goli Taraghi "Citur. Granātābolu kundze un viņas dēli" un Taras Vestoveras "izglītota".

Tikšanās ar rakstnieci bija interesanta! Paldies!

PIRMĀ IZLASĪJA MAMMA

4. augustā Rēzeknes Centrālā bibliotēka rīkoja tikšanos ar rakstnieci, žurnālisti, žurnāla "Santa" redaktori Ivetu TROALIKU (projekta "Vārds. Autors. Lasītājs" ietvaros, ko atbalsta VKKF). Sarunu ar rakstnieci vadīja kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.

māns "Tūlit paliks labāk" saņēma Dzintara Soduma balvu.

Pirmām kārtām Iveta stāstīja par grāmatas tapšanu. Lai arī romāna lappusēs galvenās varones mamma ir farmaceite (arī autore mamma ir farmaceite), Iveta Troalika uzsvēra, ka viņa nav rakstījusi par attiecībām ar savu mammu, vien izmantojusi labi zināmo vidi – aptieku, farmaceita darbu. Romāna pirmās 30 lappuses viņa uzrakstīja Rakstnieku savienības rīkotajosursos, un pirmais cilvēks, kurš izlasīja viņas darbu, protams, bija mamma.

Iveta Troalika arī stāstīja gan par savu redaktora darbu "Santā", gan izdevumos "Ieva", "Ievas Veselība", "Pērle", kā top intervijas.

Kā medusmaize bija autore lasītais jaunā stāsta "Bize" fragments, kas radīja visiem lielu interesi. Izrādās, lai saprastu, vai uzrakstīts ir labi, vai nav kas jāpielabo, savs darbs ir jāizlasa skaļi, un tad uzreiz dzirdams valodas "negludums".

Arī septembrī bibliotēkā paredzēts tamlīdzīgs pasākums, sekosim sīkākai informācijai.

Aijas MIKELES-STRUŠELES foto

Iveta Troalika ir pērn iznākusis grāmatas "Tūlit paliks labāk" autore. Jāuzsver, grāmata bija Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas nominante, un šogad tā iekļauta Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas grāmatu izlasē (vecumgrupā "Vecāki"). Šogad ro-

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 63 (2022, 16. augusts), 8. lpp. (Pielikums "Kad dvēsele dzied" ; Nr. 55)

IR SVARĪGI SASŪKTIES IESPAIDUS

Ari septembrī Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā (RCB) notika VKKF īstenotā projekta "Vārds. Autors. Lasītājs" kārtējais pasākums, šoreiz lasītājiem ļaujot iepazīt rakstnieci Ingu Žoludi un viņas daiļradi. Šo tikšanos, tāpat kā iepriekšējās, vadīja kultūras žurnāliste Līga Piešīņa.

RCB direktore Ruta Suseja pastāstīja, ka Rēzeknes un Rēzeknes novada bibliotēkās vislasītākās Ingas Žoludes grāmatas ir "Pirmo reizi uz Zemes" un "1904. Melanholiskais valsis".

Inga Žolude publicējas kopš 2002. gada un ir sarakstījusi romānus "Silta zeme", "Sarkanie bērni", "Santa Biblia", "Materia botanica", "Vendenes lotospuķe", stāstu krājumus "Mierinājums Ādama kokam", "Stāsti", kā arī garstāstus "1904. Melanholiskais valsis" un "Livonijas debesis". 2020. gadā izdots pirmais darbs bērniem – "Pirmo reizi uz Zemes".

Rakstniece stāstīja, kā ir tapuši viņas darbi. Pie-

mēram, "1904. Melanholiskais valsis", kas vēsta par vienu gadu Emila Dārziņa dzīvē, sākotnēji nemaz nebija iecerēts kā grāmata. Sadarbībā ar komponistu Oskaru Herlinu šim stāstam tapis arī muzikāls pavadījums.

"Emils Dārziņš bija ciemojies vasārā pie rakstnieka un dzejnieka Jāņa Poruka. Un ko es zinu par Poruku? Neko! Tā nu papētīju arī Poruku," stāstīja Inga Žolude.

Viņai, tāpat kā daudziem citiem, Poruka vārds sākotnēji bija asociējies ar skolas laikā lasīto "Kauja pie Knipskas" un "Pērļu zvejnieks". Romānu "Vendenes lotospuķe" par Jāni Poruku (1871–1911) Inga Žolude rakstīja piecus gadus. Kā atzīst autore, tie bija aizraujoši pētījumi, turklāt materiāli romānam nākuši visos iespējamajos veidos. Klātesošie ar lielu interesi klausījās rakstnieces radošajos meklējumos un piedzīvojumos, rakstot šo grāmata.

Runājot par radošumu, rakstniece uzsvēra, ka "ir svarīgi sasūkties iespaidus". Piemēram, tas pats Poruks, kurš gadu bija nodzīvojis Drēzdenē, pēc tam rakstīja, ka tas ir bijis viņa vislaimīgākais laiks. Savukārt Inga Žolude sevi bagātināja, divus mēnešus nodzīvojot Parīzē, jo viņai bija piešķirta radošā stipendija.

Paldies bibliotēkai par brīnišķīgo pasākumu!

Aija MIKELE-STRUŠELE, "Latgales ūdensrozes" vadītāja Arvīda GLAUDAS foto

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 82 (2022, 21. oktobris), 6. lpp. (Pielikums "Kad dvēsele dzied"; Nr. 57)

TAUTĀ IEMĪLOTĀ RAKSTNIECE VIESOJĀS RĒZEKNĒ

Kopš rudens Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā ik mēnesi, pateicoties VKKF projektam "Vārds. Autors. Lasītājs", notiek tikšanās ar kādu latviešu rakstnieku. Oktobrī daudz lasītāju atnāca uz tikšanos ar tautā iemīloto rakstniecei Ingunu BAUERI. Sarunu vadīja kultūras žurnāliste Līga Piešiņa.

Inguna Bauere ir uzrakstījusi vairāk nekā 20 kultūrvēsturiskus, biogrāfiskus un dzimtas romānus. Starp pazīstamākajiem autores darbiem minami latviešu rakstniekiem un viņu dzīvesbiedrēm veltītie romāni – "Lizete. Dzejniekam lemtā" (biogrāfisks romāns par Kārļa Skalbes ģimeni), "Skolas Līze", "Ede, Pumpura sieva", "Piedod, Karoline!" (vēsturisks romāns par Ati Kronvaldu).

Literārajā devumā ietilpst arī vairākas lugas un lieluzvedumu scenāriji. Saņēmusi vairākus apbalvojumus literatūrā, tostarp Eduarda Veidenbauma literāro prēmiju (2013) un Egona Līva literāro prēmiju "Krasta ļaudis" (2013, abas par romānu "Piedod, Karoline!"). Nominēta LTV un Latvijas Radio gada balvai "Kilograms kultūras" (2018) par romānu "Palieku tev uzticams. Juris Neikens".

Ilgu laiku Inguna Bauere bija strādājusi skolā, bet kopš 2011. gada pārnēmusi pievēršas rakstniecībai.

Pasākumā rakstniece aizrautīgi stāstīja, kā top romāni, kā atnāk idejas jauniem darbiem. Izrādās, daudzreiz cilvēki paši nesuši kaut kādus vēsturiskus materiālus vai aicinājuši rakstīt par kādu personību. Ingunai Bauerei izdodas izcili atainot vēsturisku personību dzīvi, parādīt vēsturisko fonu, izmantojot konkrētam laikmetam raksturīgo valodu.

Tāpat sarunas aizvija arī par dzīves realitāti, par mūsdienu literatūru. Izrādās, Ingunu Baueri, tāpat kā daudzus radošus cilvēkus, ir ietekmējis karš Ukrainā. Viņa atzinās, ka kopš šī gada 24. februāra viņa nav neko uzrakstījusi... Taču viss sliktais ar laiku pāriet, un nākotnē gaidīsim jaunus autores darbus.

Bet tikmēr bibliotēkas plaucītā var izvēlēties kādu romānu un ļauties lasīšanai!

Aija MIKELE-STRUŠĒLE
RCB foto

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 90 (2022, 17. novembris), 7. lpp. (Pielikums "Kad dvēsele dzied"; Nr. 58)

PADARĪTĀ DARBA SAJŪTA

Novembra vidū Rēzeknes Centrālās bibliotēkas lasītavā notika VKKF projekta "Vārds. Autors. Lasītājs" noslēdzošā daļa – ar lasītājiem tikās rakstnieks Māris BĒRZIŅŠ.

Māris Bērziņš ir vairāku darbu autors – ir izdots romāns "Erika Trauma sapnis" (2003), isprozas krājums "Gūtenmorgens" (2007, atkārtots izdevums 2009), bērnu grāmata "Resnais svešinieks", "Izēlējies. Trīs lugas" (2009), romāns "Titāna skrūves" (2011), stāsti "Laika pavēlnieki" (2011), "Sveiks, Dzintar Mihail!" (2013), vēsturisks romāns "Svina garša" (2015), par ko iegūta Dzintara Soduma balva un Literatūras gada balva par labāko prozas darbu, "Aizliegtais pianīns" (2019), "Nākotnes kalējs" (2021). Kopš 2007. gada Māris Bērziņš ir Rakstnieku savienības biedrs. 2015. gadā rakstnieks saņēmis Baltijas Asamblejas balvu literatūrā.

Sarunu ar rakstnieku vadīja kultūras žurnāliste un eksperte Liega Plešiņa. Lasītājiem piedāvājam nelielu ieskatu no šīs sarunas.

Liega Plešiņa: – Vai tev rakstīšana ir patvērumis?

Māris Bērziņš: – Jā, ir, bet par to neesmu īpaši domājis. Zinu, ka klidīšu citā pasaulē, kur nav rūpju, kur var priecīgāk padzīvoties. Lasot grāmatu, arī esi citā pasaulē, un uz to laiku visas problēmas aizpeld prom.

L. P.: – Ja raksti, ja esi izplānojis, ka rakstīsi trīs stundas no vietas, vai var pārtraukt šo procesu tā uzreiz?

M. B.: – Mani grūtāk piedabūt pie rakstīšanas. Ja būtu atradis nodarbošanos, kas aizrauj vairāk, nerakstītu vispār. Bet ir tā padarītā darba sajūta, kad esi uzrakstījis, tāpat kā padarot fizisku darbu. Rakstot romānu, ir jāpiespiežas, bet, kad iesāc, – aiziet. Jā, negribas, ķeras, neiet, bet ir jāsāk rakstīt. Deviņos desmit no rīta sāk rakstīt, bet jau ap diviem esi izsmēlis enerģiju. Tad jāiet staigāt vai skriet. Vakara pārlasi, un tā tā diena pavadīta. Man vairāk patīk prātot, izdomāt, bet apstēties un rakstīt – mokoši. Pašiedvesmai ir liela nozīme.

Esmu veicis dažādus darbus – pavāra, krāsotāja, iestāžu vadītāja, biju Valsts Kultūrkapitāla fonda direktors. Ja darbā kas nepatīk, jātrod kas pozitīvs, tad var noskaņoties uz darbu.

Rakstīšanu vairāk cenšos uztvert kā rotaļu: te visādi varu izdarīties. Ja vien tas nav tematisks pasūtījuma darbs. Ja rakstu stāstu, romānu, visu ko izmēģinu,

daudz kas paliek aiz kadra. Līdzīgi kā bērns darbojas ar konstruktoru, būvējot māju. Mani bērns nav pazudis. Plus ar to var nopelnīt naudu un iepriecināt citus. Sieva arī uzraksta kādu dzejoļu, bet viņa to liek atvilktņē, citiem parādīt nav vajadzības. Bet man – jāparāda citiem.

L. P.: – Est sācis rakstīt pēc četrdesmit. Tagad nestrādā algotu darbu. Kāpēc tā? Nevarēji atrast?

M. B.: – Nestrādāju jau 14 gadus. Bija situācija: 2011. gadā, kad kultūras ministre bija Sarmīte Ēlerte, viņa aicināja mani strādāt uz Kultūras ministriju. Man pietika nedēļas. Ko es te daru? Kaut kādi papīri, ej uz Saeimas komisiju sēdēm, kur beigās neko nevar pieņemt, nekāda gandarījuma. Bet mājās uzraksti dienā varbūt puslapu, un ir gandarījums. Tāpēc ir viegli sēdēt mājās un rakstīt. Esmu parūpējies par finansiālo nodrošinājumu, jo literārie ienāku-

mi ir neregulāri, neregulāri. Un tad pastāv risks pāriet no radošā uz amatniecību.

Rakstniekam nevajag daudz – dienā trīs reizes ēdienu un istabiņu. Drēbes var nopirkt *humpālās*.

L. P.: – Par ko rakstnieki rakstītu, ja viņi dzīvotu vienā istabīnā, neizejot ārā?

M. B.: – Es tādā režīmā dzīvoju.

L. P.: – Ir jābūt iepriekšējai dzīves pieredzei.

M. B.: – Bet ir arī jauni literāti ar savu pieredzi. Tāpat kaut kur dzīvē grozītos, viela rakstīšanai rastos. Te ir par drošības sajūtu – istabiņa, ēdiens... Ja jādoma par piepelnīšanos, tad rakstīšana... Ja es nebūtu parūpējies par finansiālo nodrošinājumu, nevarētu rakstīt. Zinu, ka ir autori, kuri neraksta, jo strādā, lai nopelnītu iztikai. Valsts Kultūrkapitāla fonds arī nevar daudz iedot. Bet cilvēkam vajag iztikšanai. Tā arī aiziet no literatūras.

L. P.: – Bet, dzīvojot istabīnā, nav garantijas, ka taps darbs, kas teies vēsturei.

M. B.: – Nav garantijas.

L. P.: – Kad lasu tavus tekstus, tie rādīti lasās. Znu, ka tos sev nolasi skaļi.

M. B.: – To atklāju sen, kādos prozas lasījumos. Sāku lasīt – ķeras. Sapratu, ka, izlasot skaļi, atklājas nepilnības. Tas palīdz noslīpēt tekstus.

L. P.: – Kas jauns top?

M. B.: – Rakstu par Dziesmu svētkiem no 1870. gada līdz mūsdienām, nelielus gabaliņus, pastāstīšus. Nākotnē vēlos uzrakstīt jauniešiem, īstenībā sev par 70. gadiem, kad biju jauns. Tad vēl par pēcnāves dzīvi, bet nezinu, kas sanāks.

Tāpat tika runāts par grāmatas "Nākotnes kalējs" rakstīšanu un tās galveno varoni Villi Lāci, par Māra Bērziņa sadarbību ar teātri, par varoņu prototipiem, kā arī rakstnieks atbildēja uz jautājumiem.

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Suseja pastāstīja, ka saskaņā ar elektroniskā kataloga statistiku Māra Bērziņa grāmatas Rēzeknes un Rēzeknes novada bibliotēkās izsniegtas 737 reizes. Visvairāk lasīts romāns "Aizliegtais pianīns" (grāmata izsniegta 173 reizes), "Gūtenmorgens" (107 reizes) un "Nākotnes kalējs" (60 reizes). Tikšanās pasākumi ar rakstniekiem ir ļoti interesanti un izziņoši!

Aija MIKELE-STRUŠELE
AUTORES foto

Rēzeknē notika stāstnieku festivāls

Šoreiz pievērsa uzmanību ādas apstrādes meistarū amatam

5. un 6. augustā Rēzeknē notika VII Latgales stāstnieku festivāls «Omotu stuosti», pulcējot stāstniekus no visiem Latvijas novadiem. Šoreiz tika pievēsta uzmanība ādas apstrādes meistarū amatam, klausoties stāstos, vērojot, kā noris ādas apstrādes process un cik plašas ādas iz-

strādājumu pielietošanas iespējas ir mūsu sadzīvē.

Pirmajā festivāla dienā dalībnieki noklausījās etnomuzikologa Valda Muktupāvela lekciju par mūzikas instrumentiem, darinātiem no ādas. Lekcijā bija iespēja klausīties mūzikas instrumentus klātienē V. Muktupāvela izpildī-

jumā. Bubyņa meistarklasē ar Zani Dukalsku dalībnieki apguva bubyņa spēlēšanas pamatiemaņas, bet viesmīlīgā «Apkalnmāju» saimniece Irēna Baufale stāstīja par ādas izmantošanu zirglietu, somu, jostu u.c. lietu darināšanu. Klātesošie iemēģināja roku ādas piekariņu izgatavošanā.

Centrālais festivāla pasākums – Lielais stāstu vakars «Vakardīns nabadzeisi, nu reitdīns naaizbieg-sil» ar folkloras kopu «Vīteri» (vadītāja Sandra Stare) notika Rēzeknes pilskalna pakājē, un tajā bija iespēja dzirdēt stāstniekus no dažādiem Latvijas novadiem – atšķirīgus dialektus un plašu stāstu spektru. Latgali šajā festivālā pārstāvēja stāstnieces Anita Graudiņa (pseudonīms Plōciņu Mase), Vilhelmīne Jakimova, pirmoreiz stāstnieces lomā iejutās Meldra Gailāne. Festivāla otrā diena sākās ar

Modināmajiem stāstiem Rēzeknes bērnu bibliotēkā, kur bērnus «pamodināja» stāstnieki Guntis Pakalns, Vilhelmīne Jakimova, Sandra Kazimiraite-Egšīte, Meldra Gailāne un viņas meitiņa Irbe Bārbala. Savukārt Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā aizrautīgais Andris Kačkāns, meistars ar lielu pieredzi apavu darināšanā, stāstīja par ādas apstrādi, apavu darināšanu un rādīja pastalu izgatavošanas procesu. Nodarbībā «24 stupdis latgalīšs» Latgales Kultūrvēstures muzeja pedagoge Renāte Ničiporčika festivāla dalībniekiem ļāva iejusties latgalieša «ādā», izdzīvojot četru gadalaiku norises dabā un ikdienā. Nelielajā ekskursijā TAC gides Guntas Grabustes vadībā tika iepazīta senā un mūsdienu Rēzekne.

Festivāls noslēdzās Latgales Kultūrvēstures muzejā ar izvērtē-

šanu un stafetes nodošanu nākamajam festivāla rīkotājiem – Augšdaugavas novadam. VII Latgales stāstnieku festivālu «Omotu stuosti» rīkoja Rēzeknes Centrālā bibliotēka ar Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF), Rēzeknes valstspilsētas domes (PA «Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs») un Latvijas Stāstnieku asociācijas finansālu atbalstu. Festivāla rīkotāji īpašu paldies saka sadarbības partneriem – ARPC «Zeimuļs» (Svetlanai Deņisovai), Priču Galvenajai bibliotēkai, Rēzeknes tehnikumam, kuru praktiskā palīdzība festivāla norisē bija nenovērtējama. «Stāstiet stāstus kopienā, ģimenē, viens otram! Kā saka folkloras pētnieks, filologs doktors un aizrautīgs stāstnieks Guntis Pakalns: «Iemācīties stāstīt stāstus var – STĀSTOT!»» norāda RCB direktore Ruta Suseja.

Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 31 (2022, 12. augusts), 5. lpp.

“VODOGRAJ” UKRAINAS ATBALSTAM

**26. aprīlī plkst. 16.00
Rēzeknes Centrālajā
bibliotēkā (3. stāvā) Uk-
rainas tautas atbalstam
notiks Rēzeknes ukrai-
nu vokālā ansambla
“Vodograj” (vadītāja
Tatjana Orlova) kon-
certs.**

**Laipni gaidīti visi inte-
resenti!**

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 31 (2022, 22. aprīlis), 10. lpp.

Ukrainu atbalstot, Rēzeknes bibliotēkas piedāvā!

Rēzeknes Centrālā bibliotēka (RCB) un filiāles piedāvā patvēruma meklētājiem no Ukrainas: grāmatu, preses izdevumu izmantošanu uz vietas bibliotēkā, konsultāciju un uzziņu sniegšanu, konsultācijas elektroniskās informācijas meklēšanā, pieeju elektroniskajām datubāzēm, datoru un interneta (arī bezvadu) izmantošanu, RCB abonēto datubāžu izmantošanu, kserokopiju izgatavošanu (no bibliotēkas krājuma materiāliem), skenēšanu, datorizdrukas u.c. Rēzeknes pilsētas bibliotēkas piedāvā arī akcijā «No sirds uz sirdi» ziedotās grāmatas latviešu, krievu, angļu valodā, periodiskos izdevumus un galda spēles (līdzņemšanai).

RCB, 2. bibliotēka un Bērnu bibliotēka atsaucās akcijai «Saulespuķes vienotai Eiropai kopā ar Ukrainu». Akcijas ietvaros ikviens cilvēks, organizācija un darba kolektīvs tika aicināti sēt saulespuķes un stādīņus lolot.

Ukrainas tautas atbalstam Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā (3. stāvā) 26. aprīlī notika Rēzeknes ukraiņu vokālā ansambļa «Vodograj» koncerts.

Rēzeknes pilsētas 2. bibliotēka sadarbībā ar Rēzeknes valstspilsētas domes pārvaldes Sociālo dienestu organizēja labdarības akciju ukraiņu patvēruma meklētājiem «Pasniedz roku!» Akcijas laikā iedzīvotāji tika aicināti ziedot kancelejas preces. Akcija noritēja no 11. aprīļa līdz 11. maijam.

RCB izstrādāja arī pakalpojumu bukletu ukraiņu valodā. Bukleti un informācija tiek izvietota arī vietās, kur dzīvo ukraiņu bēgļi.

Rēzeknes Bērnu bibliotēkā un 2. bibliotēkā pieejamas izdevniecībā «Видавництво Старого Лева» izdotās grāmatas bērniem ukraiņu valodā. Ar izdevniecības «Liels un mazs» starpniecību tās pieejamas Latvijā Ukrainas bēgļu bērnu vajadzībām. Aicinām informēt Rēzeknē un novadā mītošās ukraiņu ģimenes par iespēju lasīt bērniem grāmatas dzimtajā valodā.

No 1. līdz 30. jūnijam Rēzeknes Centrālās bibliotēkas 2. stāvā būs skatāma Marijas Teteres izšūto gleznu izstāde «Adatiņa dabu rada». Rokdarbniece dzimusi Ukrainā, Černovicas apgabala Kostincos. Bērniību un skolas gadus aizvadījusi dzimtajā Ukrainā. Dzīvot uz Latviju pārcēlusies 1990. gadā. Pašlaik dzīvo Stojerovā. (Sagatavoja Zigrīda Gorsvāne, RCB direktores vietniece.).

Sagatavēja Skaldriete Svīkša.

Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 19 (2022, 13. maijs), 9. lpp.

IZMANTOJIET DATU BĀZES!

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas (RCB) un tās filiālbibliotēku lietotājiem ir iespēja saņemt autorizācijas datus bibliotēkas abonēto datu bāzu izmantošanai attālināti.

Attālināti bez maksas izmantojamās tiešsaistes datu bāzes: **Letonika.lv** (digitāls zinību resurss – ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā, uzticams avots ar plašu informāciju par Latviju. Letonikā ikviens interesents var brīvpieejā lasīt arī virkni latviešu literatūras klasikas darbu); **eBook Public Library Collection** (EBSCO) (universāla pilntekstu datu bāze angļu valodā. Aptver vairākus tūkstošus pilno tekstu žurnālu, laikrakstu, uzziņu izdevumu un citu informācijas avotu materiālu par visdažādākajiem tematiem. Kolekcija piedāvā gan populāru pieaugušo un jauniešu daiļliteratūru, gan

plašu izglītojošās literatūras klāstu); **Britannica** (universāla daudznozaru enciklopēdiju publikāciju datu bāze, kurā apkopota droša un uzticama informācija visām vecuma grupām); **3TD e-grāmatu bibliotēka** (latviešu valodā izdotu e-grāmatu datu bāze, kas laika gaitā tiek papildināta ar jauniem izdevumiem, sadarbojoties ar vairākām izdevniecībām. Pakalpojums “3td e-GRĀMATU bibliotēka” ir pieejams tikai reģistrētiem bibliotēku lasītājiem, kuri bibliotēkā ir paņēmuši autorizācijas datus bibliotēkas e-katalogam).

Autorizācijas dati iegūstami, sazinoties ar bibliotēku. Lasīt ir stilīgi!

Bibliotēku kontaktinformācija:

Rēzeknes Centrālā bibliotēka (tālrunis – 64622061, e-pasts: rezcb@rezeknesbiblioteka.lv);

Rēzeknes 2. bibliotēka (tālrunis – 64632723, e-pasts: rez2b@rezeknesbiblioteka.lv);

Rēzeknes Bērnu bibliotēka (tālrunis – 64623069, e-pasts: rezbb@rezeknesbiblioteka.lv).

RCB direktores vietniece Zigrīda GORSVĀNE

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 39 (2022, 20. maijs), 3. lpp.

PATEICOTIES PROJEKTAM, IEPIRKTAS GRĀMATAS

Trešo gadu pēc kārtas tiek īstenots projekts "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām". Projekta mērķis ir atbalstīt grāmatniecības nozari un pastarpināti grāmatu autorus, tulkotājus un ilustratorus, kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar kvalitatīviem pēdējo gadu izdevumiem un nodrošināt tiem plašāku Latvijas iedzīvotāju pieejamību. Programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstrādāta un realizēta programma, ko finansē Latvijas Republikas Kultūras ministrija.

Saskaņā ar programmas nolikumu šogad programma tiek īstenota divas reizes. Līdz 25. martam izdevēji iesniedza no 2021. gada augusta līdz 2022. gada februārim izdoto grāmatu sarakstus. Savukārt līdz 25. augustam tiks iesniegti no 2022. gada marta līdz augustam izdoto grāmatu saraksti.

Programmas līdzekļi tika un tiks izlietoti izdevēju pieteikto un ekspertu izvērtēto latviešu oriģinālās literatūras darbu, nozīmīgas nozaru literatūras, augstvērtīgu, kultūrvēsturiski nozīmīgu daļi literatūras un nozaru literatūras tulkojumu, tostarp starptautiska līmeņa literatūras balvas ieguvušu vai nominētu izdevumu iepirkšanai.

Turpinājumā Rēzeknes Centrālās bibliotēkas programmas pirmā posma ietvaros izvēlēto un iegūto grāmatu apskats.

Grāmata **"Ko domā mans pusaudzis?"** ir praktiskā bērnu psiholoģija mūsdienīgiem vecā-

kiem. Šajā padomu grāmatā par pusaudžu audzināšanu autore Tānita Kerija, izmantojot jaunākos zinātnes pētījumus par šo attīstības posmu, izskaidro pusaudžu uzvedību un sniedz ieteikumus, kā dažādās situācijās vecākiem vislabāk rīkoties.

Izglītības vadības maģistra un vairāku grāmatu autora Indara Kraža grāmatā **"Oratora meistarība"** apkopotas lietderīgas atziņas, kas noderēs, pilnveidojoties un kļūstot par aizvien kompetentāku publisko runātāju.

Izdevumā **"Ievads runas un rakstu kultūrā"** apkopota būtiskākā teorētiskā informācija par aktuāliem latviešu runas un rakstu kultūras jautājumiem, ievietoti vingrinājumi, pašpārbaudes un patstāvīgie darbi valodas kompetences izkopšanai. Studiju materiāli paredzēti topošajiem skolotājiem, lai varētu kvalitatīvi īstenot mācību saturu atbilstoši projektā **"Skola 2030"** izstrādāto standartu prasībām. Grāmatas auto-

res Dace Markus un Anna Vulāne ir Latvijas Universitātes un Liepājas Universitātes docētājas.

Jaunā mācību palīgizdevējā **"Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā"** galvenais mērķis ir sniegt iespējami vispusīgu un objektīvu skaidrojumu par cilvēktiesībām, kā arī aizsardzības mehānismiem gan starptautisko, gan nacionālo tiesību ietvarā. Grāmatas autori ir: Anhelita Kamenska, Mārtiņš Mijs, Alla Spale, Ineta Tāre un Ineta Ziemeļe.

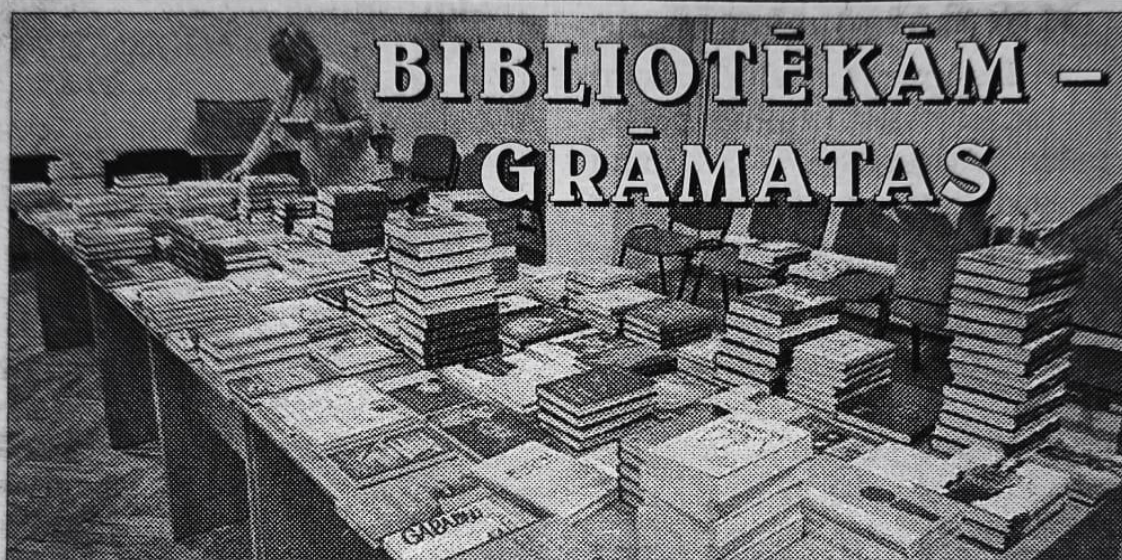
Ulda Krastiņa un Valentijas Liholajas grāmatā **"Krimināllikuma komentāri: otrā daļa"** komentēta Krimināllikuma IX–XVII nodaļa, tas ir, 71.–174.pants. Kopš iepriekšējā izdevuma nākšanas klajā šajās Krimināllikuma nodaļās notikušas vairākas izmaiņas.

Dailliteratūras krājumu papildina Maijas Krekles biogrāfisks romāns **"Atraitnes dēls. Plūdoņa jūtas un dziņas"**, kurā no jauna atklātas latviešu romantisma dzejas dižgara Viļa Plūdoņa dzīves maz zināmas jaunības laika lappuses, kurās, izrādās, lielu lomu spēlējušas viņa dzīves sievietes.

Franču rakstnieka Mišela Velbeka **"Serotonīns"** ir sarkastisks, biedējošs, jautrs, neķītrs, aizvainojošs un politnekorekts romāns par norietu, ko piedzīvo Eiropa, Rietumu civilizācija un cilvēce kopumā.

Laiipni gaidām bibliotēkā!

Zita GORSVĀNE,
Rēzeknes Centrālās
bibliotēkas
Abonementa nodaļas
vadītāja

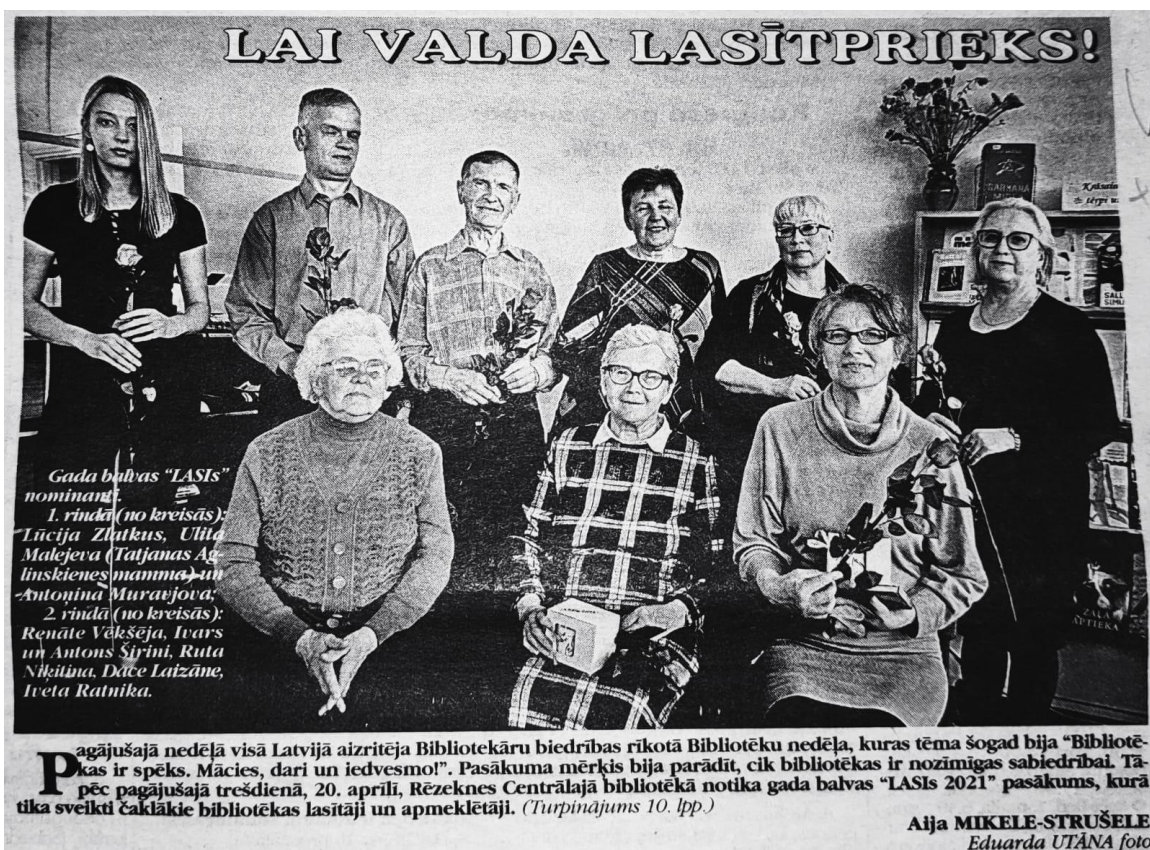
Pēc Kultūras ministrijas izstrādātā rīcības plāna tika īstenots projekta "Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām 2022" otrais posms, kura mērķis ir gan atbalstīt krīzes skarto grāmatniecības nozari, gan kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem. Šo grāmatu iepirkumu visām Latvijas publiskajām bibliotēkām administrē Latvijas Nacionālā bibliotēka, kas sadarbībā ar bibliotēku, literatūras un grāmatizdevēju jomas ekspertiem sagatavoja iepērkamo grāmatu sarakstu.

Rēzeknes reģiona publiskajās bibliotēkās nonāks 407 grāmatas par kopējo summu 4273 eiro. Tās saņēma trīs Rēzeknes pilsētas un 29 Rēzeknes reģiona publiskās bibliotēkas, kurās tas būs ļoti nozīmīgs pienesums. Rēzeknes Centrālā bibliotēka saņēma 11 grāmatas 132 eiro vērtībā, Rēzeknes 2. bibliotēka – 11 grāmatas 134 eiro vērtībā, bet Rēzeknes Bērnu bibliotēka – 16 grāmatas 134 eiro vērtībā. Rēzeknes reģiona bibliotēkas saņēma 369 grāmatas 3873 eiro vērtībā.

Lai grāmatas nonāktu pie lasītāja, ir paveikts apjomīgs darbs. Paldies Latvijas Nacionālās bibliotēkas speciālistiem par projekta organizēšanu un koordinēšanu! Pateicamies Rēzeknes novada pašvaldībai par transporta nodrošinājumu, paldies mūsu palīgiem par grāmatu saņemšanu bibliotēkā!

Uz tikšanos bibliotēkā! Lasīt ir stilīgi!

Zigrīda GORSVĀNE,
RCB direktores vietniece

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 32 (2022, 26. aprīlis), [1.], 10. lpp.

LAI VALDA LASĪTPRIEKŠ!

(Turpinājums. Sākums 1. lpp.)

"Bibliotēkās satiekas jaunās un pārbaudītās vērtības, tradīcijas un inovācijas, paaudzes. Šodien sakām lielu paldies, godinām un no sirds lepojamies ar mūsu bibliotēkas lasītājiem, apmeklētājiem, kuri bijuši un joprojām ir uzticīgi bibliotēkai un vērtībām. Lai vairojas lasītāre un lasītāprieks!" tā visus uzrunāja RCB direktore Ruta Suseja.

RCB gada balva "LASis 2021" tika pasniegta vairākās nominācijās. Balvu nominācijā "Aktīvais bibliotēkas dalībnieks" saņēma **Ruta Nikitina**; "Kreatīvais bibliotēkas palīgs" – **Renārs Susejs**; "Jaunietis bibliotēkā" – **Renāte Vekšēja**; "Aktīvais tiešsaistes pasākumu dalībnieks" – **Iveta Ratnika**; "Čaklākais datorlietotājs" – **Antoņina Muravjova**; "Zinošākais e-pakalpojumu izmantotājs" – **Dace Laizāne**; "Ģimene bibliotēkā" – **Antons Širins un Ivars Širins** (tēvs un dēls); "Čaklākais periodikas lasītājs" – **Lūcija Zlatkus** (izlasīja 268 žurnālus); "Čaklākais grāmatu lasītājs" – **Tatjana Aglinskene** (pērn viņa izlasīja 236 grāmatas!).

Ar muzikāliem priekšnesumiem

pasākumu kuplināja akordeonists Vladimir Morozovs (*attēla*) un Inga Kaļva-Miņina.

Bibliotēkāres bija arī sagatavojušas pērn Centrālajā bibliotēkā lasītāko grāmatu un žurnālu statistiku.

"Noskatos vakarā ziņas un tad grāmatu lasu līdz pulksten diviem naktī," tā teica kāda pasākuma apmeklētāja, norādot, ka grāmata ir vislabākais nomierinošais līdzeklis mūsdienās. Jo grāmata gluži kā lidmašīna cilvēku aizved citā pasaulē.

Lasisim grāmatas!

Aija MIKELE-STRUŠELE

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 32 (2022, 26. aprīlis), [1.], 10. lpp.

Pasniegta Rēzeknes Centrālās bibliotēkas gada balva «LASIs 2021»

Balvas pasniegtas deviņās nominācijās

Bibliotēku nedēļas laikā, 20. aprīlī, Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā (RCB) gada balvas «LASIs 2021» pasniegšanas pasākumā tika godināti čaklākie un aktīvākie lasītāji. Bibliotēka pateicās uzticīgajiem bibliotēkas apmeklētājiem, aktīvākajiem interneta lietotājiem un aktīvākajām ģimenēm. Šogad balvas tika pasniegtas deviņās nominācijās.

Nominācijas «Čaklākais grāmatu lasītājs» uzvarētāja ir Tatjana Aglinskiene (izsniegtas 236 grāmatas); nominācijas «Čaklākais periodikas lasītājs» uzvarētāja – Lūcija Zlatkus (izsniegti 268 periodiskie izdevumi); nominācijā «Ģimene bibliotēkā» uzvarēja Širinu ģimene (Antons un Ivars); nominācijas «Zinošākais e-pakalpojumu izmantotājs» uzvarētāja – Dace Laizāne; nominācijā «Čaklākais datorlietotājs» uzvarēja Antoņina Muravjova. Savukārt nominācijas «Aktīvākais tiešsaistes pasākumu dalībnieks» uzvarētāja ir Iveta Ratnika; nominācijā «Jauniešu bibliotēkā» uzvarēja Renāte Vēkšēja; nominācijas «Kreatīvākais bibliotēkas palīgs» uzvarētājs – Renārs Susejs un nominācijā «Aktīvākais bibliotēkas konkursa dalībnieks» – Ruta Nīkitina.

Pasākuma apmeklētāji varēja uzzināt,

kuras 10 grāmatas un kuri 10 periodiskie izdevumi Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā bija populārākie 2021. gadā. Pasākumu muzikāli un literāri kuplināja Inga Kalva-Miņina, kura tāpat ir aktīva grāmatu lasītāja un arī pati nodarbojas ar literāro jaunradi. Ingas smaidis un izjustais dziedājums aizkustināja visu klausītāju sirdis. Pateicamies par atsaucību, par brīnišķīgo izpildījumu akordeonistam Vladimiram Morozovam, kā zināms, akordeons – tā ir daudz balsīga burvība!

«Bibliotēka pateicas lasītājiem par uzticību daudzu gadu garumā un siltajiem vārdiem, paldies par patieso interesi par grāmatām un lasīšanu. Mēs priecājamies un lepojamies kopā ar jums! Lasīt ir stilīgi! Nāciet uz bibliotēku!» aicina Rēzeknes Centrālās bibliotēkas direktores vietniece Zīgrīda Gorsvāne.

Vietējā Latgales Avīze. - Nr. 17 (2022, 29. aprīlis), 5. lpp.

JAUNIEŠIEM – “PERSONĪBA”

Rīt, 26. oktobrī, plkst. 15.00 Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā notiks nodarbības jauniešiem “Personība”, kur tiks sniegta informācija par Latvijā pazīstamām, godājamām latviešu un mazākumtautību (MT) izcelsmes personībām, kuras ir sniegušas vērtīgu ieguldījumu Latvijai kultūras jomā.

Izzinošās nodarbības jauniešiem “Personība” ir Rēzeknes valstspilsētas pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs” projekta “Varam kopā!” pasākums. Projekta mērķis ir iesaistīt Rēzeknes pilsētas un novada latviešu un Latvijas mazākumtautību jauniešus kopīgā darbībā, kas sekmētu etnisko grupu līdzdalību pilsoniskās sabiedrības veidošanā un veicinātu piederības sajūtu Latvijai.

Nodarbības dalībniekiem ļaus paplašināt zināšanas par ietekmī-

gām latviešu un MT izcelsmes personām Latvijas kultūrtelpā, veicināt latviešu un Latvijas MT jauniešu prasmes spriest un izdarīt secinājumus, kā arī sekmēs latviešu un Latvijas MT jauniešu līdzdalību pilsoniskās sabiedrības veidošanā.

Pasākuma mērķa grupa – jaunieši no 13 līdz 19 gadiem.

Aicinām jauniešus būt aktīviem un piedalīties pasākumā!

**Ilona GIRUCKA,
Rēzeknes Centrālās
bibliotēkas
vecākā bibliogrāfe**

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 83 (2022, 25. oktobris), 10. lpp.

TAS BIJA TIK MĪĻI!

Pirmdien,
14. februārī,
Valentīndie-
nā, Rēzeknes
Centrālā bib-
liotēka aici-
nāja lasītājus
uz “randiņu”
ar noslēpu-
maino grā-
matu.

Šis noslē-
pumainās grā-
matas bija iesaiņotas sarkanā sirsni-
ņu papīrā un saliktas stendā. Tik vien
tā norāde, ka iesaiņotā grāmata ir lat-
viešu vai krievu valodā. Bet kāda?
Skaidrs bija tikai viens – lasāmvie-
la būs par mīlestību.

Vēl lielāks pārsteigums bija mā-
jās, kad, izsaiņojot šo noslēpumai-
no grāmatu, atklājās arī dāvana. Tā
bija šokolādes sirsniņa un kolosāls
koka lineāls! Tas bija tik mīļi!

Paldies bibliotēkas darbiniecēm
par šo pārsteigumu! Bija ļoti patīka-
mi! Arī grāmata vēl nebija lasīta.

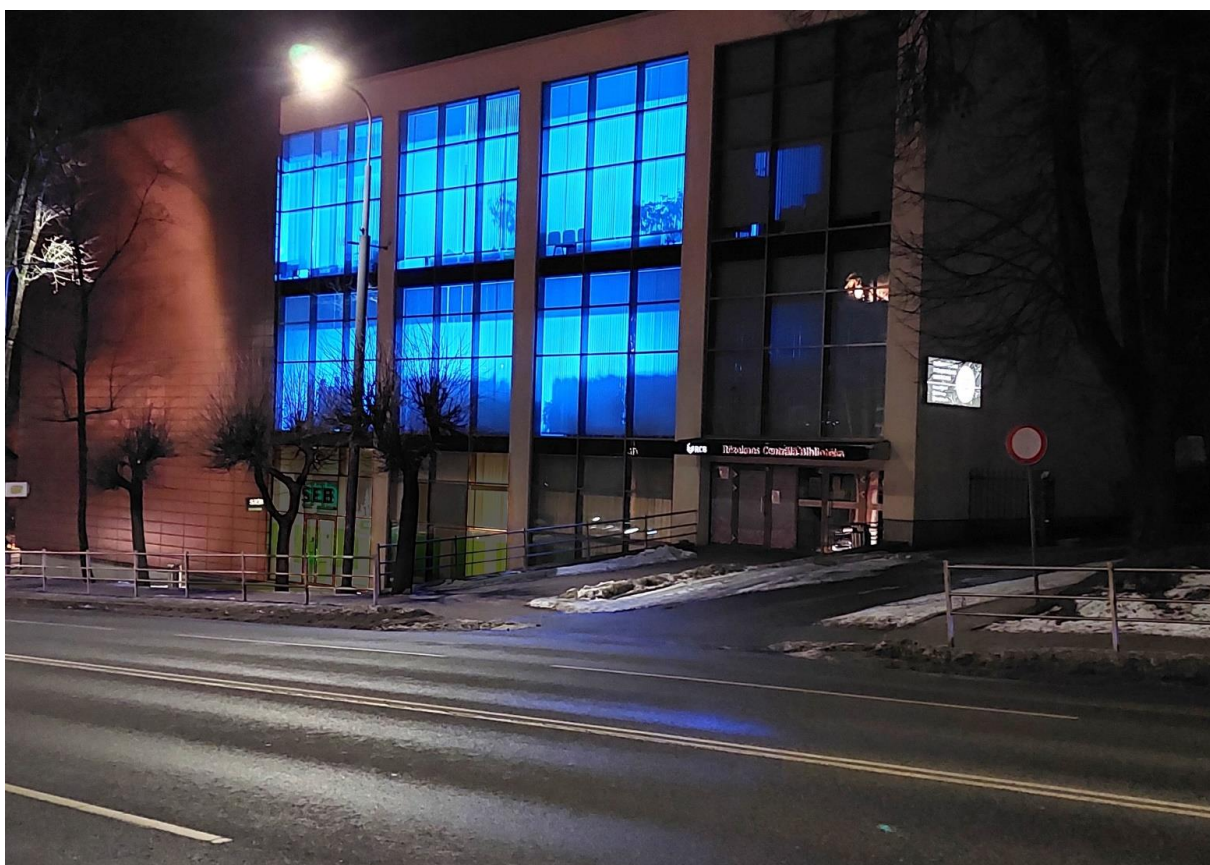
Lasītāja

Rēzeknes Vēstis. - Nr. 14 (2022, 18. februāris), 8. lpp.

FOTOMIRKĻI

RCB logu izgaismojums

■ ■ ■ Izgaismošanas akcija “Esot vienoti, esam stipri” ■ ■ ■

Par godu Reto slimību dienai, ko pasaulē atzīmēja 2022. gada 28. februārī, Latvijā no 26. februāra līdz 28. februārim notika izgaismošanas akcija “Esot vienoti, esam stipri”.

Laika posmā no 2022. gada 26. līdz 28. februārim stundās no plkst. 18.00 līdz 07.00 Rēzeknes Centrālā bibliotēkas logi tika izgaismoti debess zilā – cerību krāsā.

Akcijas mērķis ir atbalstīt cilvēkus ar retām slimībām un izteikt pateicību viņu tuviniekiem un visiem medīkiem, kuru pārziņā ir cilvēki ar retām slimībām, par neatlaidību, izturību un drosmi.

[#RareDiseaseDay#LightUpforRare](#) [#IededzGaismuparRetajiem#retasslimības](#)

Bibliotēku nedēļā Rēzeknes Centrālā bibliotēka iekrāsojas rozā

#BibliotēkuNedēļa2022 #krāsudienas2022 #bibliotekārs #LatgalesCentrālāBibliotēka

Piedalīšanās Libday 2022

#LibdayLV_2022

Piedalīšanās sociālo tīklu rubrikā "Ko dara bibliotekārs?"

#bibliotēkuportāls #kodarabibliotekārs

KO DARA BIBLIOTEKĀRS?

KO DARA BIBLIOTEKĀRS?

KO DARA
BIBLIOTEKĀRS?

KO DARA
BIBLIOTEKĀRS?

Dalība Rēzeknes iestāžu un organizāciju svētku gājienā "Ielūdz Rēzekne!"

Dalība akcijā “Saulespuķes vienotai Eiropai kopā ar Ukrainu”

#UkrainaEiropā, #SaulespuķesUkrainai #VienotiEiropā

Krēslas stundas lasījumi

[#nordisklitt22](#)

VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti”

VII Latgales stāstnieku festivāls “Omotu stuosti” 5. – 6. augusts

Šogad Latgales stāstnieku festivālā godā tiek celts ādas apstrādes meistara amats.

PUBLISKO PASĀKUMU PROGRAMMA

5. augusts, pl. 14.00	Festivāla atklāšana	Rēzeknes Centrālā bibliotēka, Atbrīvošanas aleja 81 3. stāvā
5. augusts, pl. 14.15	“Dūdas, bungas, pātadziņa: tautas mūzikas instrumenti un āda kā izejmateriāls” Valda Muktupāvela lekcija	Rēzeknes Centrālā bibliotēka, Atbrīvošanas aleja 81 3. stāvā
5. augusts, pl. 15.00	Bubyna meistarklase ar Zani Dukaļsku	Rēzeknes Centrālā bibliotēka, Atbrīvošanas aleja 81 3. stāvā
5. augusts, pl. 19.30	Lielais stāstu vakars “Vakardīnys nadadzeisi, nu reitdīnys naaizbiegsi!” ar folkloras kopu “Vīteri”	Pie ARPC “Zeimuls” (Austros koka laukums), Krosta iela 31 (Gatavo galdus – Rēzeknes Centrālā bibliotēka, Atbrīvošanas aleja 81, 3. stāvā)
6. augusts, pl. 9.00	Bērnu un jauniešu rīts ar modināmajiem stāstiem un stāstniekiem Gunti Pakalnu un Vilhelmīni Jakimovu	Rēzeknes Bērnu bibliotēka, Dārzu iela 37
6. augusts, pl. 10.00	Kurpnieka Andra Kačkāna pastalu višanas – darināšanas meistardarbnīca	Rēzeknes Centrālā bibliotēka, Atbrīvošanas aleja 81 3. stāvā

Visos pasākumos ieeja bezmaksas. Pasākumi tiks fotografēti/ filmēti.

Lekcija “Dūdas, bungas, pātdziņa”

Bubyna meistarklase ar Zani Dukaļsku

Liels stāstu vakars “Vakardīnys nadadzeisi, nu reitdīnys naaizbiegsi”

Kurpnieka Andra Kačkāna pastalu vīšanas - darināšanas meistardarbnīca

VKKF projekta “Vārds. Autors. Lasītājs” pasākumi

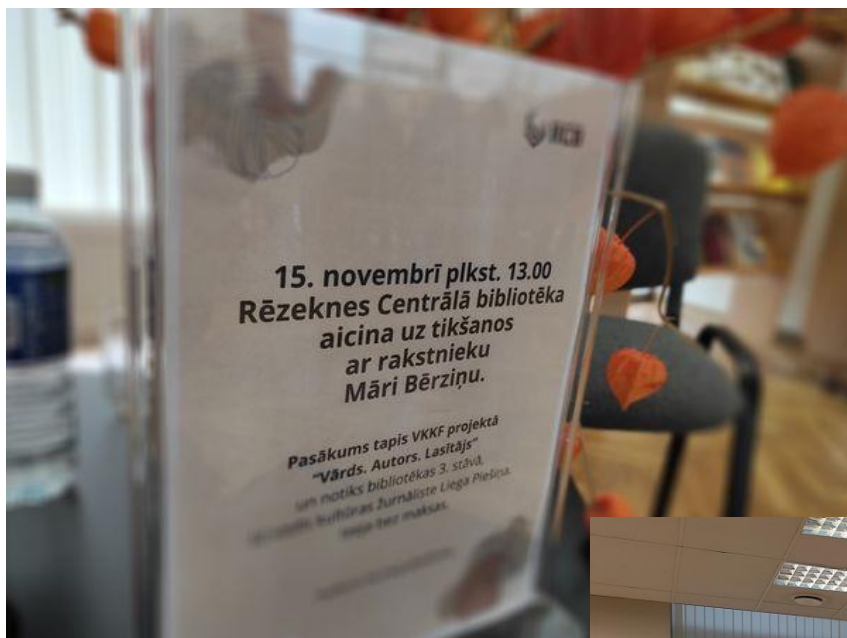
Tikšanās ar rakstnieci Lauru Vinogradovu

Tikšanās ar rakstniecei Ingu Baueri

Tikšanās ar rakstnieku Māri Bērziņu

Tikšanās ar rakstnieci Ingu Žoludi

Tikšanās ar rakstnieci Ivetu Troaliku

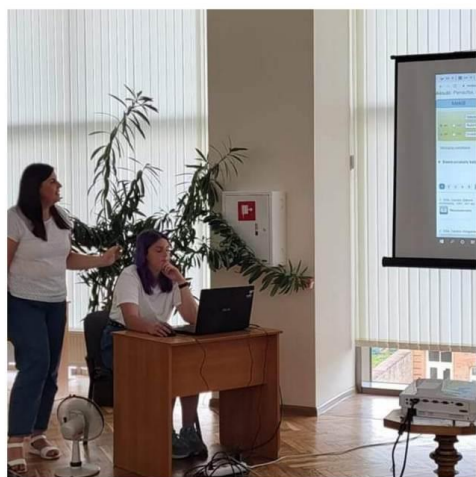
**2022. gada 4. augustā
plkst. 15.00**
**Rēzeknes Centrālā bibliotēka aicina uz
tikšanos ar rakstnieci
Ivetu Troaliku**
**VKKF projekta "Vārds. Autors. Lasītājs"
ietvaros.**

Pasākums notiks bibliotēkas 3. stāvā, ieeja bez maksas.
Šo tikšanos vadīs kultūras žurnāliste Liega Piešiņa.

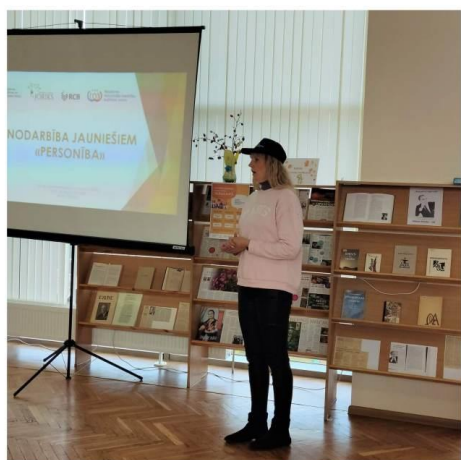
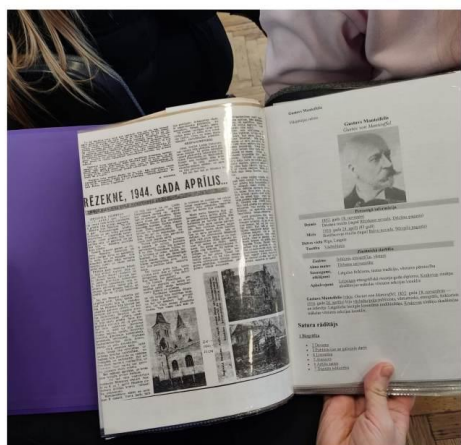
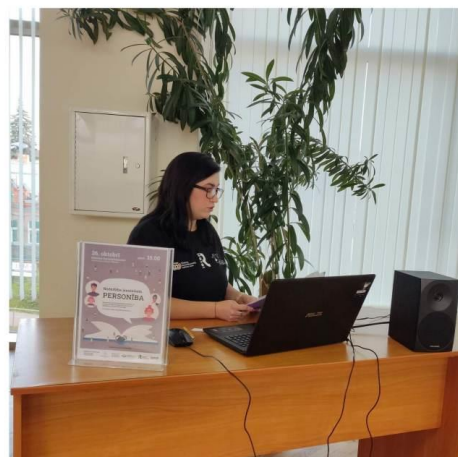
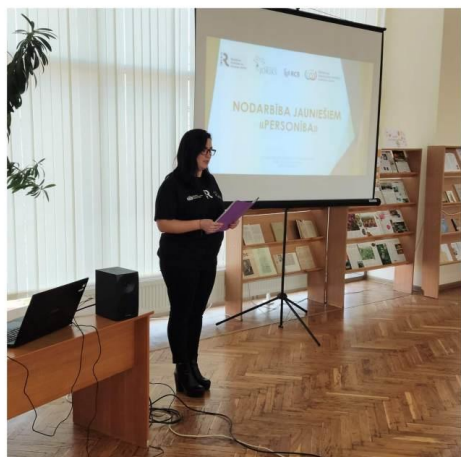
 Pasākuma laikā tiks fotografēts.

Dalība Amerikas Savienotu Valstu vēstniecības finansēts projektā “Give Life to the Book”/”Dodiet dzīvību grāmatai

**Dalība sabiedrības integrācijas fonda finansēta programma “Mazākumtautību un sabiedrības
saliedētības programma” VARAM KOPĀ projektā “Personība”**

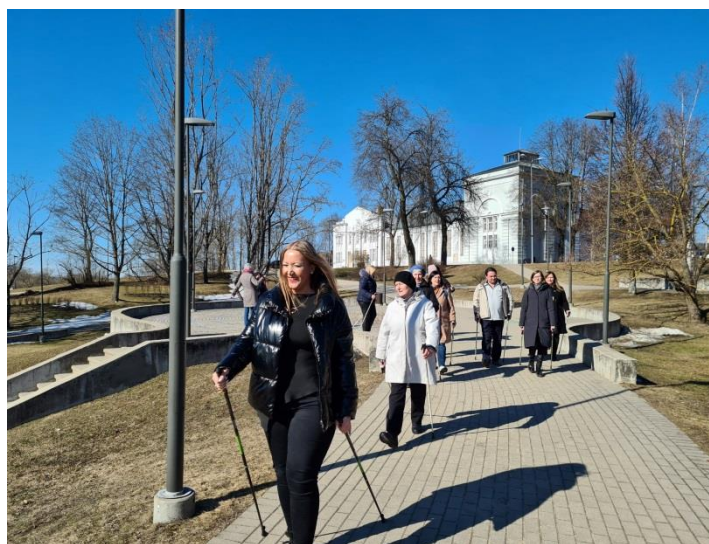
26. oktobrī plkst. **15.00**
Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā
Atbrīvošanas alejā 81, Rēzeknē

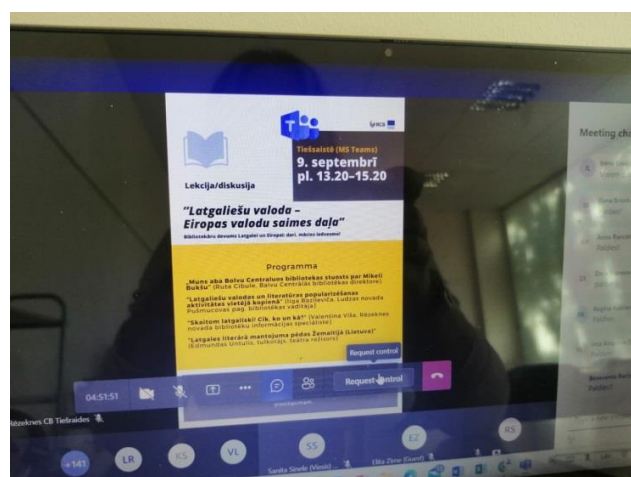
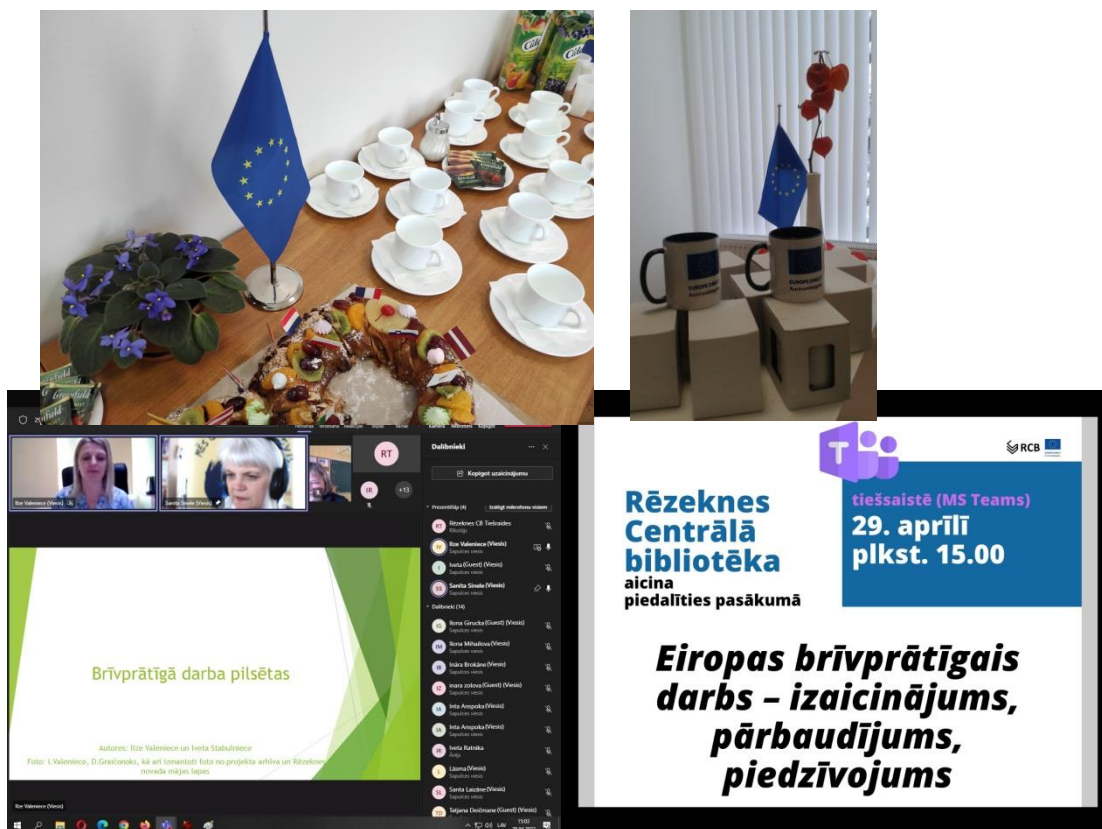
Nodarbība jauniešiem
PERSONĪBA

Sarunas par Latvijā ievērojamiem cilvēkiem un mazākumtautību cilvēkiem, kuri devuši savu ieguldījumu Latvijai kultūras jomā.

13–25 gadi | Dalība nodarbībā bez maksas

Projekta “Europe Direct Austrumlatgale” pasākumi un aktivitātes

FOTOKONKURSS “ES PARKĀ”

AIČINĀM IZBAUDĪT BURVĪGO ZIEDONA LAIKU UN DOTIES UZ KĀDU NO TUVĒJIEM PARKIEM NOFOTOGRAFĒTIES.

FOTOGRAFĪJAS AR NELIELU APRAKSTU PAR TAJĀS REDZAMO PARKU LŪDZAM PIEVIENOT KOMENTĀRĀ PIE ŠĪ IERAKSTA VAI SŪTĪT UZ E-PASTU REZCB.LASITAVA@GMAIL.COM.

DERĒS ARĪ FOTOGRAFĪJAS, KAS UZNEMTAS ĀGRĀK KĀDĀ NO TĀLĀKIEM VAI TUVĀKIEM CEĻOJUMIEM PA EIROPAS PARKIEM.

GAIDĪSIM JŪSU FOTOGRAFĪJAS AR KOMENTĀRIEM **LĪDZ 30. MAIJAM**, UZVARĒTĀJUS PAZIŅOSIM 1. JŪNIĀ.

NOSPĒDIET LIKE/PATĪK MŪSU LAPAI UN PADALĪET AR ŠO IERAKSTU!

INTERESANTĀKO FOTOGRAFĪJU UN KOMENTĀRU AUTORUS GAIDA BALVAS NO “RA DRUKATĀVAS”.

“Ko zinām par Eiropas Savienības Padomes prezidējošo valsti Čehijas Republiku?”

Konkursa **1.** dienas jautājums

Kurā gadā Čehijas Republika kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti?

FOTOKONKURSS!!!

Interesantāko fotogrāfiju un komentāru autorus gaida saldās balvas no "LaPizze"

MANS RĒZEKNĒS STĀSTS

Runā bildes

Hei, jaunieši! 2022. gads ir Eiropas Jaunatnes gads. Pēc pāris dienām svinam Rēzeknes pilsētas svētkus un sagaidām stāstnieku festivālu!

Rēzeknes Centrālā bibliotēka aicina tevi piedalīties fotokonkursā. Nofotografēies kādā Rēzeknes vietā, kura ir īpaši tuva un saistās ar ko svarīgu tavā dzīvē!

Fotogrāfiju ar nelielu aprakstu pievieno komentārā pie šī ieraksta vai sūti uz e-pastu:
rezch.lasitava@gmail.com
 līdz 5. augustam.

LBB Latgales reģionālās nodaļas konference “Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot” atskaites prezentācija

Latgales kultūras programmas 2022 atbalstīts projekts LBB Latgales nodaļas konference "Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!"

2022. gada 9. septembris
tiešsaistes platformā "MS Teams"

Projekta vadītāja: Ruta Suseja

Pasākuma programma

Pasākuma afiša

LBB Latgales nodaļas konference
"Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!"
2022. gada 9. septembrī, tiešsaistē MS Teams

Konferences programma

9.30 – 10.00	Pieslēgšanās
10.00 – 10.20	Konferences atklāšana Kristīne Kokoreviča, PA "Rēzeknes Kultūras un tūrisma centrs" direktore Māra Jēkabsons, LBB priekšsēdētāja
1. sesija	Latgales gaismas saucēji: izglītotāji, darītāji, iedvesmotāji Moderatore: Ruta Suseja, Rēzeknes Centrālās bibliotēkas direktore
10.20 – 11.00	Franča Trasuna devums latgaļu folkloristikā Angelika Juško-Skele, asociētā profesore, Dr.philol., Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
11.00 – 11.40	Sarp izglītību un politiku: sabiedriskā darbiniece Valērija Seile Kaspars Štrods, vēsturnieks, Mg.arhiv., Latvijas Universitāte
11.40 – 12.20	Vladislava Loča dzīve un darbība Vīneta Ločmele, Latvijas Nacionālā bibliotēka, metadatu redaktore
12.20 – 13.00	Romāni latgaļu rakstu valodā (1939. g. – 2021. g.) Maruta Latkovska, žurnāliste, sabiedriskā darbiniece
13.00 – 13.30	Pusdienu pārtraukums
2. sesija	Bibliotēkuru devums Latgalei un Eiropai: mācīes, darī, iedvesmo! Moderatore: Anita Gaidule, Rēzeknes Centrālās bibliotēkas lasītavas vadītāja, Eiropas Savienības informācijas punkta Rēzeknē vadītāja
13.30 – 14.00	Mūs abas Bolvu Centrālās bibliotēkas stuosts par Mikelī Bukšu Ruta Cibule, Balvu Centrālās bibliotēkas direktore
14.00 – 14.30	Latgaļu valodas un literatūras popularizēšanas aktivitātes vietējā kopienā Ilga Bazileviča, Ludzas novada Pušmucovas pagasta bibliotēkas vadītāja
14.30 – 15.00	Skaitom latgaliski? Cik, ko un kā? Valentīna Viša, Rēzeknes novada Bibliotēku informācijas speciāliste
15.00 – 15.30	Latgales literārā mantojuma pēdas Zemaitijā (Lietuva) Edmundas Untulis, tulkotājs, teātra režisors
15.30. – 16.00	Konferences noslēgums

Projekta mērķi, uzdevumi un mērķauditorija

Mērķis: nodot jaunas zināšanas un labās prakses piemērus Latgales bibliotēku darbiniekiem par Latgales literatūru, valodu, kultūrvēsturi, grāmatniecību, akcentējot nozīmīgu Latgales personību lomu un nozīmi mūsdienās un sekmēt konferencē gūto zināšanu pārmantojamības ilgtspēju jaunu ideju īstenošanā bibliotēkās un tālāk vietējās kopienās.

Uzdevums: organizēt LBB Latgales reģionālās nodaļas konferenci "Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot".

Mērķauditorija: Latgales reģiona publisko bibliotēku darbinieki, arī ikviens Latvijas bibliotekārs, kurš vēlēties padziļināti izziņāt Latgales kultūras mantojumu.

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

Angelikas Juško-Štekeles lekcija "Franča Trasuna devums latgaliešu folkloristikā"

Folkloras kultūrideoloģiskais konteksts

- Pārzina latviešu un latgaliešu folkloras apzināšanas gaitu
- Izceļ un augstu vērtē tādus pirmsnacionālā perioda latgaliešu folkloras un kultūras faktu krājumus kā A.Bīlenšteinu, E.Volteri, J.Trūsmanu (vietvārdi), G.Manteieli un S.Ujanovski
- Pārmet latviešiem nepietiekamo interesi par *vitebskiešiem*
 - Pārmet K.Baronam un H.Visendorfam nepiedodami mazo dziesmu skaitu Latvju dainās no Latgales
- Galvenais iemesls – ka Latgales mācītāji nav uzaicināti un apmācīti vākt folkloru

LBB Latgales nodaļas konference "Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot" 2022. gada 9. septembrī

Trasuna mitoloģizācija

- „trasunisms” - ideju vai darbību kopums, kuru mērķis ir maksimāli konsolidēt Latgali ar pārējo Latviju.
- „trasunists” - cilvēks, kurš atbalsta vai aktīvi darbojas trasunisma kustībā.
- Jēdziens „trasunisms” ir daļa no binārās opozīcijas, kuras otrā polā atrodas jēdziens „kempisms”.

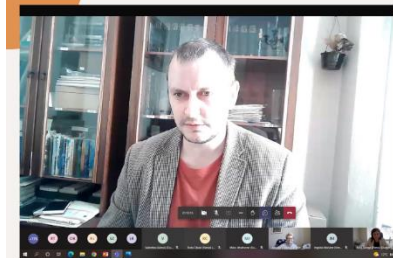

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

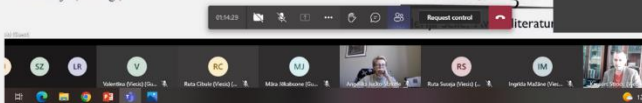
Vēsturnieka Kaspars Stroda lekcija "Starp izglītību un politiku: sabiedriskā darbiniece Valērija Seile"

BIOGRĀFISKĀS PIEZĪMES I

- Dzimis 1894.g. 23. jūnijā, miris 1970.g. 10.maijā, Rīgā;
- Izglītību ieguvusi 1912.g. NikiĶorovas privātgimnāzijā, Pēterburgā, kā arī Bestuževas Augstāko sieviešu kursu Vēstures un filoloģijas nodaļā (pabeigti 1916.g.);
- Pirmā pasaules kara laikā bijusi skolotāja Petrograda Latgaliešu bēgļu palīdzības komitejā;
- Piedalījies Pirmajā Latgales kongresā 1917.g.;
- Latvijas Tautas padomes locekle (Latgaliešu frakcijas, 1918.-1920.g.);
- Rīgas pilsētas 3. vidusskolas krievu valodas skolotāja (1919.g.)

* V. Seile par 1917. g.: «Interesants bija laiks. Visi dzīvoja vairāk ar vārdiem un idejām nekā ar dienišķo maizi, bija laimīgi, ja kādu dienu dabūja sausu, karavīru sakaltētu maizi, bet bija īstie svētki, ja kāds laucinieks skolotājs ievēda pa reizei un iedāvināja saviem lektoriem kādu sviesta drupanu vai siera gabalu.» (Broks, J. (1995). *Latgales kultūras darba entuziasti*. Rīga: Rīgas Metropolijas kūrīja, 174. lpp.)

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

Vinetas Ločmeles lekcija "Vladislava Loča dzīve un darbība"

VLADISLAVA LOČA DZĪVE UN DARBS LATVIJĀ

- V. Ločis mācījies Latgales Tautas universitātē Rēzeknē, kur viņu sevišķi interesēja žurnālistika un tautsaimniecība.
- Vladislavs Ločis dienējis Latvijas armijā Ludzas 3. ložmetēja rotā, kas ietilpa Rēzeknes 9. kājnieku pulkā (1935-1936).
- Pēc dienesta strādājis par dzelzceļa ierēdni Rēzeknē, tad Daugavpīlī.

VLADISLAVA LOČA DZĪVE UN DARBS

Līdz 1940. gada 17. jūnijam tika izdots:

- „Tāvu zemes kalendārs” 1939. gadam;
- Vladislava Loča-Vaideļa romāns „Brāļi”;
- Leonarda Latkovska tulkojumi: latīņu valodas mācību grāmata – Cicerona „De republica”;
- itāliešu autora Alberta Piona luga – „Mozais mūcekļi”;
- Jura Pabērža dzejoļu izdevums – „Rokstu krājums I, Dzejas”;
- vēsturnieka Boleslava Brežgo darbs „Latgolas zemīti krīva dymthysonas lūlās”.

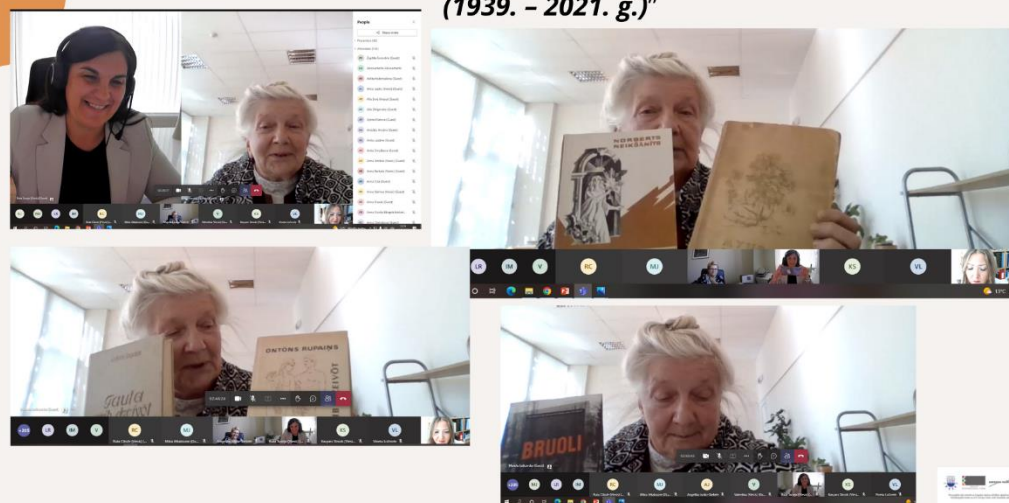
MYUŽA DĪNAS

BRĀĻI

BRUOLI

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

Marutas Latkovskas lekcija "Romāni latgaliešu rakstu valodā (1939. – 2021. g.)"

ROMĀNI LATGALIEŠU RAKSTU VALODĀ (1939. – 2021. g.)

BRUOLI

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

Ruta Cibule "Muns aba Bolvu Centraluos bibliotēkas stuosts par Mikeli Bukšu"

MUNS ABA BOLVU CENTRALUOS BIBLIOTĒKAS STUOSTS PAR MIKELI BUKŠU

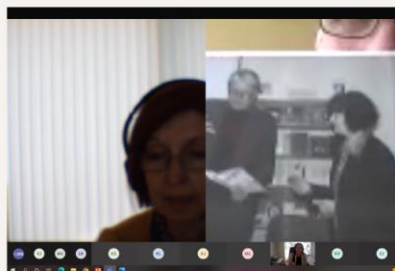
Rēzekne, 09.09.22

Piecu grūmotu iz Zvīdreju (1995.g.)

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

Konferences atspoguļojums fotogrāfijās

Edmundas Untulis "Latgales literārā mantojuma pēdas Žemaitijā (Lietuva)"

Konferences rezultāti

- Konferencē piedalījās bibliotekāri no visa Latgales reģiona un citiem Latvijas novadiem. Kopā 204 dalībnieki.
- Konference ļāva dalībniekiem gūt plašākas zināšanas par Latgales kultūrtelpu (personībām, literatūru, valodu).
- Ar Latgales bibliotekāru starpniecību vietējās kopienās tiks nodotas zināšanas, ļaujot bibliotēku apmeklētājiem un ikvienam sabiedrības loceklim būt ziņošam un izglītotam par Latgali kā nozīmīgu Latvijas kultūrtelpas daļu.

Projekta publicitāte

- <http://www.bibliotekari.lv/?p=10871>
- <http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/centrala-biblioteka/pasakumi/2903-notiks-lbb-latgales-nodalas-konference-latgales-kulturas-mantojuma-sardze-iedvesmojot-izglitojot-darot>
- <https://www.facebook.com/rezeknesbiblioteka/photos/pcb.1226930431202900/1226923524536924/>

Sagatavoja: Zigrīda Gorsvāne

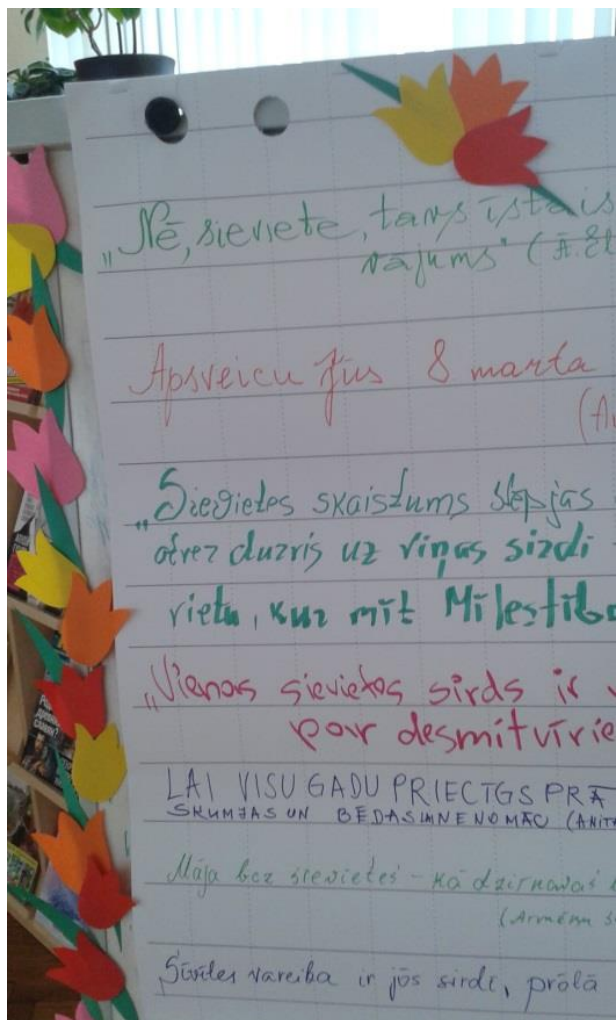
Pasākumi RCB lasītāju klubīnā "LASIs"

Meistardarbnīca "Izlej savu sveci!"

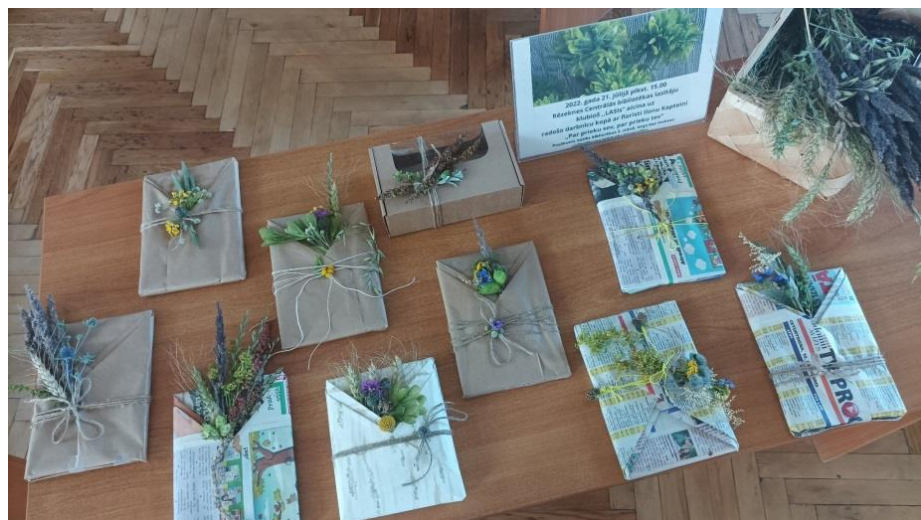

Starptautiskās sieviešu dienas pasākums

“Nē, sievietē, tavs īstais vārds nav vājums!”

A group of people are seated at wooden tables in a bright, modern room, attending a presentation. A man stands near a projector screen displaying images of people. Bookshelves are visible in the background.

Pasākums “Sula ar korektoru”

Adventes lasījumi ar literātu kopu “Latgales ūdensroze”

Dalība Balvu Centrālās bibliotēkas akcijā “Sazavasaloj ar Miķeli Bukšu”

Aktīvi piedalījāties [Balvu Centrālā Bibliotēka](https://www.facebook.com/rezeknesbiblioteka) akcijā “Sazavasaloj ar Miķeli Bukšu” no 2022.g. februāra līdz jūnijam. Tika sagatavoti 3 sižeti FB vietnei, kuros stāstījām par M. Bukša saikni ar Rēzekni, lasījām fragmentus no viņa grāmatām, iepazīstinājām ar RCB krājumā pieejamajām M. Bukša grāmatām un materiāliem par viņa dzīvi un darbību.

<https://www.facebook.com/rezeknesbiblioteka/videos/657643222319813>

<https://www.facebook.com/rezeknesbiblioteka/videos/563200034668910>

<https://www.facebook.com/rezeknesbiblioteka/videos/707082993681309>

Rēzeknes Centrālās bibliotēkas lasītavā apmeklētāji tika cienāti ar M. Bukša domu graudiem

Organizējām jautājumu viktorīnu FB vietnē “Ko Tu zini par Miķeli Bukšu?”

Ko Tu zini par Miķeli Bukšu?

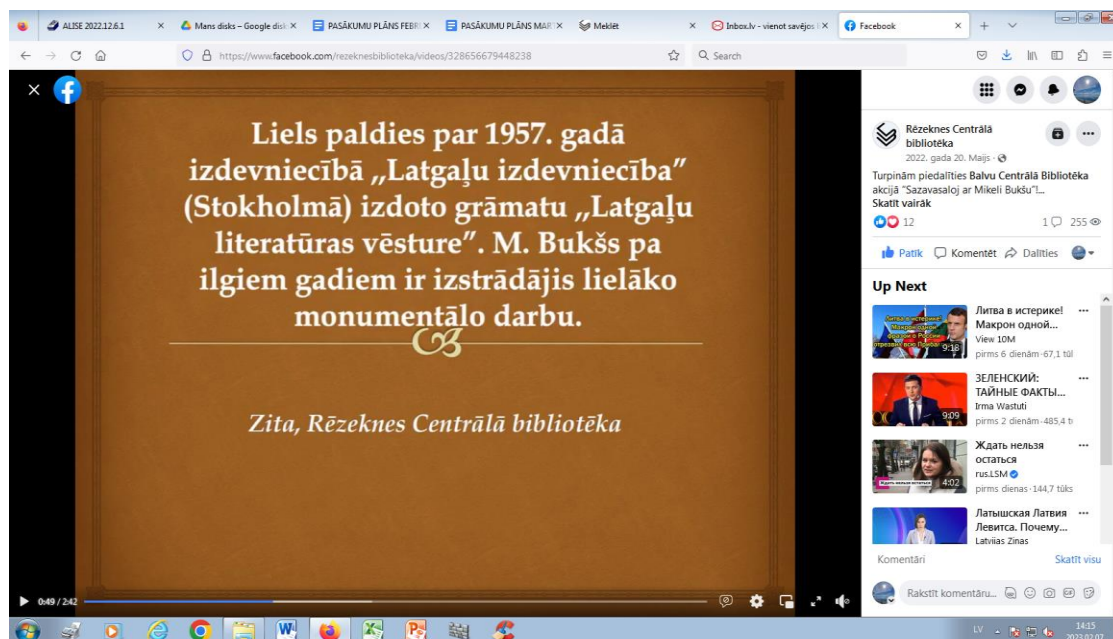

*Kāda saikne
literatūrvēsturniekam,
kultūrvēsturniekam un
publicistam Miķelim Bukšam
(1912–1977) ir ar Rēzekni?*

<https://www.facebook.com/rezeknesbiblioteka/videos/328656679448238->

“Par ko es saku paldies Mikelim Bukšam”

Fotomirkļi no pasākumiem bērnu auditorijai

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022 (191 eksperts)

BŽ «dāvanas grib liels un mazs...»

Zvaigznes ABC „Lasīšanas stafete 2022”

- ▶ Dalība "Zvaigzne ABC" rīkotajā lasīšanas veicināšanas projektā "Lasīšanas stafete 2022"
- ▶ Bērnu bibliotēkas lasītājam Oliveram Skridem - 2. vieta un balva
- ▶ Bērnu bibliotēka – **TOP 8 populārākās** bibliotēkas Lasīšanas stafetes dalībnieku vidū
- ▶ **Pateicības raksts** Bērnu bibliotēkai par atsaucību un lasītāja veicināšanu

Lasīšanas akcija „Grāmatons 2022”

- ▶ Atbalsts izdevniecības „Latvijas Mediji” vasaras lasīšanas izaicinājumam „Grāmatons 2022”
- ▶ No 180 dalībniekiem **4 Bērnu bibliotēkas** lasītāji - laureāti

Skaļās lasīšanas nodarbību cikls "Mēs satiekamies bibliotēkā"

Citi pasākumi dažāda vecuma bērniem

Dzejas dienas kopā ar PII "Rotaļa" grupiņu "Saulstariņi" un "Riču-raču" bērniem

Nodarbība PII "Auseklītis" grupīnai "Sprīdīši" par dzeju un mākslinieces Neonillas Medvedevas ilustrācijām Andras Manfeldes grāmatai "Uzzīmē baltu lietu"

Zeimuļs nometne "Mazo princešu un džentlmeņu skola"

Nometne "Karstais ledus"

Zeimuļs nometne

Nometne „Izgudrotāju ciems”

BJVŽ 2022

BJVŽ 2022

BJVŽ 2022

Rudens kompozīcija

Rudens kompozīcija

Dodiet dzīvību grāmatai

Dodiet dzīvību grāmatai

Dodiet dzīvību grāmatai

Zeimuļa 1.septembra pasākums

Dzejas dienas

Dzejas dienas

Saulespuķu stādīšana

Stāstnieku festivāls

Stāstnieku festivāls